

- Projekt -

**Uchwała Nr ...../..... /2021
Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim
z dnia ..... 2021r.**

w sprawie raportu z realizacji w latach 2019-2020 „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego na lata 2017 – 2020 z perspektywą na lata 2021-2024”

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 13 i art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 920 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 1219 z późn. zm.)

§ 1

Przyjmuje się raport Zarządu Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim w sprawie realizacji w latach 2019-2020 „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego na lata 2017- 2020 z perspektywą na lata 2021- 2024”.
Raport stanowi załącznik do uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Wykonując ustawowy obowiązek wynikający z zapisu art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 z późn. zm.) Zarząd Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim sporządził raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego na lata 2017 – 2020 z perspektywą na lata 2021” za okres sprawozdawczy 2019-2020.

Zgodnie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j.: Dz. U. z 2020 poz. 1219 z późn. zm.) zarząd powiatu sporządza co 2 lata raporty, które przedkłada radzie powiatu.

„Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego na lata 2017 – 2020 z perspektywą na lata 2021” został przyjęty przez Radę Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim Uchwałą Nr XXXIX/251/218 z dnia 7 lutego 2018 r.

Niniejszy raport obejmuje okres od 01 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2020 r. i przedstawia stan wykonania zadań wyznaczonych w harmonogramie. Zawiera informacje o jakościowym i ilościowym wykonaniu celów oraz zadań postawionych w powiatowym programie ochrony środowiska.

Przedstawiony projekt uchwały Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim zgodny jest z założeniami „Strategii Rozwoju Powiatu Nowodworskiego na lata 2015-2024’ obszar priorytetowy: Kapitał przestrzenny i infrastrukturalny (P3).

Wobec powyższego podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

eko-precyzja

**RAPORT Z REALIZACJI
„PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU NOWODWORSKIEGO NA
LATA 2017-2020 Z PERSPEKTYWĄ NA
LATA 2021-2024”**

ZA LATA 2019-2020

Nowy Dwór Gdański 2021

Wykonawca:
Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja
43-450 Ustroń ul. Sikorskiego 10
tel. +48 512 110 314; fax (33) 487 63 98
biuro@eko-precyzja.eu

eko-precyzja

Spis treści

1. Wstęp.....	4
1.1. Podstawa prawna.....	4
1.2. Okres sprawozdawczy	4
1.3. Źródła danych	4
1.4. Zakres opracowania.....	5
2. Charakterystyka powiatu nowodworskiego	5
2.2. Wody powierzchniowe i podziemne.....	7
2.3. Zasoby przyrodnicze	8
2.4. Komunikacja.....	9
2.5. Demografia	11
2.6. Klimat.....	13
2.7. Gleby.....	14
2.8. Budowa geologiczna	15
3. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla powiatu nowodworskiego	16
3.1. Osiągnięcie i utrzymywanie standardów jakości środowiska, wpływających na warunki zdrowotne	16
3.2. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi.....	43
3.3. Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych, w tym wód przybrzeżnych.....	46
3.4. Zrównoważone użytkowanie zasobów kopalin	57
3.5. Zrównoważone wykorzystanie gleb	59
3.6. Gospodarka odpadami	63
3.7. Ochrona krajobrazu i różnorodności biologicznej, powstrzymanie procesów degradacji oraz poprawa spójności systemu obszarów.....	69
3.8. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnej awarii	80
4. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska.....	83
5. Ocena systemu monitoringu	86
6. Podsumowanie.....	90
Spis tabel.....	92
Spis rysunków.....	93

Wykaz skrótów

b.d.	brak danych
ARIMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
ASGOK	Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi
EFRR	Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GZWP	Główny Zbiornik Wód Podziemnych
IUNG PIG	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy w Puławach
JCWP	Jednolita Część Wód Powierzchniowych
JCWPd	Jednolita Część Wód Podziemnych
JST	Jednostka samorządu terytorialnego
KPGO	Krajowy Plan Gospodarki Odpadami
KPZPO	Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów
MPA	Miejski Plan Adaptacji do zmian klimatu
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OSChR	Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Gdańsku
OZE	Odnawialne Źródła Energii
PEC	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
PEM	Pola elektromagnetyczne
PGN	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej
PGW WP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PIG-PIB	Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy
PIP	Państwowa Inspekcja Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy w Gdańsku
PMŚ	Państwowy Monitoring Środowiska
POliŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020
POKzA	Program Oczyszczania Kraju z Azbestu
POP	Program Ochrony Powietrza
POŚ	Program Ochrony Środowiska
PSG	Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o.
PSZOK	Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
PWiK	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.
PZPK	Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych Województwo Pomorskie
RDLP	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Gdańsku
RIPOK	Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych
RWMŚ	Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Gdańsku
RZGW	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku
UE	Unia Europejska
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku
ZDR	Zakłady dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej
ZIT	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
ZDR	Zakłady Dużego Ryzyka
ZDW	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku
ZDR	Zakłady Dużego Ryzyka
ZZR	Zakłady Zwiększonego Ryzyka

1. Wstęp

1.1. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2020 poz. 1219) organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty z wykonania programów, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy. Po przedstawieniu raportów odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu albo radzie gminy, raporty są przekazywane przez organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy odpowiednio do ministra właściwego do spraw środowiska, organu wykonawczego województwa i organu wykonawczego powiatu.

Ostatni Program Ochrony Środowiska dla powiatu nowodworskiego został przyjęty Uchwałą nr XXXIX/251/2018 Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 7 lutego 2018r. Program Ochrony Środowiska ma na celu realizację polityki ochrony środowiska powiatu. Jego realizacja prowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego i efektywnego zarządzania środowiskiem. Celem Raportu jest ocena stopnia realizacji i analiza ujętych w Programie działań wraz z poniesionymi nakładami finansowymi.

1.2. Okres sprawozdawczy

Niniejszy Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024” sporządzono na podstawie analizy realizacji zadań zawartych w Programie, określonych dla Powiatu Nowodworskiego. Raport obejmuje okres od **01 stycznia 2019 – 31 grudnia 2020r.**

1.3. Źródła danych

Dane wykorzystane podczas sporządzania niniejszego raportu pochodzą z:

- Starostwa Powiatowego w Nowym Dworze Gdańskim,
- Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie,
- Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku,
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku,
- Urząd Morski w Gdyni,
- Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego,
- Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim,
- Urząd Miasta Krynica Morska,
- Urząd Gminy Sztutowo,
- Urząd Gminy w Stegnie,
- Urząd Gminy Ostaszewo,
- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku,
- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Gdańsku,
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Gdańsku,
- Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych Województwo Pomorskie,
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.,
- Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Gdańsku,

- Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.,
- Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Gdańsku,
- Nadleśnictwo Elbląg,
- Komenda Wojewódzka PSP w Gdańsku,
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Gdańsku,
- ENERGA-OPERATOR SA,
- Centralny Wodociąg Żuławski.

1.4. Zakres opracowania

W skład niniejszego Raportu wchodzi następujące składowe:

- Charakterystyka powiatu nowodworskiego,
- Zakres realizacji Programu,
- Ocena realizacji Programu,
- Ocena systemu monitoringu,
- Podsumowanie.

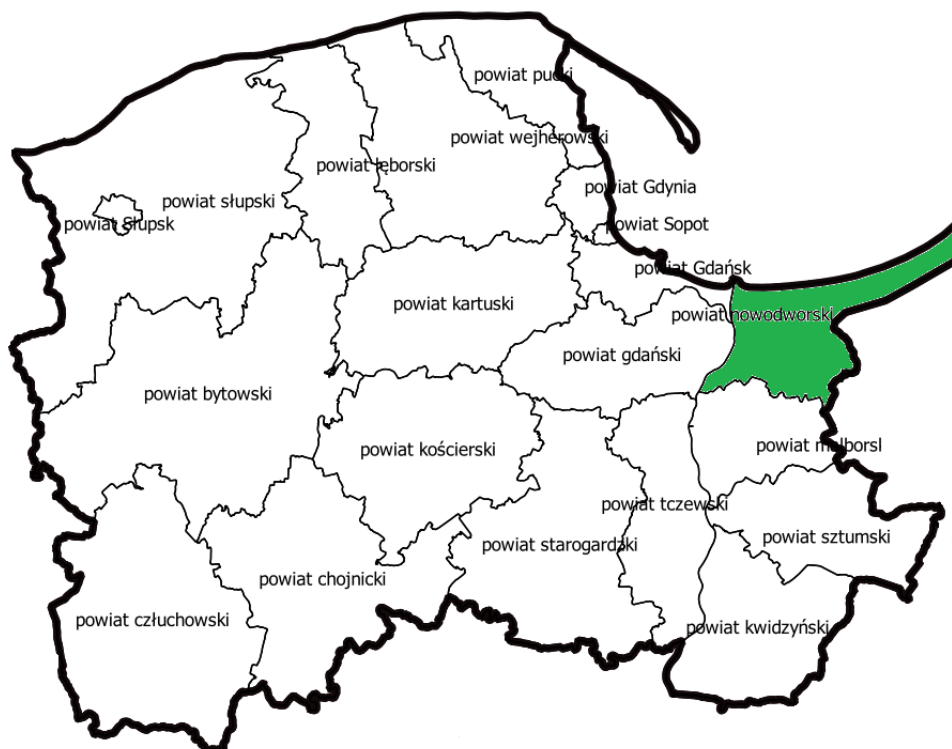
2. Charakterystyka powiatu nowodworskiego

2.1. Położenie

Powiat Nowodworski położony jest na północy Polski, we wschodniej części województwa pomorskiego. Składają się na niego dwie duże krainy geograficzne: Żuławy Wiślane i Mierzeja Wiślana. Powiat nowodworski ma powierzchnię 67 408 ha. Jego siedzibą jest miasto Nowy Dwór Gdański, w jego skład wchodzi 5 gmin:

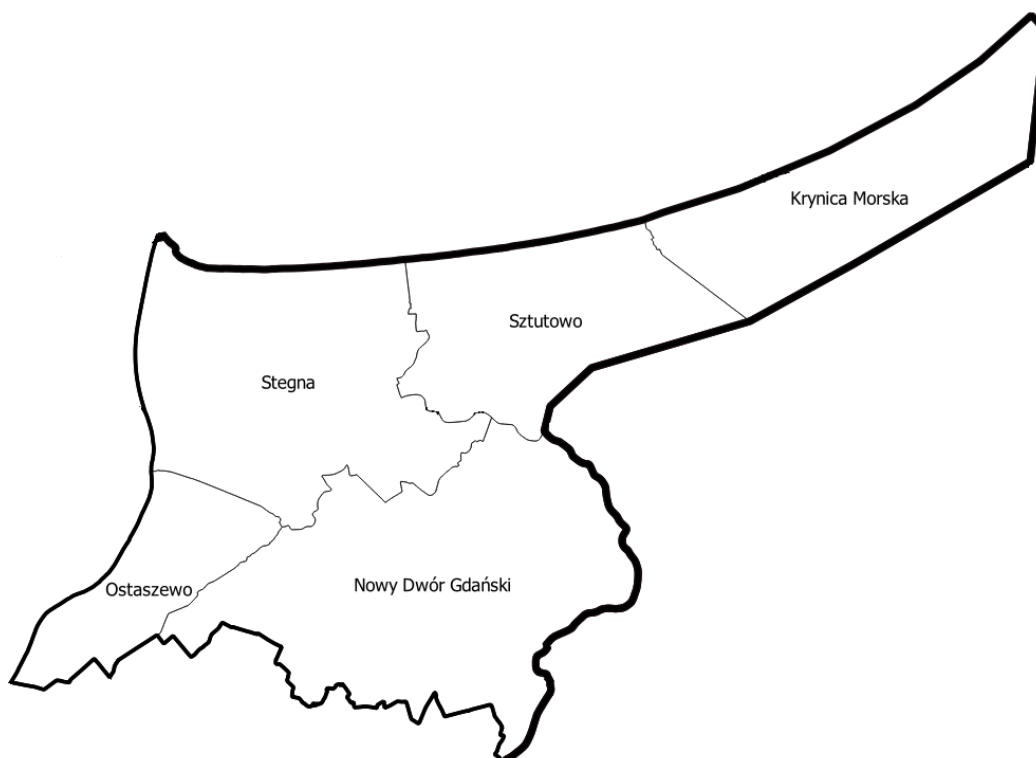
- **Gmina i Miasto Nowy Dwór Gdański**
gmina miejsko-wiejska zlokalizowana w południowej części powiatu, o powierzchni 21 320 ha – co daje 31,63% powierzchni całego powiatu. W Nowym Dworze Gdańskim znajduje się siedziba powiatu.
- **Gmina Krynica Morska**
gmina miejska znajdująca się w północno – wschodniej części powiatu, o powierzchni 11 856 ha – co daje około 17,59% powierzchni powiatu.
- **Gmina Ostaszewo**
gmina wiejska, zlokalizowana w zachodniej części powiatu, o powierzchni 6 070 ha – co daje 9,00% powierzchni powiatu.
- **Gmina Stegna**
gmina wiejska, zlokalizowana w północnej części powiatu, o powierzchni 17 009 ha – co daje 25,23% powierzchni powiatu.
- **Gmina Sztutowo**
gmina wiejska, zlokalizowana w północnej części powiatu, o powierzchni 11 153 ha – co daje 16,55% powierzchni powiatu.

Rysunek 1. Powiat nowodworski na tle województwa pomorskiego.

źródło: opracowanie własne

Rysunek 2. Gminy powiatu nowodworskiego

źródło: opracowanie własne

Obszar powiatu nowodworskiego leży w zlewniach następujących jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

Tabela 1. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze powiatu nowodworskiego

Kod JCWP	Nazwa JCWP
CWIWB1	Mierzeja Wiślana
RW200005129	Wisła Królewiecka
RW200005149	Szkarpawa
RW200005269	Kanał Jagielloński
RW200005299	Nogat
RW20002129999	Wisła od Wdy do ujścia
TWIWB4	Zatoka Gdańska Wewnętrzna
TWIWB1	Zalew Wiślany
TWVWB5	Ujście Wisły Przekop

źródło: PGW WP

Powiat nowodworski znajduje się w zasięgu Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 15, 16 oraz 17. Informacje na ich temat znajdują się w poniższych tabelach.

2.3. Zasoby przyrodnicze

2.3.1. Formy ochrony przyrody

Na terenie powiatu nowodworskiego występują następujące formy ochrony przyrody:

- Rezerваты przyrody
  - *Kąty Rybackie,*
  - *Buki Mierzei Wiślanej,*
  - *Mewia Łacha,*
- *Park Krajobrazowy Mierzeja Wiślana,*
- Obszary Chronionego Krajobrazu:
  - *Rzeki Szkarpawy i Tugi,*
  - *Rzeki Nogat (woj. pomorskie),*
  - *Środkowożuławski,*
- Obszary Natura 2000:
  - *Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana,*
  - *Ostoja w Ujściu Wisły,*
  - *Zalew Wiślany,*
  - *Dolina Dolnej Wisły,*
  - *Ujście Wisły,*
- 25 pomników przyrody ożywionej i nieożywionej,
- 1 użytek ekologiczny *Krynicky starodrzew.*

2.3.2. Lasy

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego za rok 2019 wynika, iż powierzchnia lasów na terenie powiatu nowodworskiego wynosi 5 420,76 ha, co daje lesistość na poziomie 8,0% [GUS, stan na 31.12.2019 r.]

Rysunek 4. Lasy powiatu nowodworskiego

źródło: Bank Danych o Lasach

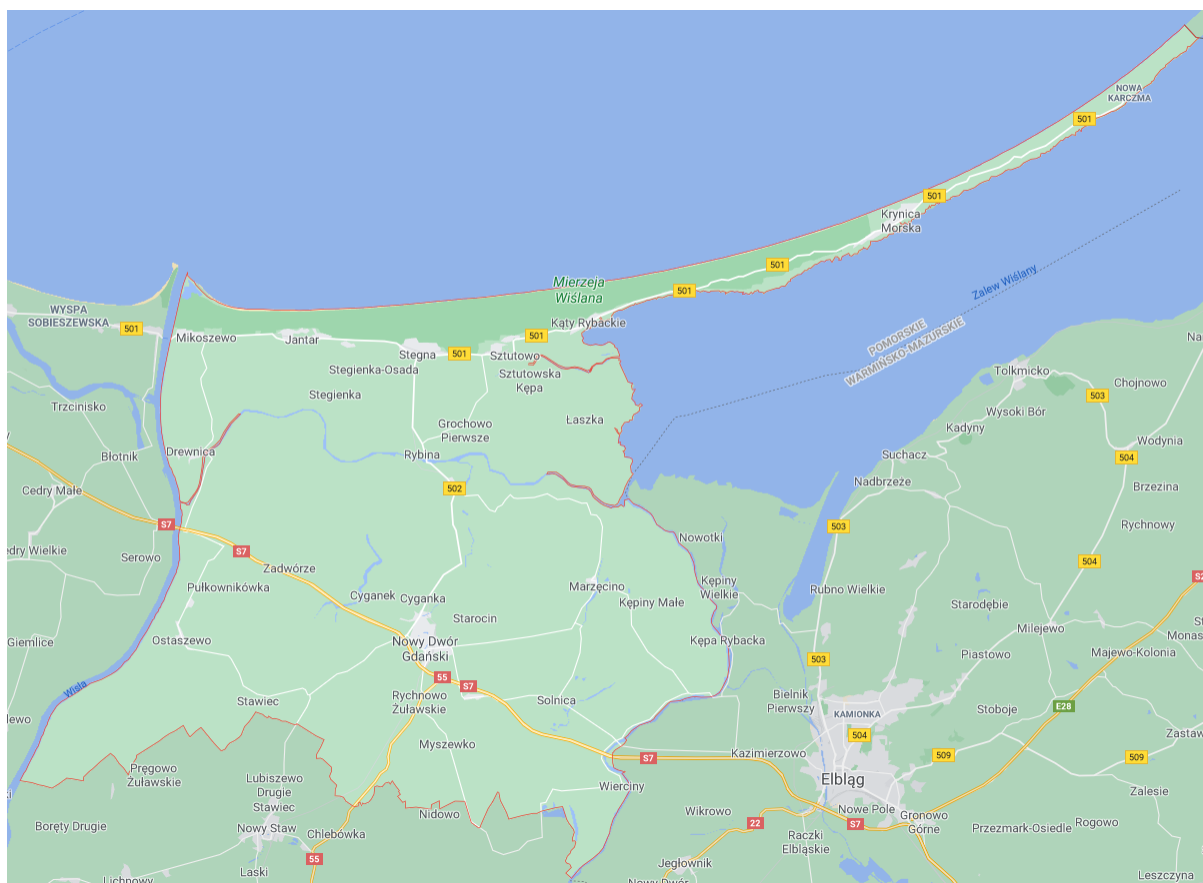
Większość kompleksów leśnych powiatu nowodworskiego skupiona jest wzdłuż jego północnej granicy.

2.4. Komunikacja

Sieć komunikacyjna powiatu współtworzona jest przede wszystkim przez transport drogowy:

- drogi krajowe
  - nr 7 Węzeł "Gdańsk Południe"/ - Elbląg;
  - nr 55 Nowy Dwór Gdański – Malbork;
- drogi wojewódzkie:
  - nr 501 Mikoszewo – Krynica Morska;
  - nr 502 Stegna – Nowy Dwór Gdański;
- drogi powiatowe:
  - nr 2300G Rakowiska-Jazowa. Droga ta należy do klasy L;
  - nr 2301G DP nr 2306G – Solnica – Rakowiska – (Lubstowo);
  - nr 2302G Myszewko – Rakowiska. Droga ta należy do klasy L;
  - nr 2303G Rychnowo Żuławskie – Myszewko – (Myszewo). Droga należy do klasy Z;
  - nr 2304G Marynowy – Myszewo – Kmiecín. Droga ta należy do klasy L;
  - nr 2305G Nowy Dwór Gdański /ul. Warszawska /-Kmiecín. Droga należy do klasy G;

- nr 2306G Nowy Dwór Gdański/ul. Warszawska / - Starocińska /-Powalina–Marzęcino–Kępy Mł.–(Rubno Wlk.). Droga ta należy do klasy G;
  - nr 2307G Gozdawa–Powalina–Orliniec–Solnica. Droga ta należy do klasy L;
  - nr 2308G Orliniec-Stobna. Droga ta należy do klasy L;
  - nr 2309G Żelichowo–Nowy Dwór Gdański/ ul. Bałtycka–Kraśnińskiego – Kochanowskiego / - Starocin - Powalina-DP nr 2306G;
  - nr 2311G Tujsk-Chełmek. Droga ta należy do klasy Z;
  - nr 2312G Stobiec-Gozdawa-Marzęcino. Droga ta należy do klasy L;
  - nr 2313G DP nr 2314G –Chełmek-Osłonka-Marzęcino;
  - nr 2314G Sztutowo–Łaszka-Groszkowo-Rybina Droga ta należy do klasy G;
  - nr 2315G Sztutowo-Kobyła Kępa-Kąty Rybackie. Droga ta należy do klasy L;
  - nr 2316G Sztutowo-Płonina-Groszkowo. Droga ta należy do klasy Z;
  - nr 2317G Grochowo Trzecie-Łaszka. Droga ta należy do klasy Z;
  - nr 2318G Łaszka-Zalew Wiślany. Droga ta należy do klasy L;
  - nr 2319G Kępy Małe-Kępy. Droga ta należy do klasy L;
  - nr 2320G Popowo-DP nr 2324G. Droga ta należy do klasy L;
  - nr 2321G St. Pomp-Osłonka. Droga ta należy do klasy Z;
  - nr 2322G Wężowiec-Kępy Małe. Droga ta należy do klasy L;
  - nr 2323G Kępy Małe-Stobna-(Kazimierzowo). Droga ta należy do klasy G;
  - nr 2324G Port rybacki – Jantar – Głobica – Rybina - Sztutowo;
  - nr 2325G Port rybacki - Stegna. Droga ta należy do klasy G;
  - nr 2326G Port rybacki - Sztutowo. Droga ta należy do klasy G;
  - nr 2327G Port rybacki - Kąty Rybackie. Droga ta należy do klasy G;
  - nr 2328G Mikoszewo-Drewnica-Dworek. Droga ta należy do klasy G;
  - nr 2329G Drewnica – Bronowo - Szkarpawa- DK nr 7. Droga ta należy do klasy G;
  - nr 2330G Przemysław-Izbiska-Głobica. Droga ta należy do klasy L;
  - nr 2331G Żuławki-Bronowo. Droga ta należy do klasy L;
  - nr 2332G rz. Wisła-Drewnica. Droga ta należy do klasy Z;
  - nr 2333G Drewnica-Drewnica. Droga ta należy do klasy L;
  - nr 2334G Bronowo - Niedźwiedzica- Dworek - Nowa Kościelnica-Ostaszewo-Lubieszewo;
  - nr 2335G Tujsk-Szkarpawa. Droga ta należy do klasy L;
  - nr 2336G rz. Wisła-Ostaszewo. Droga ta należy do klasy L;
  - nr 2337G Ostaszewo-Nowa Cerkiew-(Lichnowy). Droga ta należy do klasy G;
  - nr 2338G rz. Wisła-Nowa Cerkiew. Droga ta należy do klasy L;
  - nr 2339G DP nr 2337G- Palczewo-(Dąbrowa). Droga ta należy do klasy Z;
  - nr 2340G Nowy Dwór Gdański-Lubieszewo-(Nowy Staw-Tczew). Droga ta należy do klasy G;
  - nr 2341G Stawiec-(Kącik DP nr 2926G). Droga ta należy do klasy L;
  - nr 2342G Jeziernik-Orłowo. Droga ta należy do klasy L;
  - nr 2343G Orłowo-Tuja-(Mirowo DP nr 2340G). Droga ta należy do klasy L;
  - nr 2344G Lubieszewo-Marynowy. Droga ta należy do klasy Z;
  - o nr 2345G (Chlebówka-Myszewo)-Rakowo – Wierciny – Jazowa -Kępy. Droga ta należy do klasy Z,
- drogi gminne.

Rysunek 5. Układ głównych dróg na terenie powiatu nowodworskiego

źródło: google.pl/maps

2.5. Demografia

Zgodnie z danymi GUS na dzień 31.12.2019r. powiat nowodworski zamieszkiwało 35 580 osób, z czego 17 700 stanowili mężczyźni, natomiast 17 880 kobiety. Powierzchnia powiatu wynosi 674 km², co wraz z liczbą zamieszkujących go ludzi daje gęstość zaludnienia na poziomie 53 os./km².

Tabela 2. Dane demograficzne

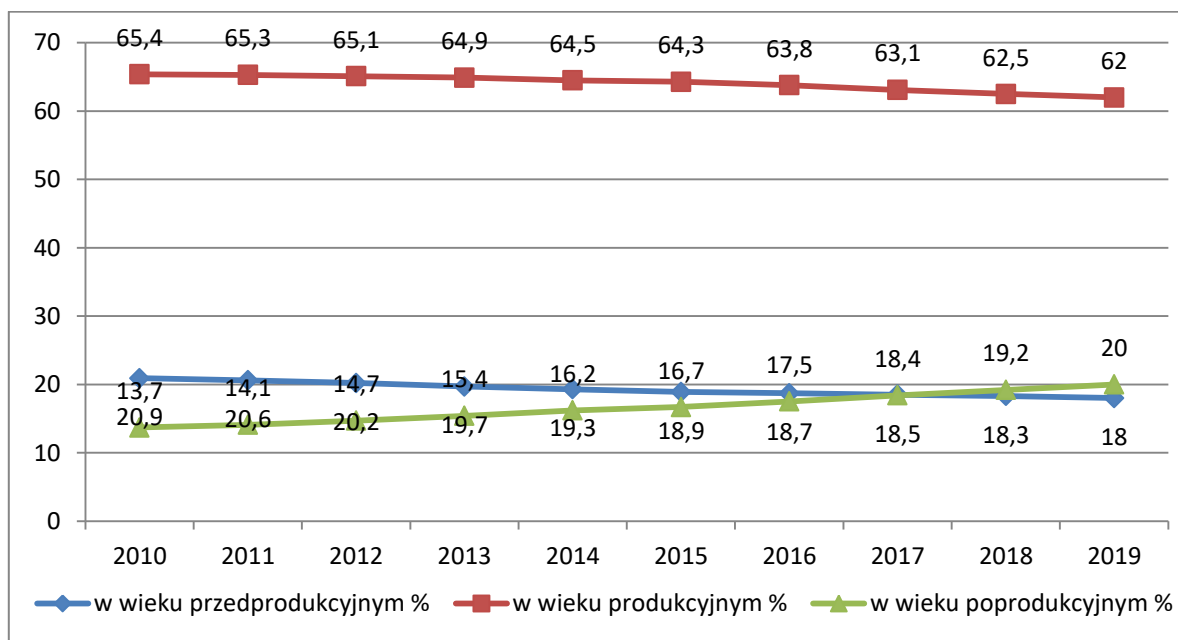
Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość		
		2018	2019	2020
Ludność według miejsca zameldowania				
Liczba ludności (ogółem)	osoba	35 746	35 580	
Liczba mężczyzn	osoba	17 752	17 700	
Liczba kobiet	osoba	17 994	17 880	
Wskaźnik ludności				
Ludność na 1 km ²	osoba	53	53	
Zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców	osoba	-4,0	-4,6	
Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem				
W wieku przedprodukcyjnym	%	18,3	18,0	
W wieku produkcyjnym	%	62,5	62,0	
W wieku poprodukcyjnym	%	19,2	20,0	

źródło: GUS

Tabela 3. Procesy demograficzne w powiecie nowodworskim w latach 2010-2019

Rok	Liczba ludności	Saldo migracji wewnętrznych	Saldo migracji zagranicznych	Przyrost naturalny
2010	36 530	-25	6	77
2011	36 471	-93	-3	37
2012	36 459	-110	-2	57
2013	36 332	-101	-21	-20
2014	36 254	-110	-26	10
2015	36 154	-79	0	12
2016	36 018	-109	3	-14
2017	35 891	-116	-11	-16
2018	35 746	-36	9	-94
2019	35 580	-97	5	-36

źródło: GUS

Rysunek 6. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem

źródło: GUS, opracowanie własne

Z powyższych zestawień wynika, że liczba ludności w ostatnich latach systematycznie się zmniejsza. Zaobserwować można również starzenie się społeczeństwa przejawiające się w zwiększającej się dynamicznie populacji osób w wieku poprodukcyjnym na rzecz osób w wieku produkcyjnym. Utrzymanie się takiej sytuacji będzie prowadzić do coraz większego obciążenia ekonomicznego grupy w wieku produkcyjnym.

Informacje na temat wielkości bezrobocia na terenie powiatu nowodworskiego zestawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 4. Bezrobocie na terenie powiatu nowodworskiego w latach 2015-2019.

Wskaźnik	Jednostka miary	2015	2016	2017	2018	2019
Bezrobotni zarejestrowani wg płci						
Ogółem	osoba	2 755	2 060	1 562	1 500	1 300
Mężczyźni	osoba	1 178	791	601	553	479
Kobiety	osoba	1 577	1 269	961	947	821
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym						
Ogółem	%	38,7	29,6	17,2	23,9	28,8
Mężczyźni	%	33,7	21,4	10,6	16,1	20,5
Kobiety	%	42,5	34,8	21,3	28,4	33,7

źródło: GUS

2.6. Klimat

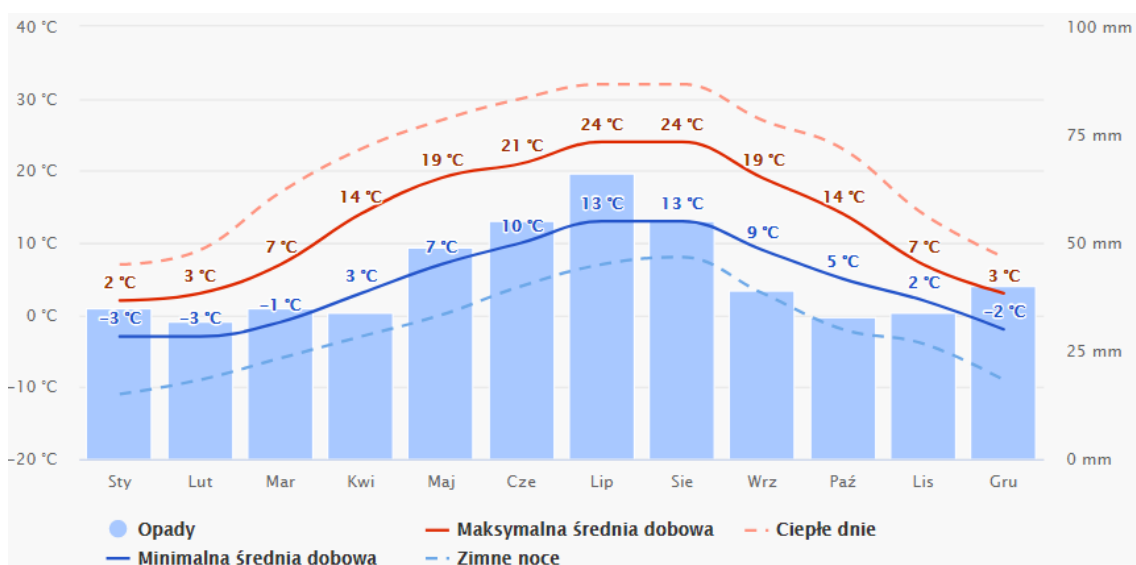
Ukształtowanie geomorfologiczne terenu powiatu nowodworskiego jest bardzo zróżnicowane od wydm morskich znajdujących się na północy sięgających 49,5 m n.p.m. (Wielbłądzi Garb) do depresji w okolicach wsi Marzęcino wynoszącej 2,07 m p.p.m., stanowiącej najniższy punkt w Polsce. Pozostała część powiatu jako równina żuławska znajduje się częściowo na poziomie morza, a w większości niewiele ponad jego poziom.

Klimat jest łagodny, umiarkowanie ciepły. Średnia roczna temperatura wynosi 9,1 °C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec ze średnią temperaturą 19,0 °C, natomiast najzimniejszym styczeń ze średnią temperaturą -1,0°C. Średnia temperatura waha się w trakcie roku o 20,0 °C.

Na terenie powiatu nowodworskiego występują znaczne opady w trakcie roku. Nawet w najsuchsze miesiące jest duża ilość opadów. Opady w ciągu roku średnio wynoszą 734 mm. Najsuchszym miesiącem jest luty ze średnią ilością 43 mm, natomiast najwięcej opadów jest w lipcu, ze średnią na poziomie 89 mm. Opady wahają się na poziomie 46 mm pomiędzy najsuchszym a najmokrzejszym miesiącem.

Na obszarze powiatu nowodworskiego dominują wiatry z kierunków W-SW stanowiące około połowę wszystkich wiejących w tym rejonie Polski.

Rysunek 7. Średnie temperatury i opady występujące na terenie miasta Nowy Dwór Gdański.
źródło: www.meteoblue.com

2.7. Gleby

Rodzaje gleb występujące na terenie powiatu nowodworskiego są determinowane przez rodzaj skał na których zostały utworzone, oraz przez warunki glebotwórcze występujące w poszczególnych obszarach powiatu. Na jej terenie można wyróżnić następujące rodzaje gleb:

- **Gleby inicjalne** – są to gleby powstające, w trakcie procesów erozyjnych. Charakteryzują się niewielką zawartością substancji organicznych.
- **Gleby pseudobielicowe** – gleby tworzące się na różnego rodzaju piaskach, dochodzi w nich do procesu wymywania niektórych związków chemicznych tworzących minerały co nazywane jest bielicowaniem;
- **Mady** – są to gleby tworzące się w wyniku nagromadzenia się materiałów niesionych przez wody rzeczne;
- **Gleby torfowe** – gleby te tworzą się na obszarach o dużej, stałej wilgotności. Zachodzi w nich bagienny proces torfotwórczy związany z przemianami materii organicznej w warunkach beztlenowych i przy dużej wilgotności.

Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie powiatu nowodworskiego

Użytki rolne na terenie powiatu nowodworskiego stanowią około 62,71 % całego obszaru. Dane na temat struktury użytkowania powierzchni ziemi na terenie powiatu zostały zestawione w poniższej tabeli.

Tabela 5. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie powiatu nowodworskiego.

Lp.	Nazwa	Jednostka	Wartość
1.	użytki rolne - razem	ha	42 271
2.	użytki rolne - grunty orne	ha	28 861
3.	użytki rolne - sady	ha	125
4.	użytki rolne - łąki trwałe	ha	5 770
5.	użytki rolne - pastwiska trwałe	ha	3 682
6.	użytki rolne - grunty rolne zabudowane	ha	811

Lp.	Nazwa	Jednostka	Wartość
7.	użytki rolne - grunty rolne pod stawami	ha	14
8.	użytki rolne - grunty pod rowami	ha	1 641
9.	użytki rolne - grunty zadrzewione	ha	186
10.	użytki rolne – nieużytki	ha	1 181
Pozostałe grunty			
11.	grunty leśne - razem	ha	5 609
12.	grunty leśne - lasy	ha	5 596
13.	grunty leśne – grunty zadrzewione i zakrzewione	ha	13
14.	grunty pod wodami - razem	ha	16 093
15.	grunty pod wodami morskimi wewnętrznymi	ha	14 339
16.	grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	ha	1 646
17.	grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	ha	108
18.	grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	ha	3 065
19.	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny mieszkaniowe	ha	476
20.	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny przemysłowe	ha	17
21.	grunty zabudowane i zurbanizowane – inne tereny zabudowane	ha	301
22.	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny zurbanizowane niezabudowane	ha	84
23.	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	ha	35
24.	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne – drogi	ha	2 032
25.	grunty zabudowane i zurbanizowane – tereny komunikacyjne – kolejowe	ha	56
26.	grunty zabudowane i zurbanizowane – tereny komunikacyjne – inne tereny komunikacyjne	ha	21
27.	grunty zabudowane i zurbanizowane – tereny komunikacyjne – grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolej.	ha	42
28.	grunty zabudowane i zurbanizowane – użytki kopalniane	ha	1
29.	użytki ekologiczne	ha	1
30.	tereny różne	ha	369
POWIERZCHNIA OGÓŁEM		ha	67 408

źródło: Powiat Nowodworski, stan na 01.01.2021r.

2.8. Budowa geologiczna

Powiat Nowodworski zlokalizowany jest na Platformie Europejskiej, w Obniżeniu Nadbałtyckim. Jednostka ta jest zbudowana ze skał starszego paleozoiku (iłowce, piaskowce, wapienie, margle) na których zalegają skały triasu (m.in. wapienie, piaskowce oraz iłowce), jury (m.in. piaskowce, iłowce, wapienie i margle) a także kredy (piaskowce, kreda pisząca). Na tych warstwach spoczywają trzeciorzędowe iłowce i piaski. Ostatnią warstwę stanowią utwory czwartorzędowe – gliny, piaski oraz ropy, związane z procesami akumulacji glacialnej i aluwialne.

3. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla powiatu nowodworskiego

Realizacja działań wyznaczonych w *Programie* została zaprezentowana z podziałem na obszary interwencji, cele, kierunki interwencji i zadania. Stopień realizacji zadań opisany został strzałkami:

↑ - zadanie zrealizowane   → - zadanie w trakcie realizacji
 ↔ - zadanie ciągle   ↓ - zadanie nie zrealizowane

3.1. Osiągnięcie i utrzymywanie standardów jakości środowiska, wpływających na warunki zdrowotne

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 12 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji osiągnięcia i utrzymywania standardów jakości środowiska, wpływających na warunki zdrowotne.

Tabela 6. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji osiągnięcia i utrzymywania standardów jakości środowiska, wpływających na warunki zdrowotne

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Kierunek interwencji: Promowanie i wspieranie rozwiązań pozwalających na ograniczenie wielkości emisji zanieczyszczeń pochodzących z transportu oraz hałasu komunikacyjnego			
1.	Prowadzenie działań dotyczących edukacji ekologicznej	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim	↔
Kierunek interwencji: Modernizacja systemów infrastruktury ciepłej, rozwój scentralizowanych systemów grzewczych dla ograniczania niskiej emisji, w tym także liczby źródeł			
2.	Termomodernizacja budynków mieszkalnych	Gminy powiatu nowodworskiego	↑
3.	Ograniczenie niskiej emisji w gminie poprzez modernizację indywidualnych kotłowni domowych	Gminy powiatu nowodworskiego, mieszkańcy	↑
4.	Modernizacja systemów infrastruktury ciepłej, rozwój scentralizowanych systemów grzewczych dla ograniczania liczby źródeł niskiej emisji	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim, Gminy powiatu	↑
5.	Budowa i modernizacja oświetlenia dróg gminnych	Zależne od potrzeb	↑
Kierunek interwencji: Upowszechnianie stosowania OZE w indywidualnych i lokalnych źródłach energii			
6.	Wdrożenie Planów Gospodarki Niskoemisyjnej	Gminy powiatu nowodworskiego	↔
Kierunek interwencji: Promowanie i wspieranie rozwiązań pozwalających na ograniczenie wielkości emisji zanieczyszczeń pochodzących z transportu oraz hałasu komunikacyjnego			
7.	Budowa ścieżek rowerowych	Gminy Powiatu Nowodworskiego	↑
8.	Tworzenie obszarów ograniczonego użytkowania w otoczeniu obiektów, instalacji i infrastruktury transportowej, gdzie mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska w zakresie uciążliwości akustycznej	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim	↓

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
9.	Prowadzenie edukacji ekologicznej z zakresu ochrony przed hałasem	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim	↔
10.	Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej	WIOŚ w Gdańsku	↔
11.	Kontrola emisji hałasu do środowiska z dróg	GDDKiA, zarządcy dróg	↔
12.	Promowanie i wspieranie rozwiązań pozwalających na ograniczenie wielkości emisji pochodzącej z transportu oraz hałasu komunikacyjnego	Zarządcy dróg	↑

1. Prowadzenie działań dotyczących edukacji ekologicznej

Na terenie powiatu nowodworskiego corocznie organizowane są konkursy ekologiczne: „Powiatowy Konkurs Wiedzy Ekologicznej”. W konkursie uczestniczyły szkoły gimnazjalne i szkoły podstawowe z terenu powiatu nowodworskiego. Głównymi założeniami konkursów są kształtowanie świadomości ekologicznej oraz ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko substancji niebezpiecznych zawartych w zużytych bateriach suchych przez zmniejszenie ilości baterii trafiających na składowiska odpadów, a tym samym propagowanie konieczności selektywnej zbiórki odpadów. Cyklicznie organizowane są prelekcje o tematyce ekologicznej, które kierowane są do dzieci ze szkół podstawowych i poruszają aspekty smogu, niskiej emisji, spalania odpadów w kotłach oraz selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Edukacja ekologiczna mieszkańców powiatu nowodworskiego ma na celu kształcenie i wychowywanie społeczeństwa w duchu poszanowania środowiska przyrodniczego zgodnie z hasłem myśleć globalnie – działać lokalnie. Edukacja ekologiczna rozumiana jest jako psychologiczno-pedagogiczny proces oddziaływania na człowieka w celu kształtowania jego świadomości ekologicznej. Szczególną uwagę w tym zakresie należy skupić na wypracowaniu zachowań proekologicznych u dzieci i młodzieży, dlatego też szereg działań podejmowanych przez samorządowców kierowanych jest właśnie do nich.

Dla dzieci i młodzieży z przedszkoli, szkół i placówek szkolno-wychowawczych organizowane są spektakle teatralne, prelekcje o tematyce ochrony przyrody, ekologii i szkodliwych skutków zanieczyszczenia powietrza Systematycznie dostarczane są najmłodszym dzieciom materiały informacyjno-edukacyjne tj. :książeczki, kolorowanki, gry, puzzle. Uczniowie szkół uczestniczą w akcjach porządkowych, uprzątając tereny z zalegających odpadów typu: opakowania z tworzyw sztucznych i papieru. Na terenie wszystkich szkół ustawione są specjalne pojemniki, gdzie dzieci gromadzą zużyte baterie, pochodzące z gospodarstw domowych. Wśród dorosłych mieszkańców miasta rozprawdane są ulotki nt. właściwego sposobu segregowania odpadów komunalnych, zgodnie ze zmieniającymi się w tym zakresie przepisami prawa.

W latach 2019-2020 na terenie powiatu nowodworskiego miały miejsce następujące przedsięwzięcia w ramach prowadzenia działań dotyczących edukacji ekologicznej.

Tabela 7. Prowadzenie działań dotyczących edukacji ekologicznej na terenie powiatu nowodworskiego

Jednostka odpowiedzialna	Rok	Tytuł + opis	Poniesione koszty + źródło finansowania
Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim	2019-2020	Coroczna organizacja Powiatowego Konkursu Wiedzy Ekologicznej dla młodzieży szkół gimnazjalnych i podstawowych z terenu powiatu nowodworskiego w celu przybliżenia i zainteresowania młodzieży tematyką z zakresu ochrony środowiska. W ramach konkursu spotkanie i prelekcja z pokazem slajdów pracownika Parku Krajobrazowego „Mierzeja Wiślana” w Stegnie.	6 217,86 zł Budżet powiatu
		Przeprowadzono prelekcje w szkołach o tematyce związanej z ochroną środowiska, akcje zadrzewieniowe polegające na sadzeniu z młodzieżą drzew i krzewów.	
		Organizowano akcje wymiany butelek plastikowych typu „PET” na sadzonki drzew i krzewów w celu wyrobienia wśród mieszkańców powiatu nawyku segregacji odpadów i selektywnego ich zbierania oraz dokonywania nasadzeń estetyzujących otoczenie i poprawiających warunki biocenotyczne.	
		Coroczny zakup dla szkół podstawowych z terenu powiatu nowodworskiego rocznych prenumerat miesięcznika „Przyroda Polska” w celu zapewnienia fachowej literatury i zainteresowania tematyką przyrodniczą oraz środowiska naturalnego.	
		Coroczny zakup materiału zadrzewieniowego, który przekazywano poszczególnym sołectwom na terenie powiatu do dokonywania nasadzeń estetyzacyjnych i poprawiających warunki biocenotyczne oraz często tworzące pasy zieleni izolacyjnej oddzielającej tereny zamieszkania m.in. od dróg w celu ochrony przed hałasem i zanieczyszczeniami.	
		Akcje uświadamiające z Policją, Strażą Pożarną, Zarządem Okręgowym PZŁ w Elblągu i Zarządem Okręgowym PZW w Elblągu dot. przeciwdziałania wypalaniu traw i trzcinowisk w postaci pogadanek, artykułów prasowych i plakatów.	
		Współpraca z Państwową Strażą Rybacką i Państwową Strażą Łowiecką, Zarządem Okręgowym PZŁ w Elblągu i ZO PZW w Elblągu w sprawach dotyczących m.in. przeciwdziałania kłusownictwu.	
Urząd Gminy Sztutowo	2019-2020	Organizacja pikniku ekologicznego.	b.d.
		Przeprowadzenie 20 godzin warsztatów ekologicznych w przedszkolu i szkole podstawowej w Sztutowie.	
		Kampania informacyjno-edukacyjna w mediach społecznościowych opierająca się na umieszczaniu informacji dotyczących: segregowania odpadów, upcyklingu, recyklingu, bioróżnorodności Mierzei Wiślanej i Żuław.	

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego za lata 2019-2020

Jednostka odpowiedzialna	Rok	Tytuł + opis	Poniesione koszty + źródło finansowania
		<p>Projekcja filmu „Punkt Krytyczny Energia Odnowa”. Z filmu dowiadujemy się co sprawiło, że równowaga klimatu na Ziemi została zachwiana i jakie są tego skutki.</p> <p>Ekologiczny konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży – projekt upcyklingowy „Moja rodzina segreguje odpady”.</p>	
Gmina Nowy Dwór Gdański	2019r.	<p>„Wiosenne sprzątanie Tugi”. W ramach majowej akcji sprzątanie Tugi, w której uczestniczyli wolontariusze z lokalnych szkół, Klubu Nowodworskiego, mieszkańcy oraz strażacy, Gmina pokryła koszty utylizacji zebranych odpadów. Jak co roku, kilkusobowe grupy piesze sprzątały brzegi rzeki w obrębie miasta, najbardziej doświadczeni wolontariusze wyławiali śmieci z wody pływając na łodziach. Największą ilość śmieci stanowiły butelki i puszki po alkoholu.</p> <p>Jesienna akcja „Sprzątanie Świata” odbyła się pod hasłem „Nie śmiecimy, sprzątam, zmieniamy”. W akcji uczestniczyli uczniowie lokalnych szkół. Gmina zapewniła wszystkim uczestnikom worki i rękawice oraz odbiór odpadów. Dzięki uprzejmości Zakładu utylizacji Odpadów Stałych Sp. z o.o. w Tczewie, wszystkie odebrane w akcji odpady zostały przyjęte do zakładu za darmo.</p> <p>„Chrońmy nasze zdrowie – nie spalajmy śmieci”. Wraz z sezonem grzewczym gmina wystąpiła z kolejnym apelem skierowanym do naszych mieszkańców: „Jeśli w swoim piecu spalasz odpady – bezwzględnie zaprzestań tego procederu”. Opracowaną w latach ubiegłych ulotkę/plakat – Palenie śmieci szkodzi zdrowiu! przekazywano zarządcom, udostępniono w siedzibie Urzędu.</p> <p>„Nie zagrać sobie! Wywieź na PSZOK! - akcja informacyjna”. Kontynuowano akcję informacyjną dotyczącą wywożenia odpadów selektywnych (wielkogabarytowych) do punktu selektywnego PSZOK. Powyższe miało zwrócić uwagę mieszkańców na zagrażanie wiat bądź terenów bezpośrednio przy nich odpadami wielkogabarytowymi. Wydano plakat/ulotkę promujący wywiezienie odpadów wielkogabarytowych do PSZOKu.</p> <p>Dystrybucja naklejek do znakowania worków na odpady selektywnie zebrane oraz ulotek.</p> <p>Dystrybucja toreb wielokrotnego użytku z hasłem promującym selektywną zbiórkę odpadów komunalnych.</p> <p>Prezentacja multimedialna dotycząca nowych zasad segregacji odpadów komunalnych z wydzieleniem frakcji BIO – wyświetlana w holu urzędu.</p> <p>Nagranie piosenki o zasadach selektywnej zbiórki – wykonanie dzieci z przedszkola publicznego nr 4 – udostępnianie nagrania m.in. w mediach społecznościowych gminy.</p>	4 231,60 zł Budżet gminy

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego za lata 2019-2020

Jednostka odpowiedzialna	Rok	Tytuł + opis	Poniesione koszty + źródło finansowania
Gmina Stegna	2020r.	Programie Szkoła Przyjazna Wodzie „AKTYWNI BŁEKITNI”. Program zapewnia materiały edukacyjne oraz zakłada wykorzystanie infrastruktury hydrotechnicznej w terenowych zajęciach edukacyjnych. Program promuje proekologiczne zachowania i budowanie poprawnych nawyków bezpiecznego korzystania z zasobów wodnych wśród dzieci i młodzieży oraz całej społeczności szkolnej szkół podstawowych.	Źródło finansowania PGW WP RZGW w Gdańsku
		Konkurs plastyczny "Więcej wiesz o powodzi lepiej się chronisz". Dla uczniów klas III -V szkół podstawowych z rejonu Żuław, organizowanego przez PGW Wody Polskie, RZGW w Gdańsku.	Źródło finansowania PGW Wody Polskie, RZGW w Gdańsku
		Spotkanie informacyjne z mieszkańcami Gminy Stegna w sprawie instalacji fotowoltaicznych.	Firma PROMAG
Gmina Krynica Morska	2019r.	Udział przedszkoli i szkół podstawowych w ogólnopolskiej akcji edukacyjnej "#SegregujeMy". Celem inicjatywy była popularyzacja poprawnego segregowania odpadów i promowanie postaw proekologicznych. Zadaniem, które czeka na dzieci jest poprawne pokolorowanie pojemników na śmieci, a następnie dopasowanie przedmiotów do odpowiednich koszy. Po wykonaniu zadania zachęca się by dzieci zabrały obrazek do domu i umieściły go w widocznym miejscu. Dzięki temu wszyscy domownicy będą wiedzieć, jak poprawnie segregować odpady.	CRL
	2020r.	„Olimpiada energetyczna”. Konkurs był skierowany do rodzin z województwa pomorskiego. Uczestnicy, którzy zgłoszą się do udziału w Olimpiadzie, będą tworzyć drużyny. Każdy zespół może mieć od 2 do maksymalnie 5 zawodników. W składzie drużyny musi się znaleźć przynajmniej 1 osoba dorosła i 1 dziecko. Konkurs „Rodzina dla Ziemi”. Polegał na stworzeniu projektu jak nie przeszkadzać naszej Ziemi, na której jesteśmy tylko gośćmi i to nie do końca chyba dobrze wychowanymi patrząc z perspektywy globalnego ekosystemu.	WFOŚiGW w Gdańsku, Okręgowe Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, PGE Energia Ciepła oraz Centrum Nauki Experyment w Gdyni. Muzeum Zalewu Wiślanego, Firma Actus House, Kawiarnia Donald, Pizzeria Sztutozzeria, Park linowy w Stegnie, Żuławska Kolei Dojazdowa, Hotel Tristan

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego za lata 2019-2020

Jednostka odpowiedzialna	Rok	Tytuł + opis	Poniesione koszty + źródło finansowania
		Spotkanie informacyjne dla mieszkańców z prezentacją instalacje fotowoltaiczne różnych typów dla osób fizycznych, firm, oraz samorządów, zasady technicznego działania instalacji, zasady prawnego działania instalacji w Polsce, zasady dofinansowania oraz ulg podatkowych dla posiadaczy fotowoltaiki.	INFO ENERGIA
		„Gospodarstwo rolne w obiektywie”. Konkurs na zdjęcie swojego gospodarstwa rolnego przeznaczony jest dla mieszkańców województwa pomorskiego.	GUS
Centrum Informacji i Edukacji Ekologicznej w Gdańsku	2019r.	<p>Strona Internetowa CIEE oraz pozostałe strony i bazy Internetowe Centrum. W zakładce - aktualności prezentowano zaproszenia oraz sprawozdania m.in. z konkursów, akcji „Bioróżnorodność...”, spotkań czwartkowych.</p> <p>W zakładce „Oferta edukacyjna” prezentowano aktualnie prowadzone warsztaty. Informacje o konkursach i ich wynikach aktualizowano w zakładce „Konkursy”. W drugiej połowie roku zmodyfikowano program multimedialny „Poznajemy drzewa i krzewy” w technologii HTML (bez użycia Flasha), z dostosowaniem do prawidłowego wyświetlania się na urządzeniach mobilnych.</p> <p>II edycja konkursu „Kto z karmnika ziarno wyjada?”.</p> <p>I edycja konkursu fotograficznego „Pareidolia w naturze”.</p> <p>„Bioróżnorodność – poznaj by zachować”. W ramach działań promocyjnych wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 300 szt. plakatów w dwóch formatach (eksponowane w siedzibach Partnerów i instytucji współpracujących, na terenie Trójmiasta, dostarczone do szkół, domów kultury, centrów informacji turystycznej.); • bannery internetowe wyświetlane na portalu regionalnym trójmiasto.pl (w wersji tradycyjnej oraz na urządzenia mobilne); • Mailing do osób indywidualnych, szkół, instytucji, mediów; • Publikacja zaproszeń na stronach internetowych i portalach; • Kampania radiowa - 22 30-sekundowe spoty na antenie Radia Gdańsk; • Płatna promocja na facebooku z wykorzystaniem stworzonej postaci Jana Eko (3 posty promowane przez 5 dni każdy, zasięg: 37038, wyświetlenia: 77 167); • Promocja na facebooku naszych Partnerów - dzięki ich zaangażowaniu bezkosztowa kampania na portalu społecznościowym była widoczna i skuteczna; • Patronaty medialne: Magazyn Ekologiczny, zapowiedzi na antenie Radia Gdańsk, wywiady, zaproszenia na piknik na stronach patronów (9 patronów medialnych i 2 honorowe). 	Źródło finansowania WFOŚiGW w Gdańsku

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego za lata 2019-2020

Jednostka odpowiedzialna	Rok	Tytuł + opis	Poniesione koszty + źródło finansowania
	2020r.	<p>Cykl warsztatów terenowych „Dojrzały Smak Przygody”. Przygotowano pierwotnie 15 wypraw, jednak ze względu na duże zainteresowanie i ograniczenia w liczbie osób na poszczególnych warsztatach, postanowiono zrealizować dodatkowych 6 spotkań. W roku 2020, ze względu na okoliczności, warsztaty terenowe realizowane były w odmienionej formule. Wędrówki odbywały się w różne dni tygodnia, w grupach z ograniczoną liczbą osób (różnie, w zależności od sytuacji epidemicznej w danym miesiącu). Udział w warsztatach był możliwy tylko po wcześniejszym zapisie, co sprawiło, że prace organizacyjne zajęły zdecydowanie więcej czasu, niż przy poprzednich edycjach cyklu. Warsztaty terenowe miały na celu aktywizację i integrację seniorów wokół zagadnień przyrodniczych. Wyprawy piesze, o zróżnicowanym poziomie trudności, prowadziły trasami ukazującymi wartości przyrodnicze oraz kulturowe zarówno Trójmiasta i okolic. Podczas wędrówek uczestnicy zdobywali wiedzę przyrodniczą (np. botaniczną, ornitologiczną, mykologiczną, lichenologiczną, entomologiczną, krajoznawczą, geologiczną, ogrodniczą, dendrologiczną...) a także przygotowują dokumentację fotograficzną, udostępnianą na bieżąco na Facebooku.</p> <p>II edycja konkursu "Pareidolia w naturze".</p> <p>III edycja konkursu „Kto z karmnika ziarno wyjada?”.</p> <p>I edycja konkursu "Mem przyrodniczy".</p>	
PODR	2020r.	Ogólnopolski Konkurs Plastyczny dla Dzieci „Bezpiecznie na wsi”	b.d.
Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych Park Krajobrazowy „Mierzeja Wiślana”	2020r.	„Jestem Integralną Częścią Przyrody”	b.d.
		„Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski”. XX edycja konkursu z wiedzy o Parkach.	b.d.
		Konkursy z rodzimą przyrodą w tle. Konkurs literacki i fotograficzny.	b.d.
GUS	2020	Konkurs plastyczny „Spis Rolny okiem malucha”	b.d.

źródło: Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim, gminy powiatu nowodworskiego, Centrum Informacji i Edukacji Ekologicznej w Gdańsku, PODR, Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych Park Krajobrazowy „Mierzeja Wiślana”, GUS.

W Gminie Ostaszewo obowiązuje uchwała Nr XVI/116/2016 Rady Gminy Ostaszewo z dnia 15 czerwca 2016r. w sprawie uchwalenia zasad udzielania dotacji celowej z budżetu gminy na realizację zadań proekologicznych.

2. Termomodernizacja budynków mieszkalnych

W analizowanym okresie miały miejsce następujące prace związane z termomodernizacją budynków mieszkalnych na terenie powiatu nowodworskiego.

Tabela 8. Termomodernizacje budynków wykonane w latach 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania/projektu	Jednostka odpowiedzialna	Całkowity koszt + źródło finansowania	Uwagi
1.	„Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Nowym Dworze Gdańskim”	Starostwo powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim	7 383 506,61 zł, w tym dofinansowanie ze środków UE: 5 297 805,52 zł.	<p>Celem bezpośrednim projektu było zwiększenie efektywności energetycznej 3 budynków użyteczności publicznej w Nowym Dworze Gdańskim tj. Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Ireny Sendlerowej, Zespołu Szkół Nr 2 wraz z warsztatami szkolnymi.</p> <p>Projekt był realizowany w ramach działania 10.1 Efektywność energetyczna - mechanizm ZIT, Poddziałanie 10.1.1 Efektywność energetyczna - mechanizm ZIT - wsparcie dotacyjne, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa na lata 2014-2020.</p>
2.	„Kompleksowa termomodernizacja budynków wielorodzinnych będących w zasobach SM Nowy Dwór Gdański z wykorzystaniem instalacji OZE oraz inteligentnego Systemu Zarządzania Energią”	Starostwo powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim	7 643 521,00 zł, w tym dofinansowanie ze środków UE: 5 156 411,14 zł.	<p>Projekt był realizowany w ramach działania 1.3. Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. W związku z powyższym z końcem stycznia 2019 r. na os. Śródmieście, a następnie na os. Morska rozpoczęte były prace remontowe polegające między innymi na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Wymianie sieci ciepłowniczej na całym osiedlu, 2.Dociepleniu stropów piwnic wełną mineralną, 3.Dociepleniu ścian budynków niespełniających norm, 4.Montażu indywidualnych węzłów ciepłowniczych w każdym budynku, 5.Montażu nowoczesnych zaworów termostatycznych na wszystkich grzejnikach, które umożliwią zrównoważenie ciśnień instalacji, 6.Montażu odnawialnych źródeł energii (OZE) tj. pomp ciepła wspomagających węzły ciepłownicze, 7.Wymianie rur (poziomów) w piwnicach. <p>Efektem realizacji projektu będzie poprawa efektywności energetycznej i wizualnej budynków, ograniczenie ich energochłonności, obniżenie kosztów eksploatacji 507 gospodarstw domowych</p>

Lp.	Nazwa zadania/projektu	Jednostka odpowiedzialna	Całkowity koszt + źródło finansowania	Uwagi
				(w tym obniżenie kosztów centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej oraz indywidualne rozliczanie budynków), a także zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców osiedli.
3.	„Kompleksowa termomodernizacja Zespołu Szkół w Krynicy Morskiej z wykorzystaniem energii odnawialnej oraz wymiana instalacji elektrycznej wraz z montażem energooszczędnego oświetlenia w Zespole Szkół w Sztutowie celem poprawy efektywności energetycznej oświatowych budynków użyteczności publicznej”.	Gmina Sztutowo	873 328,16 zł maksymalna wartość dofinansowania 560 392,99 zł	W Szkole Podstawowej przeprowadzono roboty w zakresie wymiany instalacji elektrycznej wraz z montażem nowego energooszczędnego oświetlenia, tj.: budowę wewnętrznych instalacji elektrycznych, montaż rozdzielnic elektrycznych i energooszczędnych opraw oświetleniowych, podłączenie przewodów w rozdzielnicach, pomiary elektryczne.
4.	„II etap termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej w Gminie Sztutowo”	Gmina Sztutowo	1 116 597,00 zł	Celem realizacji projektu było uzyskanie oszczędności energii poprzez poprawę efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej oraz zastąpienie istniejącego źródła ciepła zaopatrującego te budynki ekologicznym urządzeniem wykorzystującym energię ze źródeł odnawialnych. Projekt objął modernizację trzech budynków: Budynek ogólnoużytkowy w Kątach Rybackich, Budynek świetlicy środowiskowej w Kątach Rybackich, Budynek Przedszkola w Sztutowie.

źródło: Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim, Gmina Sztutowo

3. Ograniczenie niskiej emisji w gminie poprzez modernizację indywidualnych kotłowni domowych

W analizowanym okresie miały miejsce następujące prace związane z ograniczeniem niskiej emisji na terenie powiatu nowodworskiego.

Tabela 9. Modernizacje kotłowni na terenie powiatu nowodworskiego w latach 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania/projektu	Jednostka odpowiedzialna	Całkowity koszt + źródło finansowania	Uwagi
1.	„Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków stanowiących własność Gminy Stegna”	Gmina Stegna	5 976 939,52 zł, poziom unijnego dofinansowania wyniósł 80,46 % = 4 948 572,66zł	Realizacja w ramach: RPO Województwa Pomorskiego 2014-2020. Data rozpoczęcia realizacji projektu: 02.01.2017r., data zakończenia realizacji projektu: 31.07.2019r. Celem projektu było wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach. Projekt realizowany w 5 budynkach użyteczności publicznej na terenie Gminy Stegna. Prace obejmowały głęboką termomodernizację (wymianę źródła ciepła, modernizację instalacji CO i CWU, ocieplenie przegród, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej oraz zastosowanie OZE) w następujących obiektach: <ul style="list-style-type: none"> • Świetlicy wiejskiej w Bronowie – Bronowo 13b, • Gminnego Ośrodka Kultury w Stegnie – Gdańska 60, • Budynku Ochotniczej Straży Pożarnej – ul. Gdańska 7, Stegna, • Urzędu Gminy w Stegnie – ul. Gdańska 34, • Zespołu Szkół w Tujsku – Tujsk 55.
2.	„Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków stanowiących własność Gminy Stegna służących świadczeniu opieki zdrowotnej”.	Gmina Stegna	2 790 079,25 zł, poziom unijnego dofinansowania: 64,94 % = 1 590 852,51zł	Realizacja w ramach: RPO Województwa Pomorskiego 2014-2020. Data rozpoczęcia realizacji projektu 02.01.2018r., data zakończenia realizacji projektu: 31.12.2021r. Celem projektu było wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach Projekt realizowany w 3 budynkach użyteczności publicznej na terenie gminy Stegna. Prace obejmują głęboką termomodernizację (wymianę źródła ciepła z zastosowaniem OZE, modernizację instalacji CO i CWU, ocieplenie przegród, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej)

Lp.	Nazwa zadania/projektu	Jednostka odpowiedzialna	Całkowity koszt + źródło finansowania	Uwagi
				<p>w następujących obiektach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budynek Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Stegnie i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stegnie - ul. Wojska Polskiego 12, • Budynek Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Drewnicy - ul. Wiślana 25, Drewnica, • Budynki Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej i Domu Kultury w Rybinie - Rybina 63.
3.	Modernizacja Ośrodka Zdrowia w Ostaszewie	Gmina Ostaszewo	5 890,00 zł Budżet gminy	Dołożenie palnika na pellet.
4.	Wymiana kotłów gazowych na nowe	Gmina Nowy Dwór Gdański	72 127,20 zł Budżet gminy	Wymiana 10 szt. kotłów gazowych na nowe: ul. Kościuszki 4A-blok, ul. Sienkiewicza 24/29, ul. 3go Maja 12/2A, ul. Sienkiewicza 17A/2,3 ul. Sienkiewicza 17B/4.
5.	Dotacje na wymianę 12 kotłów węglowych na gaz lub V klasy	Gmina Nowy Dwór Gdański	17 010,99 zł Budżet gminy	-
6.	Zmodernizowanie systemów grzewczych budynków pod adresami: Obr.Westerplatte 5,7,9, Sikorskiego 2,4,6,8, Plac Wolności 5, Warszawska 3,5,7, Morska 2,4,4a	Gmina Nowy Dwór Gdański	<p>środki własne Spółdzielni Mieszkaniowej 8 584 996,10 zł</p> <p>dofinansowanie NFOŚiGW 1 718 803,73 zł</p>	<p>Zmodernizowanie poprzez: budowę nowej, wysokoparametrowej magistrali ciepłowniczej do budynków, montaż dwufunkcyjnych węzłów ciepłowniczych, uzupełniono izolację na przewodach w piwnicy. Zamontowano pompy ciepła wspomagającej pracę węzła (udział pompy w pokryciu całkowitego zapotrzebowania na ciepło wynosi co najmniej 30%). Zamontowano system regulacji pracy węzła z funkcją adaptacyjną, służący jednocześnie do monitorowania i zarządzania energią w budynku (adapterm), zamontowano nowe przygrzejnikowe zawory termostatyczne z ograniczeniem $t_{min}=16^{\circ}C$. Dokonano wymiany i prawidłowo zaizolowano poziomy ciepłej wody użytkowej. Docieplono stropy nad piwnicą wełną mineralną. W budynkach, gdzie było brak docieplenia na ścianach lub nie spełniało obecnych norm, docieplono dodatkowo ściany styropianem. Wszystkie działania objęte termomodernizacją zostały wykonywane zgodnie z wytycznymi Warunków Technicznych 2021.</p>

Lp.	Nazwa zadania/projektu	Jednostka odpowiedzialna	Całkowity koszt + źródło finansowania	Uwagi
7.	Zmiana sposobu ogrzewania lokali mieszkalnych z tradycyjnego pieca c.o. bądź kaflowego na elektryczne (ul. Kolejowa 2/1, Jazowa 61/2, ul. Sikorskiego 13/1-łącznie 3szt.)	Gmina Nowy Dwór Gdański	17 282,69 zł Budżet gminy	b.d.
8.	Termomodernizacja budynków przy ul. Plac Wolności 4, Sikorskiego 17a, Sikorskiego 13, Kopernika 12 i 14	Gmina Nowy Dwór Gdański	176 000,00 zł Budżet gminy	b.d.

źródło: Gminy powiatu nowodworskiego

Tabela 10. Wnioski o zmianę źródła ciepła na terenie powiatu nowodworskiego

Tematyka wniosku		Etap I: złożone wnioski o dofinansowanie [szt.]	Etap II: wypłacone środki [szt.]
źródło ciepła	Kotły gazowe	15	14
	Kotły na biomasę	52	36
	Kotły na węgiel	29	10
	Kotły olejowe	2	3
	Pompy ciepła	21	7
	Ogrzewanie elektryczne	2	0
	Węzeł cieplny	2	0
Termomodernizacja		71	25
OZE (fotowoltaika i kolektory słoneczne)		8	0

źródło: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku

4. Modernizacja systemów infrastruktury cieplnej, rozwój scentralizowanych systemów grzewczych dla ograniczania liczby źródeł niskiej emisji

Na terenie powiatu nowodworskiego zaspokajanie potrzeb cieplnych odbywa się:

- na terenie gminy Nowy Dwór Gdański – Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Nowym Dworze Gdańskim prowadzi dwie kotłownie (ul. Jantarowa 5 – o mocy 5,82 MW oraz przy ul. Łąkowej – o mocy 1,2 MW). W fazie projektowej znajduje się budowa elektrociepłowni opalanej biopaliwem o mocy ponad 20 MW,
- na terenie gminy Ostaszewo za pomocą lokalnych kotłowni opalanych węglem i olejem opałowym (obiekty użyteczności publicznej), indywidualnych źródeł w domach mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych oraz obiektach usługowych (na paliwa stałe – głównie węgiel i drewno),
- na terenie gminy Sztutowo w oparciu o kotłownie lokalne opalane węglem, olejem opałowym oraz różnego rodzaju biomasą, kotłownie zlokalizowane na terenie zakładów produkcyjno-usługowych gminy (węglowe, olejowe oraz opalane biomasą)

oraz indywidualne źródła i urządzenia grzewcze na paliwa stałe (węgiel, pellet, odpady drzewne, drewno), olej opałowy oraz pompy ciepła i elektryczne urządzenia grzewcze,

- na terenie miasta Krynica Morska nie funkcjonuje kotłownia centralna, jedynie indywidualne kotłownie lokalne. Zaopatrzenie w ciepło na obszarze miasta realizowane jest głównie przez indywidualne źródła ciepła,
- na terenie gminy Stegna w oparciu o: kotłownie lokalne opalane węglem, olejem, biomasą oraz paliwem gazowym (LPG), kotłownie zlokalizowane na terenie zakładów produkcyjnych gminy (węglowe, olejowe oraz opalane biomasą), indywidualne źródła i urządzenia grzewcze na paliwa stałe (węgiel, odpady drzewne, drewno), olej opałowy oraz elektryczne urządzenia grzewcze.

Tabela 11. Podstawowe dane techniczne dotyczące sieci ciepłowniczej.

Parametr	Jednostka	2018	2019	2020
Kotłownia w Kmiecinie przy ul. Łąkowa				
Długość sieci ciepłowniczej.	km	c.o. - 538,5mb, c.w.u. – 535 mb	c.o. - 538,5mb, c.w.u. – 535 mb	c.o. - 538,5mb, c.w.u. – 535 mb
Połączenia sieci ciepłowniczej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania.	szt.	10	10	10
Kotłownia przy ul. Jantarowej 5				
Długość sieci ciepłowniczej.	km	3,483	3,483	3,483
Połączenia sieci ciepłowniczej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania.	szt.	30	30	30

źródło: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Nowym Dworze Gdańskim

Mieszkańcy powiatu modernizowali systemy grzewcze w domach poprzez wymianę kotła węglowego na gazowy. Liczba nowych podłączeń do sieci gazowej oraz liczba odbiorców gazu ogrzewający mieszkania gazem została przedstawiona w tabeli.

Tabela 12. Parametry sieci gazowej na terenie powiatu nowodworskiego

Parametr	2018	2019	2020
Długość czynnej sieci ogółem [m]	52 192	53 114	54 313
Długość czynnej sieci dystrybucyjnej wysokiego ciśnienia [m]	7 050	7 050	7 050
Długość czynnej sieci rozdzielczej (średniego i niskiego ciśnienia) [m]	45 142	46 064	47 263
Czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych) [szt.]	737	777	829

Parametr	2018	2019	2020
Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych [szt.]	660	683	747
Odbiorcy gazu [gosp.]	1 986	2 036	b.d.
Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem [gosp.]	934	949	b.d.
Zużycie gazu w MWh	10 893,6	12 842,4	b.d.
Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w MWh	8 038,6	11 720,2	b.d.
Ludność korzystająca z sieci gazowej [osoba]	5 559	5 682	b.d.

źródło: Polska Spółka Gazownictwa, GUS

Ponadto w raportowanym okresie na terenach gmin wchodzących w skład powiatu nowodworskiego zostały zrealizowane zadania opisane w zad.3, które wpisują w realizację niniejszego zadania.

5. Budowa i modernizacja oświetlenia dróg gminnych

W raportowanym okresie Energa Oświetlenie Sp. z o.o. wykonała następujące budowy oświetlenia wzdłuż dróg:

- Sztutowo ul. Makowa, działki nr 356/4, 356/28, 356/38, 382/76, obr. ewid. 0006,
- Sztutowo ul. Chabrowa, działki nr 356/28, 382/9, 382/115, obr. ewid. 0006,
- Kąty Rybackie, gm. Sztutowo ul. Kwiatowa działki nr 441, 442, obr. ewid. 0002,
- Sztutowo ul. Przemysłowa działka nr 524 obr. ewid. 0006,
- Sztutowska Kępa, gm. Sztutowo, działka nr 554,
- Sztutowo ul. Wczasowa działka nr 80 obr. ewid. 0006,
- Sztutowo, Leśny Zakątek, działki nr 70/4, 187/7, 760/8, 10/2, obr. ewid. 0006,
- Nowy Dwór Gdański, ul. Bursztynowa, działka nr 53/25, obręb ewid. 0002, Nowy Dwór Gdański,
- Sztutowo, gm. Sztutowo działki nr 117/2, 105/3, 137/3, 79/17, 79/1, 79/25, 785/1 obr. ewid. 0006,
- Rychnowy Żuławskie, działki nr 130, 69, obręb ewid. 0015, Rychnowy Żuławskie, gm. Nowy Dwór Gdański,
- Przebrno, ul. Zielona, działki nr: 8, 9, 11, 21, 22 i 201.¹

Na terenie gminy Stegna w latach 2016-2019 realizowano budowę:

- 30 nowych punktów świetlnych,
- 1 nowa szafka świetlna,
- 25 słupów wspólnych EOP (w inwestycji).

Gmina Sztutowo przeznaczyła 210 000,00 zł, na zainstalowanie 62 lamp.

¹ <https://www.bip.nowydworgdanski.pl/300,rejestr-zgloszen-budowy?tresc=21962>

6. Wdrożenie Planów Gospodarki Niskoemisyjnej

W analizowanych latach gminy należące do powiatu nowodworskiego sukcesywnie realizowały zadania Planu Gospodarki Niskoemisyjnej w ramach których były wykonywane powyższe zadania, takie jak:

- Ograniczenie niskiej emisji w gminie poprzez modernizację indywidualnych kotłowni domowych,
- Modernizacja systemów infrastruktury ciepłej, rozwój scentralizowanych systemów grzewczych dla ograniczania liczby źródeł niskiej emisji,
- Termomodernizacja budynków mieszkalnych,
- Budowa i modernizacja oświetlenia dróg gminnych.

Powiat nowodworski od 2020r. jest w trakcie realizowania przedsięwzięcia pt. **Strategia rozwoju elektromobilności Powiatu Nowodworskiego” w ramach programu priorytetowego „GEPARD II – transport niskoemisyjny. Część 2) Strategia rozwoju elektromobilności”**. (Uchwała Nr I/9/2019 Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 1 lutego 2019 r. w sprawie wyrażenia woli przystąpienia do realizacji przedsięwzięcia pt. Strategia elektromobilności Powiatu Nowodworskiego.). W ramach projektu powiat Nowodworski otrzyma dofinansowanie w kwocie - 50 000,00 zł – 100% dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W ramach projektu zostanie opracowana i uchwalona Strategia rozwoju elektromobilności Powiatu Nowodworskiego.²

7. Budowa ścieżek rowerowych

Na terenie powiatu nowodworskiego w latach 2019-2020 realizowane były następujące projekty mające na celu budowę ścieżek rowerowych:

- 1) Program „Pomorskie Trasy Rowerowe – Rowerem przez Żuławy – partnerstwo Gminy Nowy Dwór Gdański”. Celem operacji było stworzenie nowoczesnego produktu turystycznego, polegającego na zaprojektowaniu i wybudowaniu trasy rowerowej co przyczyni się do poprawy atrakcyjności turystycznej obszaru i powiązania go z międzynarodowym szlakiem rowerowym. W wyniku realizacji projektu powstało łącznie ponad 75 km nowych tras rowerowych, odwiedzanych w skali roku ponad 800 razy.

Planowana wartość zadania wynosiła: 12 259 073,40 zł.

Planowana wartość dofinansowania z Funduszy Europejskich wynosiła: 7 808 952,14 zł.

W ramach projektu Powiat Nowodworski utworzył odcinek trasy rowerowej w gminie Stegna od miejscowości Dworek do miejscowości Drewnica i Przemysław. Łączna długość wszystkich odcinków ścieżki rowerowej 6812,0m (w tym 4396,0m wymagających robót budowlanych). Projekt był realizowany w partnerstwie z Gminą Nowy Dwór Gdański (lider projektu), Gminą Lichnowy, Gminą Ostaszewo i Gminą Stegna. Łączna kwota dofinansowania dla Powiatu Nowodworskiego wynosi

² <https://www.bip.nowydworgdanski.pl/plik,15115,uchwala-nr-53-2020-zarzadu-powiatu-w-nowym-dworze-gdanskim-z-dnia-26-maja-2020-r-w-sprawie-przedstawienia-raportu-o-stanie-powiatu-nowodworskiego-za-2019-rok.pdf>

2 114 446,63 zł (63,7 % wydatków kwalifikowanych). Inwestycja realizowana jest w ramach przedsięwzięcia strategicznego Województwa Pomorskiego „Pomorskie Trasy Rowerowe o znaczeniu międzynarodowym R-10 i Wiślana Trasa Rowerowa R-9. Trasa docelowa będzie częścią międzynarodowej sieci szlaków rowerowych Euro Velo.³

- 2) W latach 2014-2019 realizowany był projekt pn. „Budowa węzła integracyjnego Nowy Dwór Gdański wraz z trasami dojazdowymi został zrealizowany w ramach mechanizmu ZIT” - poddziałania 9.1.1. - Transport Miejski, Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Projekt ten był realizowany przez Miasto Nowy Dwór Gdański w partnerstwie z Powiatem Nowodworskim. Przedmiotem przedsięwzięcia były działania polegające na utworzeniu zintegrowanego węzła transportowego wraz z infrastrukturą „parkuj i jedź”.⁴

W ramach inwestycji wykonano prace budowlane polegające na budowie dróg rowerowych na odcinkach Tuja – Nowy Dwór Gdański PKS i Kmiecín – Nowy Dwór Gdański PKS oraz parking rowerowy na 50 miejsc. Projekt obejmował także kampanię promującą transport zbiorowy i rowerowy. Celem realizacji przedsięwzięcia było zwiększenie dostępności komunikacyjnej miasta i gminy Nowy Dwór Gdański oraz Powiatu Nowodworskiego. Projekt realizowany był w latach 2014-2019 na terenie Gminy Nowy Dwór Gdański.

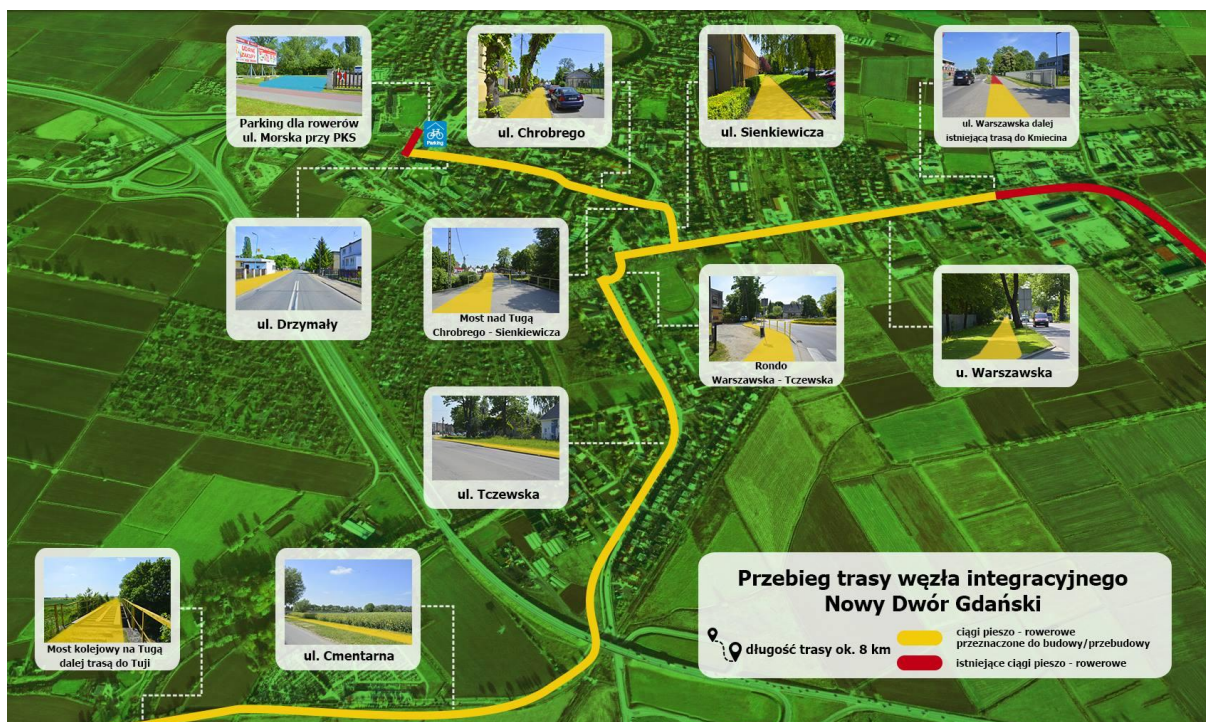
Wartość projektu wyniosła łącznie 7 532 330,30 zł, w tym dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w kwocie 3 062 818,99 zł, w tym:

- wartość projektu w zakresie gminy Nowy Dwór Gdański: 6 707 652,00 zł, dofinansowanie 2 459 545,26 zł,
- wartość projektu w zakresie Powiatu Nowodworskiego: 824 678,30 zł, dofinansowanie 603 273,73 zł.

---

³<https://www.nowydworgdanski.pl/547,pomorskie-trasy-rowerowe-rowerem-przez-zulawy-partnerstwo-gminy-nowy-dwor-gdanski>

⁴<https://www.nowydworgdanski.pl/548,budowa-wezla-integracyjnego-nowy-dwor-gdanski-wraz-z-trasami-dojazdowymi>

Rysunek 8. Przebieg trasy węzła integracyjnego Nowy Dwór Gdański

źródło: <https://miastonowydwor.pl/wezly-integracyjne.html>

8. Tworzenie obszarów ograniczonego użytkowania w otoczeniu obiektów, instalacji i infrastruktury transportowej, gdzie mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska w zakresie uciążliwości akustycznej

W analizowanym okresie nie tworzono takich obszarów z uwagi na brak potrzeby.

9. Prowadzenie edukacji ekologicznej z zakresu ochrony przed hałasem

W latach 2019-2020 w ramach konkursu wiedzy ekologicznej organizowanego od kilkunastu lat przez Starostwo Powiatowe przekazywane są młodzieży informacje na temat hałasu i jego szkodliwości. Akcje sadzenia drzew i krzewów z młodzieżą mają na celu uświadomienie możliwości tworzenia naturalnych barier chroniących zabudowę mieszkaniową przed hałasem głównie komunikacyjnym. Ponadto zakup przez Starostwo dla szkół miesięcznika o tematyce przyrodniczej ma na celu edukowanie młodzieży.

10. Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej

Hałas przemysłowy powodowany jest eksploatacją instalacji lub urządzeń związanych z prowadzoną działalnością przemysłową. Emisja zanieczyszczenia środowiska hałasem regulowana jest w posiadanych przez podmioty gospodarcze zezwoleniach, dopuszczających określone poziomy hałasu odrębnie dla pory dziennej i nocnej. Uciążliwość hałasu emitowanego z obiektów przemysłowych zależy między innymi od ich ilości, czasu pracy czy odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej.

Badaniami hałasu przemysłowego w województwie pomorskim zajmuje się Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. W zakresie hałasu przemysłowego w roku 2019 według danych pozyskanych z bazy E-HAŁAS wykonano kontrolę w 47 punktach pomiarowych połączonych z pomiarami hałasu na terenie województwa pomorskiego.

Tabela 13. Wyniki pomiaru hałasu przemysłowego na terenie województwa pomorskiego

Rok prowadzenia monitoringu	Liczba punktów pomiarowych z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów hałasu									
	brak przekroczeń		do 5 dB		5,1-10 dB		10,1-15 dB		>15 dB	
	dzień	noc	dzień	noc	dzień	noc	dzień	noc	dzień	noc
2019	38	43	7	2	1	1	1	1	0	0

źródło: Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa pomorskiego w roku 2019

Kontrole prowadzone przez WIOŚ w Gdańsku w 2019 roku wykazały występowanie przekroczeń dopuszczalnych poziomów dźwięku w 8 obiektach. W porze dnia przekroczenia norm stwierdzono w 6 obiektach, w nocy – w 3 obiektach.

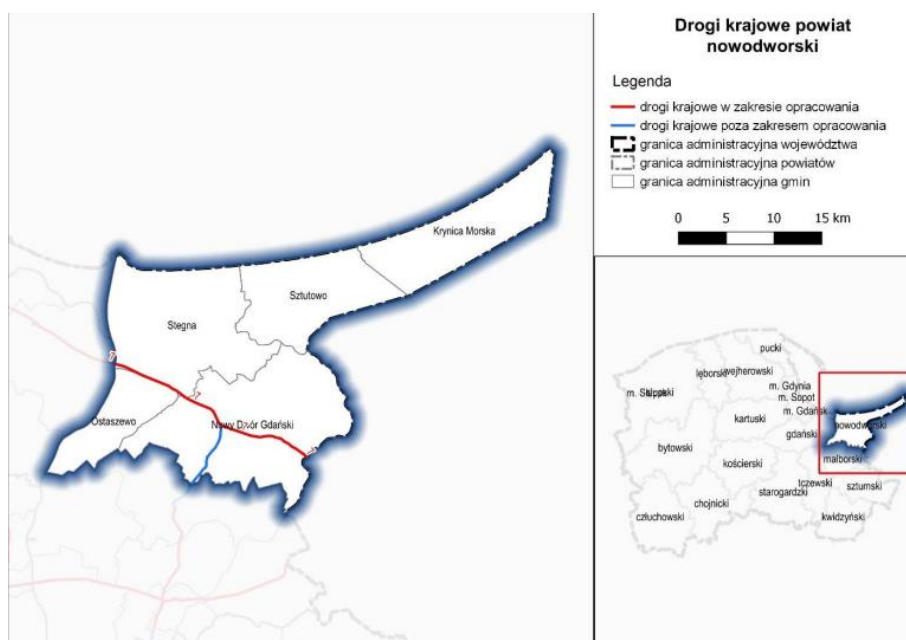
11. Kontrola emisji hałasu do środowiska z dróg

Na terenie powiatu nowodworskiego głównym źródłem hałasu drogowego są:

1. Drogi krajowe:
  - a. Droga krajowa nr 7,
  - b. Droga krajowa nr 55,
2. Drogi wojewódzkie:
  - a. Droga wojewódzka nr 501,
  - b. Droga wojewódzka nr 502,
3. Drogi powiatowe,
4. Drogi gminne.

W ostatnich latach Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Gdańsku, **nie prowadził badań hałasu drogowego** na terenie Powiatu Nowodworskiego.

Natomiast w 2018 roku Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad opracowała dokument pn.: *Mapy akustyczne dla odcinków dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa pomorskiego*, który obejmował drogi położone na terenie powiatu nowodworskiego. Badano stan warunków akustycznych S7 oraz 55.

Rysunek 9. Lokalizacja analizowanych odcinków dróg krajowych na terenie powiatu nowodworskiego w 2018 r.

źródło: GDDKiA

Na terenie Gminy Nowy Dwór Gdański pomiary hałasu drogowego od S7 oraz analiza oddziaływania hałasu drogowego na środowisko zostały wykonane w ramach analiz porealizacyjnych „Analiza porealizacyjna dla drogi ekspresowej S7 Gdańsk (A-1) – Elbląg (S-22) odcinek Koszwały-Elbląg” z podziałem na 2 części zamówienia:

- **Część nr 1:**

Zadanie 1: Koszwały – Nowy Dwór Gdański”

- **Część nr 2:**

Zadanie 2: Nowy Dwór Gdański – Kazimierzowo z podziałem na tomy: tom 1: dot. województwa pomorskiego.

Uzyskano wyniki potwierdzające założenia przyjęte w analizie akustycznej wykonanej na potrzeby ROOŚ dla przedsięwzięcia. Koszt realizacji wyniósł 32 094,00 zł (środki pozyskane z Krajowego Funduszu Drogowego), w tym:

- w 2019r. 30 910,00 zł,
- w 2020r. 1 154,00 zł.

12. Promowanie i wspieranie rozwiązań pozwalających na ograniczenie wielkości emisji pochodzącej z transportu oraz hałasu komunikacyjnego

W latach 2019-2020 Powiat Nowodworski wraz z gminami w ramach promowania i wspierania rozwiązań pozwalających na ograniczenie wielkości emisji pochodzącej z transportu oraz hałasu komunikacyjnego wykonał zadania zestawione w tabeli.

Tabela 14. Działania pozwalające na ograniczenie wielkości emisji pochodzącej z transportu oraz hałasu komunikacyjnego.

Lp.	Nazwa zadania/projektu	Jednostka odpowiedzialna	Całkowity koszt + źródło finansowania	Uwagi
1.	Zakup materiałów zadrzewieniowych i prowadzenie akcji sadzenia drzew i krzewów oraz przekazywania materiałów mieszkańcom powiatu.	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim	14 990,00 zł Budżet powiatu nowodworskiego	W celu dokonywania nasadzeń śródpolnych oraz zieleni izolacyjnej w rejonie zabudowy mieszkaniowej w celu ograniczenia hałasu i zanieczyszczeń pochodzących z dróg i ciągów komunikacyjnych
2.	Przebudowa drogi powiatowej nr 2303G na odcinku Myszewko-Myszkowo.	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim	2 806 528,32zł Zadanie współfinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (UE) 1 785 793,97 zł. Wkład finansowy Powiatu Nowodworskiego to ponad 520 00 zł, a Gminy Nowy Dwór Gdański - 500 000 zł. ⁵	Celem projektu było ułatwienie dojazdu do terenu inwestycyjnego (działka 139/10) w sołectwie Myszewko poprzez przebudowę drogi powiatowej 2303G na odcinku 2,379km.
3.	Remont dróg powiatowych: Dworek – Niedźwiedzica, Kępki – Jazowa, Łaszka – Groszkowo oraz w Ostaszewie.	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim	1 995 949,00 zł Zadanie współfinansowane z budżetu powiatu, Funduszu Dróg Samorządowych oraz gmin 997 974,00zł ⁶	Celem projektu był remont czterech dróg powiatowych.
4.	Przebudowa mostu zwodzonego w Tujsku.	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim ⁷	2 152 475,40 zł. W tym: budżet gminy Stegna 100 000,00 zł, środki Unii Europejskiej 1 800 000,00 zł oraz budżet powiatu.	Modernizacja zapewniła ponowną możliwość otwierania zwodzonego przęsła, co wiąże się z odnowieniem wszystkich mechanizmów i oczywiście całą kosmetyką - malowaniem, itp.
5.	Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej nr 2309G na długości 550m, w miejscowości Starocin.	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim	84 128,29 zł. Zadanie finansowane z budżetu powiatu, gminy Nowy Dwór Gdański	Lokalizacja odcinka I: teren Powiatu Nowodworskiego, w ciągu drogi powiatowej nr 2309G na długości 350 m w miejscowości Starocin. Lokalizacja odcinka II: teren Powiatu nowodworskiego, w ciągu drogi powiatowej nr 2309G na długości 200 m w miejscowości Starocin;

⁵ <https://zulawytv.pl/6926/powiat-nowodworski-zakonczy-l-sie-remont-drogi-powiatowej-myszewko-myszkowo>

⁶ <https://www.bip.nowydworgdanski.pl/599,fundusz-drog-samorzadowych>

⁷ Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania/projektu	Jednostka odpowiedzialna	Całkowity koszt + źródło finansowania	Uwagi
6.	Przebudowa drogi powiatowej nr 2326G w zakresie budowy zatok parkingowych drogi powiatowej nr 2326G Port Rybacki – Sztutowo w m. Sztutowo, ul. Morska gm. Sztutowo.	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim	324 000,00 zł. W tym: Budżet gminy Sztutowo 160 000,00 zł oraz budżet powiatu	Zakres robót obejmował m.in.: budowę zatok parkingowych dla niepełnosprawnych; (2szt.).
7.	Przebudowa dróg powiatowych nr 2312G i 2313G w zakresie remontu chodnika na długości 115 m w miejscowość Marzęcino.	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim	69 497,53 zł. Zadanie finansowane z budżet powiatu i gminy Nowy Dwór Gdański.	Zakres robót obejmował m.in: budowę odcinka chodnika przylegającego do jezdni i zatoki autobusowej o szerokości nawierzchni 1,5 m z betonowej kostki brukowej szarej gr. 6 cm wraz z nowymi betonowymi obrzeżami od strony terenów zielonych oraz betonowymi krawężnikami od strony jezdni na długości około 115 m; remont nawierzchni istniejącej zatoki autobusowej z wymianą nawierzchni z istniejących betonowych płyt wielootworowych na betonową kostkę brukową grafitową gr. 8 cm wraz nową konstrukcją i obramowaniem.
8.	Przebudowa drogi powiatowej Nr 2328G Mikoszewo – Dworek.	Zarząd Dróg Powiatowych w Nowym Dworze Gdańskim	9 004,60zł Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych przewiduje 50% dofinansowania, natomiast wkład własny zapewnił samorząd powiatowy.	Odszkodowania za zajęcie nieruchomości
9.	Przebudowa dróg powiatowych 2324G, 2325G, 2326G w zakresie budowy zatok parkingowych.	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim	861,00zł Budżet powiatu	-
10.	Przebudowa dróg gminnych w Krynicy Morskiej: ul. Wodnej, Niskiej i Wczasowej.	Gmina Krynica Morska	2 288 900,00 zł, Wkład własny Gminy Miasta Krynica Morska: 1 228 941,75 zł, Dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych: 1 059 958,25 zł	Wykonawcą prac jest firma TSG Polska Sp. z o.o.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania/projektu	Jednostka odpowiedzialna	Całkowity koszt + źródło finansowania	Uwagi
11.	Przebudowa drogi w Nowej Kościelnicy.	Gmina Ostaszewo	150 548,96 zł z czego w 50% była finansowana w ramach Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych, natomiast drugie 50% finansowania to Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	Zakres robót budowlanych obejmuje modernizację (przebudowę) drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Nowej Kościelnicy.
12.	Budowa drogi na ul. Słonecznej w Ostaszewie.	Gmina Ostaszewo	273 201,57 zł W tym: dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych 131 451,00 zł	Prace obejmowały między innymi położenie płyt betonowych, betonowej kostki brukowej, wykonanie zjazdów do zabudowań i na pola, wykonanie barierek przy istniejącym przepuście oraz progów zwalniających i oznakowania pionowego.
13.	Przebudowa drogi osiedlowej w miejscowości Pułkownikówka w Sołectwie Nowa Kościelnica.	Gmina Ostaszewo	522 000,00 zł, W tym: dofinansowanie z Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa 496 000,00 zł	Inwestycja polegała przede wszystkim na wymianie nawierzchni drogi na asfaltową, budowie nowych zjazdów oraz wykonaniu chodnika z kostki betonowej.
14.	Remont drogi na Pułkownikówkę.	Gmina Ostaszewo	737 000,00 zł.	-
15.	Przebudowa ul. Bursztynowej w Stegnie.	Gmina Stegna	b.d.	W ramach realizacji zadania wykonano: - Nawierzchnie typu pieszo-jezdna na istniejącej drodze o długości 65 mb; - Nawierzchnie z kostki betonowej o szerokości jezdni 4 m; - Jezdnia ograniczona opornikami drogowymi wystającymi 5 cm nad powierzchnię jezdni.
16.	Przebudowa ul. Północnej w Stegnie.	Gmina Stegna	b.d. Dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych, które wynosi 50% kosztów.	W ramach realizacji zadania wykonano: - Nawierzchnia typu pieszo-jezdna na istniejącej drodze gminnej; - Nawierzchnia z kostki betonowej w kolorze szarym o szerokości jezdni 3 m; - Jezdnia ograniczona opornikami drogowymi wystającymi 5 cm nad powierzchnię jezdni;

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania/projektu	Jednostka odpowiedzialna	Całkowity koszt + źródło finansowania	Uwagi
				- Odwodnienie jezdni kanalizacja deszczową do skrzyń rozsączających; - Montaż znaków drogowych i wprowadzenie stałej organizacji ruchu.
17.	Przebudowa ul. Dmowskiego w Stegnie.	Gmina Stegna	b.d. Dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych, które wynosi 50% kosztów.	W ramach realizacji zadania wykonano: -Nawierzchnia typu pieszo-jezdna na istniejącej drodze gminnej; -Nawierzchnia z kostki betonowej w kolorze szarym o szerokości jezdni 3 m; -Jezdnia ograniczona zostanie opornikami drogowymi wystającymi 5 cm nad powierzchnię jezdni; -Odwodnienie jezdni kanalizacja deszczową do skrzyń rozsączających; -Montaż znaków drogowych i wprowadzenie stałej organizacji ruchu.
18.	Przebudowa drogi gminnej działka nr 99/2 w miejscowości Książęce Żuławy na odcinku 60 mb.	Gmina Stegna	b.d. Dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych, które wynosi 50% kosztów	wykonano nawierzchnię z płyt drogowych, betonowych, pełnych. Przebudowany odcinek pełni funkcję drogi zastępczej dla realizowanego zadania inwestycyjnego pn.: „Przebudowa drogi gminnej w Książęcych Żuławach wraz z odwodnieniem i usunięciem potencjalnych kolizji”.
19.	Przebudowa drogi gminnej działka nr 267 w miejscowości Rybina na odcinku 360 mb.	Gmina Stegna	60 000,00 zł.	Wykonano nawierzchnię z płyt betonowych, ażurowych typu IOMB.
20.	Przebudowa drogi gminnej działka nr 119, obręb Dworek oraz działka nr 109, obręb Niedźwiedzica w miejscowości Wybicko.	Gmina Stegna	267 334,00 zł. w tym dofinansowanie ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego - 91 860,00 zł	W ramach realizacji zadania wykonano: -Nawierzchnię z płyt drogowych pełnych na istniejącej drodze gminnej o długości 505,1 m; -Nawierzchnię z płyt drogowych pełnych; -Pobocza drogi z kruszywa łamanego;

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania/projektu	Jednostka odpowiedzialna	Całkowity koszt + źródło finansowania	Uwagi
21.	Przebudowa ul. Brzegowej w Mikoszewie.	Gmina Stegna	540 210,00 zł W tym: Dofinansowanie 261 723,00 zł	W ramach realizacji zadania wykonano: - Nawierzchnię typu pieszo-jezdna na istniejącej drodze gminnej o długości 341m; - Nawierzchnia z kostki betonowej w kolorze szarym o szerokości jezdni 5 m; - Jezdnia ograniczona została opornikami drogowymi; - Pobocza drogi z kruszywa łamanego; - Montaż znaków drogowych i wprowadzenie stałej organizacji ruchu.
22.	Przebudowa odcinka drogi gminnej w miejscowości Przemysław.	Gmina Stegna	17 868,33 zł Fundusz Sołecki wsi Przemysław	Wykonano nawierzchnię z płyt drogowych, betonowych pełnych na odcinku ok. 40 m.
23.	Przebudowa drogi gminnej ul. Lipowa.	Gmina Stegna	110 700,00 zł	Wykonano budowę chodników i miejsc postojowych dla pojazdów wolnobieżnych w miejscowości Stegna.
24.	Przebudowa drogi gminnej działka nr 144 i 329 ul. Krótkiej w miejscowości Jantar.	Gmina Stegna	480 658,17 zł, W tym: dofinansowanie 296 052,00 zł.	Przebudowywany odcinek drogi gminnej o łącznej długości około 169 m. posiadał będzie jezdnię z betonowej kostki brukowej.
25.	Przebudowa ul. Portowej w Kątach Rybackich.	Gmina Sztutowo	930 000,00 zł W tym; dofinansowanie w ramach Funduszu Dróg Samorządowych na 2019 r. 445 445,00 zł	-
26.	Przebudowa ul. Barkasowej w Kątach Rybackich.	Gmina Sztutowo	444 342,85 zł, W tym: dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych 227 550,00 zł	Wykonano nawierzchnię z kostki brukowej, odwodnienie oraz nowe oświetlenie uliczne.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania/projektu	Jednostka odpowiedzialna	Całkowity koszt + źródło finansowania	Uwagi
27.	Budowa drogi gminnej 180021G – ulicy Marii Konopnickiej w Sztutowie.	Gmina Sztutowo	998 760,00 zł, W tym: dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 770 958,00 zł,	Czas na realizację – do końca 2021 roku.
28.	Remont fragmentu ulicy Sportowej w Sztutowie.	Gmina Sztutowo	-	-
29.	Przebudowa drogi gminnej nr 180001G w Kobylej Kępie.	Gmina Sztutowo	159 750,00 zł, W tym: dofinansowane z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych 31 430 zł.	-
30.	Przebudowa ulicy Portowej w Kątach Rybackich.	Gmina Sztutowo	930 000,00 zł, W tym: Gmina Sztutowo uzyskała z Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej na lata 2016-2019. 443 880,00 zł	-
31.	Przebudowa drogi gminnej ul. Wczasowej w Kątach Rybackich na odcinku 0,14 km.	Gmina Sztutowo	606 427,00 zł W tym: dofinansowanie 303 213,00 zł	-
32.	Budowa drogi gminnej nr 180036G ul. Okrężnej w Sztutowie na odcinku 0,26 km.	Gmina Sztutowo	755 532,76 zł, W tym: dofinansowanie 373 415,00 zł.	Drogi gminnej z betonowej kostki brukowej, zjazdy na posesję, nowe oświetlenie, przebudowano także kanalizację sanitarną i wykonano odwodnienie drogi.
33.	Budowa drogi gminnej na działkach nr 447 i 451 w Kątach Rybackich na odcinku 0,82 km.	Gmina Sztutowo	192 719,00 zł W tym: dofinansowanie 96 359,00 zł	Wykonano nawierzchnię z betonowej kostki brukowej, zjazdy na posesję oraz odwodnienie drogi.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania/projektu	Jednostka odpowiedzialna	Całkowity koszt + źródło finansowania	Uwagi
34.	Zatoki postojowe na ul. Morskiej.	Gmina Sztutowo/ Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim	345 142,50 zł. W tym: Gmina Sztutowo 160 000,00 zł.	W ramach inwestycji powstały stanowiska postojowe dla samochodów osobowych i wyznaczono miejsca dla pojazdów osób niepełnosprawnych. Zatoki zostały dostosowane także pod kątem pojazdów wolnobieżnych związanych z obsługą turystyczną. W obrębie zatok powstały chodniki dla pieszych, ustawiono ławkę oraz stojak na rowery.
35.	Remont chodnika na ul. Krótkiej w Sztutowie.	Gmina Sztutowo	30 473,51 zł	Na odcinku 34 m zmieniono geometrię istniejącego chodnika z uwagi na kolizję z dębami rosnącymi w linii oraz poprawę bezpieczeństwa pieszych. Nową nawierzchnię wykonano z kostki betonowej
36.	Modernizacja (przebudowa) drogi na dz. nr 8 w Grochowie Pierwszym, obręb Groszkowo.	Gmina Sztutowo	175 000,00 zł, W tym: dofinansowanie ze środków budżetu Województwa Pomorskiego 91 980,00 zł	Wykonano 581,00 mb. z płyt betonowych ażurowych.
37.	Remont drogi gminnej w Lubieszewie.	Gmina Nowy Dwór Gdański	336 008,96 zł, W tym: dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego 110 232,00 zł	Zakres inwestycji obejmował: roboty pomiarowe, roboty przygotowawcze, roboty ziemne, odwodnienie korpusu drogowego, odmulenie istniejących rowów, oczyszczenie istniejących przepustów pod koroną drogi oraz zjazdami wraz z remontem przyczółków i barier, wzmocnienie istniejącej konstrukcji drogi, wykonanie podbudowy, wykonanie nawierzchni z nakładki bitumicznej na istniejącej jezdni z bruku kamiennego, wykonanie nawierzchni zjazdów bitumicznych, wykonanie poboczy z kruszywa kamiennego, wykonanie oznakowania pionowego.
38.	Przebudowa drogi gminnej w Nowym Dworze Gdańskim na ul. Bursztynowej.	Gmina Nowy Dwór Gdański	1 446 622,50 zł W tym: dofinansowanie: 723 311,25 zł	Wymiana nawierzchni jezdni i chodników na długości 0,497 km, budowa kanalizacji deszczowej jako urządzenia drogowego służącego do odwodnienia pasa drogowego, oznakowanie drogowe, nadzór budowlany, tablica informacyjna.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania/projektu	Jednostka odpowiedzialna	Całkowity koszt + źródło finansowania	Uwagi
39.	Remont ul. Bałtyckiej w Nowym Dworze Gdańskim (na odcinku od skrzyżowania z ul. Westerplatte/ Mickiewicza do skrzyżowania z ul. Żeromskiego)	Gmina Nowy Dwór Gdański	367 977,14 zł	Podbudowa z kruszywa łamanego, nawierzchnię z betonu asfaltowego, oznakowanie pionowe oraz regulację włączów kanalizacji, studzienek i wpustu deszczowego.
40.	Remont dróg wojewódzkich administrowanych przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku Część nr 4 - Remont nawierzchni drogi wojewódzkiej 501 w km 40+970 - 42+370	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku	524 467,94zł Budżet Województwa	-
41.	Remont nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 501 w km od 37+480 do 37+560 w m. Jantar wraz z remontem przejazdu kolejowo-drogowego	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku	157 492,28zł Budżet Województwa	-
42.	Remont nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 501 w km od 41+500 do 41+600 w m. Stegna wraz z remontem przejazdu kolejowo-drogowego	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku	157 544,80zł Budżet Województwa	-
43.	Remont nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 501 w km od 32+925 do 33+875 w m. Mikoszewo	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku	477 689,58zł Budżet Województwa	-
44.	Remont nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 501 w km od 35+765 do 35+845 w m. Jantar wraz z remontem przejazdu kolejowo-drogowego	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku	157 440,00zł Budżet Województwa	-
45.	Remont nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 502 w km od 12+520 do 12+580 w m. Nowy Dwór Gdański wraz z remontem przejazdu kolejowo-drogowego	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku	221 400,00zł Budżet Województwa	-

źródło: Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim, Gminy powiatu nowodworskiego, ZDW w Gdańsku

3.2. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 2 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji ochrona przed polami elektromagnetycznymi.

Tabela 15. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji ochrona mieszkańców przed polami elektromagnetycznymi

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Kierunek interwencji: Ochrona mieszkańców przed polami elektromagnetycznymi			
1.	Uwzględnianie zagadnień związanych z promieniowaniem elektromagnetycznym w dokumentach planistycznych	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim	↔
2.	Kontynuacja monitoringu pól elektromagnetycznych oraz rejestru terenów, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów w środowisku	WIOŚ Gdańsk	↔

1. Uwzględnianie zagadnień związanych z promieniowaniem elektromagnetycznym w dokumentach planistycznych

W analizowanym okresie Powiat Nowodworski problematykę niniejszego zadania uwzględniał na etapie opiniowania projektów MPZP. Ponadto w ramach zadań realizowanych przez starostę prowadzona była weryfikacja zgłoszeń instalacji oraz przedstawianych wyników pomiarów w zakresie promieniowania elektromagnetycznego i ewentualnych przekroczeń dopuszczalnych poziomów lub znaczącej zmiany w instalacji.

Tabela 16. MPZP uchwalone w latach 2019-2020.

Lp.	Nr uchwały i data uchwalenia MPZP	Nazwa MPZP	Publikacja Dziennik Urzędowy Województwa	Powierzchnia obszaru gminy dla którego obowiązuje mpzp [ha]
				ha
Miasto Nowy Dwór Gdański				
1.	Uchwała Nr 246/XXX/2020 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 21 grudnia 2020 r.	w sprawie MPZP dla terenu działek nr 203/3, 203/4 położonych w obrębie geodezyjnym Lubieszewo	Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 25.01.2021r. Poz. 237	0,52
2.	Uchwała Nr 166/XX/2020 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 27 lutego 2020 r	w sprawie MPZP miasta Nowy Dwór Gdański dla terenu działki nr 121/2 położonej przy ulicy Warszawskiej oraz działek nr 1/1 i 1/2 położonych w obrębie geodezyjnym Kmiecin	Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 8.04.2020r. Poz. 1807	6,91

Lp.	Nr uchwały i data uchwalenia MPZP	Nazwa MPZP	Publikacja Dziennik Urzędowy Województwa	Powierzchnia obszaru gminy dla którego obowiązuje mpzp [ha]
				ha
3.	Uchwała Nr 143/XVIII/2019 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 28 listopada 2019r.	w sprawie uchwalenia zmiany MPZP gminy Nowy Dwór Gdański dla działek nr 4, 5/3 i 5/4 (dawniej dz. nr 5/2) położonych w obrębie geodezyjnym Rychnowo Żuławskie	Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 23.01.2020r. Poz. 690	8,97
Miasto Krynica Morska				
4.	Uchwała Nr XIX/185/20 Rady Miejskiej w Krynicy Morskiej z dnia 15 maja 2020 r.	w sprawie uchwalenia zmiany MPZP części obrębu geodezyjnego Nowa Karczma dla terenów oznaczonych symbolem 24.MU i 37.MU	Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 23.06.2020r. Poz. 2824	3,01
5.	Uchwała Nr XXIV/205/20 Rady Miejskiej w Krynicy Morskiej z dnia 22 września 2020 r.	w sprawie uchwalenia zmiany MPZP dla obszarów położonych w pobliżu ulic Nafciarzy i Wodnej w Krynicy Morskiej	Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 22.10.2020r. Poz. 4348	3,53
Gm. Stegna				
6.	Uchwała Nr XV/161/2020 Rady Gminy Stegna z dnia 9 czerwca 2020 r.	w sprawie uchwalenia MPZP dla części wsi Stegna II	Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 20.07.2020r. Poz. 3204	9,49
7.	Uchwała Nr XIX/184/2020 Rady Gminy Stegna z dnia 15 października 2020r.	w sprawie MPZP dla terenu działki nr 292/1 obręb Mikoszewo	Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 18.11.2020r. Poz. 4799	0,92
8.	Uchwała Nr XXII/210/2020 Rady Gminy Stegna z dnia 18 grudnia 2020 r.	w sprawie MPZP dla terenu działek nr 199/30, 199/31 obręb Stegna	Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 21.01.2021r. Poz. 209	1,79
9.	Uchwała Nr IX/92/2019 Rady Gminy Stegna z dnia 3 października 2019r.	w sprawie MPZP wsi Przemysław II	Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 13.11.2019r. Poz. 4937	b.d.
10.	Uchwała Nr IX/91/2019 Rady Gminy Stegna z dnia 3 października 2019 r.	w sprawie MPZP dla części wsi Chełmek-Osada	Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 13.11.2019r. Poz. 4936	1,21
11.	Uchwała Nr XIV/144/2020 Rady Gminy Stegna z dnia 12 maja 2020 r	w sprawie MPZP wsi Żuławki	Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 16.06.2020r. Poz. 2711	b.d.

Lp.	Nr uchwały i data uchwalenia MPZP	Nazwa MPZP	Publikacja Dziennik Urzędowy Województwa	Powierzchnia obszaru gminy dla którego obowiązuje mpzp [ha]
				ha
12.	Uchwała Nr V/49/2019 Rady Gminy Stegna z dnia 18 marca 2019 r.	w sprawie MPZP dla terenu działek nr 136/1, 136/2 w miejscowości Jantar	Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 26.04.2019r. Poz.2059	2,56
13.	Uchwała Nr VI/59/2019 Rady Gminy Stegna z dnia 18 kwietnia 2019 r.	w sprawie MPZP dla terenu działek nr 194/15, 194/16 w miejscowości Mikoszewo	Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 3.06.2019r. Poz. 2660	1 545 m ²

źródło: Miasto Nowy Dwór Gdański, Miasto Krynica Morska, Gmina Stegna

2. Kontynuacja monitoringu pól elektromagnetycznych oraz rejestru terenów, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów w środowisku

W roku 2019 pomiary monitoringowe promieniowania elektromagnetycznego wykonywane były zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. Nr 221, poz. 1645). W każdym województwie Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska wykonują pomiary w cyklu trzyletnim w 135 punktach sieci zlokalizowanych na terenie województwa w:

- centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys. (45 punktów pomiarowych),
- pozostałych miastach (45 punktów pomiarowych),
- na terenach wiejskich (45 punktów pomiarowych).

Co roku w każdym z wymienionych obszarów realizuje się pomiary w 15 punktach pomiarowych. Po trzech latach następuje powrót do uprzednio wyznaczonych punktów pomiarowych. W ten sposób uzyskujemy dane porównawcze pozwalające określić zmiany i kierunki zmian na przestrzeni lat. Należy tutaj podkreślić, że pomiary te mają na celu obserwację poziomów natężeń pola elektromagnetycznego w obszarach dostępnych dla ludności, a więc tam, gdzie najczęściej nie ma bezpośredniego oddziaływania od urządzeń emitujących promieniowanie elektromagnetyczne. Stąd punkty w sieci tego monitoringu wyznacza się tak, aby wyeliminować bezpośredni wpływ od takich urządzeń, to znaczy iż pomiar ten wykonuje się przynajmniej w odległości większej niż 100 m od źródeł.

W 2019 roku kontynuowany był kolejny cykl pomiarowy PEM, na który składało się wykonanie pomiarów w 45 punktach pomiarowych analogicznie jak w roku 2016. Zmierzone wartości składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego na poszczególnych obszarach województwa pomorskiego mieściły się w zakresie od < 0,1 do 1,41 V m. W 2019 r. na terenie powiatu nowodworskiego były kontynuowane działania związane z monitoringiem pól elektromagnetycznych. Wyniki zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 17. Wyniki pomiarów monitoringu w 2019r.

Nr	Data wykonania pomiarów	Lokalizacja punktu pomiarowego	Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości Natężenie pola elektrycznego E	Średnia arytmetyczna dla rodzaju obszaru	Wartość niepewności pomiarów
			[V/m]		
1.	19.11.2019	Ostaszewo	<0,1	0,25	-
2.	05.11.2019	Stegna	0,24		0,04

źródło: GIOŚ

Na terenie powiatu nowodworskiego nie doszło do przekroczeń poziomów pól elektromagnetycznych. Pomimo braku odnotowanych przekroczeń niezbędny jest nadzór nad istniejącymi oraz potencjalnymi źródłami tego promieniowania.

3.3. Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych, w tym wód przybrzeżnych

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 11 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych, w tym wód przybrzeżnych.

Tabela 18. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód powierzchniowych, w tym wód przybrzeżnych

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Kierunek interwencji: Realizacja inwestycji poprawiających stan wód przybrzeżnych, w tym budowy i rozbudowy systemów odbioru i oczyszczania wód opadowych			
1.	Przeciwdziałanie zabudowie terenów zagrożonych powodzią lub masowymi ruchami ziemi oraz nadmiernemu uszczelnianiu Obszarów retencji wodnej; budowa zbiorników retencyjnych	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim, gminy Powiatu Nowodworskiego, RZGW w Gdańsku, PGW WP	↔
2.	Budowa i modernizacja systemu urządzeń i polderów przeciwpowodziowych, poprawa stanu technicznego i przepustowości koryt rzek oraz zabezpieczenie infrastruktury przyległej do rzek, w zlewniach rzek Przymorza, i na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, wyznaczonych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego	PGW WP, Urząd Morski w Gdańsku, RZGW w Gdańsku	↑
3.	Przywrócenie właściwego funkcjonowania urządzeń melioracyjnych oraz ich modernizacja w kierunku kompleksowego oddziaływania na retencję, parowanie i odpływ, z uwzględnieniem wpływu planowanych działań na chronione siedliska i gatunki	Właściciele gruntów, gminy Powiatu Nowodworskiego, PGW WP	↔
4.	Budowa, przebudowa, modernizacja budowli przeciwpowodziowych	Gminy Powiatu Nowodworskiego	↑

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
5.	Realizacja inwestycji poprawiających stan wód przybrzeżnych, w tym budowy i rozbudowy systemów odbioru i oczyszczania wód opadowych	Wszystkie miasta i gminy nadmorskie	↑
6.	Wdrożenie zintegrowanego zarządzania obszarami przybrzeżnymi, jako systemu pozwalającego na skuteczne rozwiązywanie problemów zabezpieczenia osadnictwa, dziedzictwa kulturowego oraz cennych zasobów środowiska	Samorząd Województwa, Wszystkie instytucje posiadające kompetencje w obszarze	↓
7.	Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz udostępnianie wyników tego monitoringu	WIOŚ w Gdańsku	↔
Kierunek interwencji: Realizacja przedsięwzięć na rzecz wyposażania aglomeracji poniżej 2 000 RLM w oczyszczalnie ścieków i systemy kanalizacji sanitarnej, a tam, gdzie nie jest to opłacalne ekonomicznie – indywidualnych systemów zbierania lub oczyszczania ścieków socjalno-bytowych			
8.	Budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenie gminy Powiatu Nowodworskiego (odcinki o długości poniżej 1 km)	Gminy Powiatu Nowodworskiego	↑
9.	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków	Gminy Powiatu Nowodworskiego	↔
10.	Kontrola zawartych umów na odbiór ścieków bytowych ze zbiorników bezodpływowych	Gminy Powiatu Nowodworskiego	↓
Kierunek interwencji: Realizacja inwestycji mających na celu poprawę jakości wody przeznaczonej do spożycia, w tym budowy lub modernizacji urządzeń i sieci wodociągowych			
11.	Realizacja inwestycji mających na celu poprawę jakości wody przeznaczonej do spożycia, w tym budowy lub modernizacji urządzeń i sieci wodociągowych	Gminy Powiatu Nowodworskiego, Przedsiębiorstwa wodnokanalizacyjne	↑

1. Przeciwdziałanie zabudowie terenów zagrożonych powodzią lub masowymi ruchami ziemi oraz nadmiernemu uszczelnianiu obszarów retencji wodnej; budowa zbiorników retencyjnych

W raportowanym okresie powiat nowodworski realizował zadanie podczas opiniowania projektów MPZP gmin i warunków zabudowy oraz planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych. Gminy informowały o tych zagrożeniach.

W 2019 r. wykonano dokumentację projektową przebudowy lewego i prawego wału przeciwpowodziowego rzeki Szarpawa, Gmina Sztutowo. Koszt: 325 203,00 zł, źródło finansowania: Skarb Państwa oraz Wody Polskie.

2. Budowa i modernizacja systemu urządzeń i polderów przeciwpowodziowych, poprawa stanu technicznego i przepustowości koryt rzek oraz zabezpieczenie infrastruktury przyległej do rzek, w zlewniach rzek Przymorza, i na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, wyznaczonych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego

W analizowanym okresie Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie wykonało opracowania pn. Studium/koncepcja rozwiązań stosunków wodnych na polderze Stegna, gm. Stegna i Sztutowo, powiat nowodworski, woj. pomorskie. Opracowanie zawiera kierunki działań zmierzających do rozwiązania problemu stosunków wodnych na polderze Stegna (proponycja budowy zastawek, która ma zapewnić prawidłowe odprowadzanie i doprowadzanie wody do terenów polderu). Koncepcja posłuży do opracowania dokumentacji technicznej i uzyskania niezbędnych decyzji administracyjnych. Całkowity koszt zadania wyniósł 332 100,00 zł, w tym środki własne oraz PGW WP (inwestycyjne).

Wody Polskie również w okresie od 10.09.2019r. do 30.04.2020r. wykonały odbudowę budowli regulacyjnych na rzece Wiśle – 6 szt. ostróg, gmina Ostaszewo”. Część 2-pn. „Odbudowa na rzece Wiśle ostróg nr 8/917, 14/919, 16/919”. Koszt tego zadania wyniósł 2 446 799,43 zł.

W latach 2019-2020 kontynuowane były prace związane z projektem współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko pt.: „Zabezpieczenie przeciwpowodziowe Krynicy Morskiej”. Działanie 2.1 Adaptacja do zmian klimatu wraz zabezpieczeniem i zwiększeniem odporności na klęski żywiołowe, w szczególności katastrofy naturalne oraz monitoring środowiska Typ 2.1.6 Zabezpieczenie brzegów morskich zagrożonych erozją. Planowany całkowity koszt projektu 35 000 000 zł, w tym wysokość dofinansowania przez Unię Europejską 29 750 000 zł. Zakres rzeczowy projektu obejmuje:

1. budowę nowych wałów przeciwpowodziowych;
2. przebudowę istniejących wałów przeciwpowodziowych poprzez podwyższenie korony wału;
3. montaż mobilnych zapór przeciwpowodziowych;
4. budowę rowu wału wzdłuż skarpy w celu odprowadzenia wód opadowych;
5. budowę drogi serwisowej na koronie wału.
6. zakup wyposażenia wału: quad wraz z przyczepą oraz zestaw do montażu przegród mobilnych.

Wskaźniki produktu:

- liczba wybudowanych urządzeń dla celów Ochrony przeciwpowodziowej – szt. 1.
- długość linii brzegowej, na której prowadzone są działania z zakresu ochrony brzegów morskich – 4,0 km.⁸

⁸ <https://mapadotacji.gov.pl/projekty/746279/>

3. Przywrócenie właściwego funkcjonowania urządzeń melioracyjnych oraz ich modernizacja w kierunku kompleksowego oddziaływania na retencję, parowanie i odpływ, z uwzględnieniem wpływu planowanych działań na chronione siedliska i gatunki

Zadanie realizowane na bieżąco przez właścicieli gruntów poprzez przywracanie właściwego funkcjonowania urządzeń melioracyjnych oraz ich modernizacja w kierunku kompleksowego oddziaływania na retencję, parowanie i odpływ, z uwzględnieniem wpływu planowanych działań na chronione siedliska i gatunki.

W celu wykonania zadania, na terenie Gminy Sztutowo zostały wykonane następujące czynności:

- Czyszczenie zbiornika pożarowego połączonego z rowem melioracji szczegółowej,
- rowów przydrożnych,
- rowy melioracji szczegółowej w miejscowości Grochowo Trzecie.

Zadanie finansowane było z środków Gminy oraz przez prywatnych właścicieli – kwota 4 802,00zł.

4. Budowa, przebudowa, modernizacja budowli przeciwpowodziowych

W raportowanym okresie miał miejsce program „Bezpieczne Żuławy - podniesienie poziomu bezpieczeństwa powodziowego Żuław poprzez rozbudowę systemu alarmowania i powiadamiania oraz dostawę specjalistycznego wyposażenia ratowniczego”. Był to program partnerski pomiędzy następującymi gminami:

- Gmina Pruszcz Gdański,
- Gmina Cedry Wielkie,
- Gmina Suchy Dąb,
- Gmina Nowy Staw,
- Gmina Ostaszewo,
- Gmina Nowy Dwór Gdański,
- Gmina Stegna.

W ramach projektu gminy otrzymały następujące wsparcie:

- 1) Gmina Ostaszewo otrzymała prawie 90 000,00. zł wsparcia finansowego na zakup wydajnych motopomp pożarniczych oraz agregatów prądotwórczych.
- 2) Jednostki OSP z Gminy Nowy Dwór Gdański zostały wyposażone w przyczepy przeciwpowodziowe wraz z niezbędnym wyposażeniem oraz w namiot pneumatyczny. Wartość zakupionego sprzętu to ponad 410 000,00 zł z czego 85 % stanowi dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.
- 3) Gmina Stegna wymieniła zbiornik wodny 6000l. w samochodzie specjalnym pożarniczym Jelcz 004M z autopompą, rok produkcji 1990.

Zadanie wyniosło 365 233,57 zł, w tym wartość dofinansowania: 303 548,85zł.⁹

⁹ <https://miastonowydwor.pl/inwestycje-unijne.html>

Gmina Nowy Dwór Gdański w analizowanych latach w ramach budowy, przebudowy oraz modernizacji budowli przeciwpowodziowych zleciła następujące zadania:

- w 2019r.:
  - Jazowa – odmulanie rowu 240 mb, czyszczenie przepustów 2 szt., wymiana przepustu 1 szt.,
  - Nowy Dwór Gd. – odmulanie rowu 230 mb, czyszczenie przepustu 1 szt., okoszenie skarp rowu oraz odmulenie rowu 50 mb.,
  - Stobna – czyszczenie przepustów 2 szt., wymiana przepustu 1 szt., odmulenie rowu 15mb,
  - Starocin – czyszczenie przepustów 6 szt., wycinka krzaków rosnących przy rowie 8,4 a,
  - Marynowy – odmulanie rowu 300 mb,
  - Orłowo – wycinka krzaków rosnących w rowie 10 a,
  - Marzęcino – okoszenie skarp i dna rowu 390 mb,
  - I i II okoszenie wałów p. pow. - 41,7 km,
  - Konserwacja kanałów - 39,5 km,
  - Zabudowa nor bobrowych w wałach p pow.- 298 szt.
- w 2020r.:
  - Marzęcino – okoszenie dna i skarp rowu 390 mb,
  - Jazowa – odmulanie rowu 275 mb,
  - I i II okoszenie wałów p. pow.- 41,7 km,
  - Konserwacja kanałów – 87,6 km,
  - Zabudowa nor bobrowych w wałach p. pow.- 240 szt.

Koszt zadania wyniósł 1 194 960,84zł, w tym:

- Budżet gminy wyniósł: 37 752,52zł,
- Środki PGW WP oraz budżet gminy: 1 157 208,32zł.

5. Realizacja inwestycji poprawiających stan wód przybrzeżnych, w tym budowy i rozbudowy systemów odbioru i oczyszczania wód opadowych

Na terenie Miasta Nowy Dwór Gdański wykonano dokumentację projektową do przebudowy ulicy Makowej – wykonanie kanalizacji deszczowej wraz z przepompownią. Koszt wyniósł 28 300,00 zł.¹⁰

6. Wdrożenie zintegrowanego zarządzania obszarami przybrzeżnymi, jako systemu pozwalającego na skuteczne rozwiązywanie problemów zabezpieczenia osadnictwa, dziedzictwa kulturowego oraz cennych zasobów środowiska

Powiat nowodworski w analizowanym okresie nie wdrażał zintegrowanego zarządzania obszarami przybrzeżnymi, jako systemu pozwalającego na skuteczne rozwiązywanie problemów zabezpieczenia osadnictwa, dziedzictwa kulturowego oraz cennych zasobów środowiska.

¹⁰ SPRAWOZDANIE BURMISTRZA NOWEGO DWORU GDAŃSKIEGO z dnia 31 marca 2020 r. Z WYKONANIA BUDŻETU GMINY NOWY DWÓR GDAŃSKI ZA 2019 r.

7. Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz udostępnianie wyników tego monitoringu

Monitoring wód powierzchniowych

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMS) wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne. Zgodnie z ust. 3 tego artykułu, badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych, chemicznych (w tym substancji priorytetowych w matrycy będącej wodą) należą do kompetencji inspekcji ochrony środowiska. W zakresie obowiązków leży również prowadzenie obserwacji elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego. Stan ichtiofauny jako jednego z biologicznych elementów jakości wód jest badany przez wykonawców zewnętrznych, a jego ocena jest przekazywana do GIOŚ. Badania substancji priorytetowych, dla których określono środowiskowe normy jakości we florze i faunie, są zlecane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Zgodnie z ustawą – Prawo wodne, realizacja monitoringu wód powierzchniowych ma na celu m.in. pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami i oceny osiągnięcia celów środowiskowych przypisanych jednolitym częściom wód powierzchniowych, czyli oddzielnym i znaczącym elementom wód powierzchniowych, takim jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny; sztuczny zbiornik wodny; struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części; morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

Obszar powiatu nowodworskiego leży w zlewniach następujących jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

Tabela 19. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze powiatu nowodworskiego

Kod JCWP	Nazwa JCWP
CWIWB1	Mierzeja Wiślana
RW200005129	Wisła Królewiecka
RW200005149	Szarpawa
RW200005269	Kanał Jagielloński
RW200005299	Nogat
RW20002129999	Wisła od Wdy do ujścia
TWIVWB4	Zatoka Gdańska Wewnętrzna
TWIWB1	Zalew Wiślany
TWVWB5	Ujście Wisły Przekop

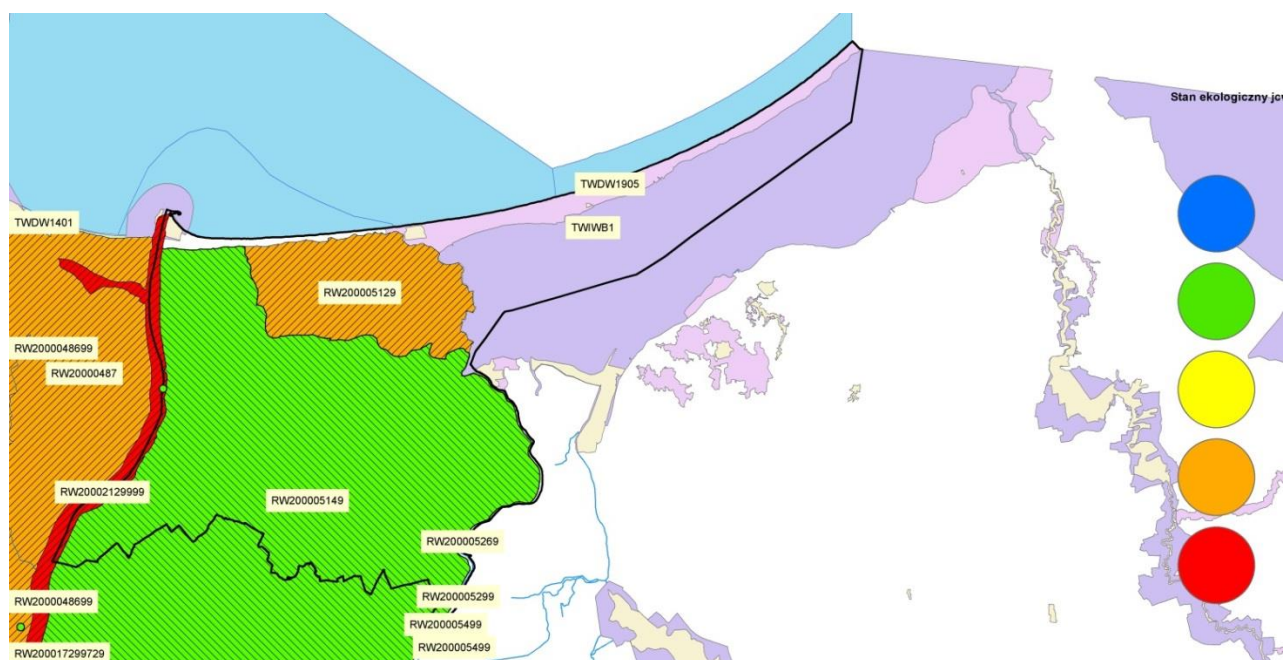
źródło: PGW WP

Tabela 20. Ocena stanu JCWP badanych w roku 2019 na terenie powiatu nowodworskiego

Nazwa ppk	Kod JCWP	Nazwa JCWP	Rok badań	Klasa el. biologicznych	Klasa el. fizykochemicznych	Klasa el. fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne	Klasyfikacja stanu / potencjału ekologicznego	Klasyfikacja stanu chemicznego	Ocena stanu JCWP
Wisła - Kiezmark	PLRW20002 129999	Wisła od Wdy do ujścia	2019	5	>2	2	5 zły potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód

źródło: Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Gdańsku

Rysunek 10. Ocena JCWP na terenie powiatu nowodworskiego lata 2017-2019

źródło: Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Gdańsku

Monitoring wód podziemnych

Powiat nowodworski położony jest w obrębie jednolitych części wód podziemnych (JCWPd): nr 15 (PLGW200015), nr 16 (PLGW200016) oraz nr 17 (PLGW200017)

W 2020 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring operacyjny stanu chemicznego wybranych jednolitych części wód podziemnych. Próbkę wód podziemnych pobrano w 390 punktach pomiarowych.

Wyniki analiz fizykochemicznych trzech punktów monitoringu sieci krajowej zlokalizowanych na terenie powiatu nowodworskiego zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 21. Stan JCWPd zlokalizowanych na terenie powiatu nowodworskiego

Kod UE JCWPd (wg podziału na 172 części)	Gmina, miejscowość	Numer punktu pomiarowego wg MONBADA	Zwierciadło wody	Rok badań	Klasa jakości 2020 końcowa
PLGW200016	Ostaszewo, Nowa Kościelnica	769	napięte	2020	IV
	Sztutowo, Sztutowo	1457	swobodne		III
	Nowy Dwór Gdański, Lubiszynek Drugi	1906	napięte		II
	Nowy Dwór Gdański, Nowy Dwór Gdański	2510	napięte		IV
PLGW200017	Krynica Morska, Nowa Karczma	1459	swobodne	2020	III
	Krynica Morska, Krynica Morska	1713	swobodne		IV

Kod UE JCWPd (wg podziału na 172 części)	Gmina, miejscowość	Numer punktu pomiarowego wg MONBADA	Zwierciadło wody	Rok badań	Klasa jakości 2020 końcowa
	Sztutowo, Kąty Rybackie	1752	swobodne		II
	Stegna, Jantar	2176	napięte		IV

źródło: <http://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2020.html>

8. Budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenie gminy Powiatu Nowodworskiego

Na terenach gmin wchodzących w skład powiatu nowodworskiego, w analizowanych latach były wykonane następujące czynności.

Tabela 22. Budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenie powiatu Nowodworskiego.

Gmina	Zadanie zrealizowane	Koszty + źródło	Rok	Uwagi
Stegna	Budowa 0,15km sieci kanalizacyjnej	636 000,00 zł Budżet gminy	2019-2020	Stanowiło to 68,18% skanalizowania gminy
	Mikoszewo strona południowa- szkoła budowa sieci kanalizacyjnej wraz z przepompownią - udziały do PK Mierzeja	50 000,00 zł Budżet gminy	2018-2022	-
	Jantar ul. Gdańska budowa sieci kanalizacyjnej wraz z przepompownią - udziały do PK Mierzeja	100 000,00 zł Budżet gminy	2018-2020	-
	Stegna ul. Ogrodowa budowa sieci kanalizacyjnej wraz z przepompownią - udziały do PK Mierzeja ¹¹	50 000,00 zł Budżet gminy	2018-2021	-
Sztutowo	Budowa 0,30km sieci deszczowej	275 000,00zł Budżet gminy oraz FDL	2019	-
	Budowa 0,40km sieci deszczowej	202 620,00zł Budżet gminy oraz FDL	2020	-

¹¹ Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu gminy Stegna za 2019r.

Gmina	Zadanie zrealizowane	Koszty + źródło	Rok	Uwagi
Nowy Dwór Gdański	Modernizacja oczyszczalni ścieków	4 761 423,45zł NFOŚiGW, WFOŚiGW oraz środki własne gminy Nowy Dwór Gdański.	2020	Wymiana urządzeń do odwadniania osadów, Wymiana dmuchaw napowietrzających, Rozbudowa i modernizacja systemu AKPiA. Efekt rzeczowy: wyższy stopień suchej masy w odwadnianym osadzie
	Dokumentacja do modernizacji sieci Kanalizacji w miejscowości Piotrowo, Różewo, Lubiszynek II	120 000,00 zł Budżet gminy	2019	-
	Dokumentacja do przebudowy ulicy Makowej kanalizacja deszczowa wraz z przepompownią ¹²	28 300,00 zł Budżet gminy	2019	-
Krynica Morska	Modernizacja sieci wod-kan na ul. Piaskowej	b.d.	2019	-

źródło: Gminy Powiatu Nowodworskiego

9. Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków

Na terenie powiatu nowodworskiego na bieżąco prowadzona jest przez Urzędy Gmin ewidencja zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków.

Ponadto w latach 2019 – 2020:

- na terenie gminy Ostaszewo mieszkańcy otrzymali dofinansowanie na zbiorniki bezodpływowe/ przydomowe oczyszczalnie ścieków w wysokości 11 979,20 zł.
- Gmina Nowy Dwór Gdański wyegzekwowała podłączenie 157 nieruchomości przy ul. Bałtyckiej do kanalizacji sanitarnej z likwidacją szamb bezodpływowych. Koszt poniesiony w 2019r. to 57 zł, a w 2020r. - 100 zł. Źródłem finansowania był SZOP Sp. z o.o. oraz Straż Miejska.

10. Kontrola zawartych umów na odbiór ścieków bytowych ze zbiorników bezodpływowych

W raportowanym okresie zadanie nie było realizowane przez gminy powiatu nowodworskiego.

¹² Sprawozdanie z wykonania budżetu gminy Nowy Dwór Gdański za rok 2019

11. Realizacja inwestycji mających na celu poprawę jakości wody przeznaczonej do spożycia, w tym budowy lub modernizacji urządzeń i sieci wodociągowych

W analizowanym okresie na terenie powiatu nowodworskiego Centralny Wodociąg Żuławski zrealizował następujące inwestycje mające na celu poprawę jakości wody przeznaczonej do spożycia, w tym budowy lub modernizacji urządzeń i sieci wodociągowych. Poniższe zadania były realizowane z budżetu CWŻ.

Tabela 23. Wykonane inwestycje mające na celu poprawę jakości wody.

Gmina	Zadanie	Okres realizacji	Ocena realizacji	Całkowity koszt zadania [zł]	Opis realizacji zadania
Ostaszewo	m. Ostaszewo ul. Nowodworska	2020r.	3	38 669,69	budowa w. 110 PE L=203,4mb
	m. Piaskowiec	2019r.- 2020r.	3	67 660,43	budowa w. 110 PE L=364mb
Sztutowo	m. Kobyla Kępa	2020r.	1	168 564,53	budowa w. 160,9 PE L=774,85mb
	m. Kąty rybackie ul. Rybacka	2019r.- 2020r.	3	42 478,1	budowa w. 90 PE L=230,6mb
Stegna	m. Junoszyń ul. Słoneczna	2019r.- 2020r.	3	29 379,28	budowa w. 110 PE L=321,07mb
	m. Mikoszewo ul. Leśna	2019r.- 2020r.	3	69 993,4	budowa w. 110 PE L=386,63mb
	m. Przemysław	2020r.	3	26 442,76	w. 110 PE L=405,62mb – sieć wykupiona
	M. Jantar etap III	2020r.	3	11 914,77	budowa w. 110 PE L=123,69mb
	m. Jantar	2019r.	1	22 752,90	budowa w 110PE L=234,03mb
Nowy Dwór Gdański	m. Orliniec	2020r.	3	80 893,6	w. 110 PE L=595,23m
	m. Żelichowo przystań	2019r.	3	18 870,47	w. 90 PE L=95,4m
	Nowy Dwór Gdański ul. Szymborskiej	2018r.- 2019r.	3	44 396,64	w. 110 PE L=397,7m

Gdzie: 1 – zadanie wykonane częściowo, 3 – zadanie zakończone

źródło: CWŻ

Ponadto, w celu poprawy jakości wody przeznaczonej do spożycia, w tym budowy lub modernizacji urządzeń i sieci wodociągowych wykonano takie zadania jak:

1) w 2020r.

- a) Płukanie sieci wodociągowej na terenie Gminy Ostaszewo,
- b) Płukanie sieci wodociągowej przy ul. Przyjaźni, Sienkiewicza, Żeromskiego, Korczaka, Wojska Polskiego, Żołnierzy, Młodzieży i Teleexpressu w Krynicy Morskiej,
- c) Płukanie sieci wodociągowej w Nowym Dworze Gdańskim,
- d) Płukanie sieci wodociągowej na terenie gminy Sztutowo,

- e) Przebudowa rurociągu tłoczego 600 na terenie Stacji Uzdatniania Wody w Ząbrowie.
- 2) w 2019r.:
- a) Prace remontowe sieci wodociągowej w ul. Rzeźbiarzy, Plastyków i Żołnierzy w Krynicy Morskiej.

3.4. Zrównoważone użytkowanie zasobów kopalin

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 1 zadania środowiskowego w ramach obszaru interwencji zrównoważonego użytkowania zasobów kopalin.

Tabela 24. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji zrównoważone użytkowanie zasobów kopalin

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Kierunek interwencji: Dokumentowanie i podejmowanie eksploatacji złóż w sposób racjonalny, ważąc korzyści gospodarcze oraz szkody po stronie społeczności lokalnych, krajobrazu i przyrody			
1.	Dokumentowanie i podejmowanie eksploatacji złóż w sposób racjonalny, ważąc korzyści gospodarcze oraz szkody po stronie społeczności lokalnych, krajobrazu i przyrody	Gminy Powiatu Nowodworskiego	↔

1. Dokumentowanie i podejmowanie eksploatacji złóż w sposób racjonalny, ważąc korzyści gospodarcze oraz szkody po stronie społeczności lokalnych, krajobrazu i przyrody

Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie powiatu nowodworskiego zestawiono w poniższej tabeli opracowanej na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego.

Tabela 25. Surowce naturalne występujące na terenie powiatu nowodworskiego

Nazwa złoża	Gmina	Kopalina	Powierzchnia złoża [ha]	Stan zagospodarowania
Drewnica	Stegna	Kruszywa naturalne	5,37	złoże rozpoznane szczegółowo
Dworek	Stegna	Kruszywa naturalne	0,60	złoże rozpoznane wstępnie
Jazowa	Nowy Dwór Gdański, Elbląg	Kruszywa naturalne	13,90	złoże rozpoznane wstępnie
Kąty Rybackie	Sztutowo	Bursztyny	5,09	złoże rozpoznane wstępnie
Kiezmark	Ostaszewo, Cedry Wielkie	Kruszywa naturalne	23,52	złoże eksploatowane okresowo
Kmiecin	Nowy Dwór Gdański	Kruszywa naturalne	24,12	złoże rozpoznane szczegółowo

Nazwa złoża	Gmina	Kopalina	Powierzchnia złoża [ha]	Stan zagospodarowania
Krynica Morska IG-1	Krynica Morska	Wody lecznicze	-	Wody mineralne
Myszewko	Nowy Dwór Gdański	Kruszywa naturalne	4,06	eksploatacja złoża zaniechana
Myszewko I	Nowy Dwór Gdański	Kruszywa naturalne	1,02	złoże rozpoznane szczegółowo
Rychnowo Żuławskie	Nowy Dwór Gdański	Kruszywa naturalne	1,64	eksploatacja złoża zaniechana
Stegna	Stegna	Bursztyny	0,56	złoże rozpoznane wstępnie
Sztutowo-p.I	Sztutowo	Bursztyny	2,15	złoże rozpoznane wstępnie
Sztutowo-p.II	Sztutowo	Bursztyny	6,60	złoże rozpoznane wstępnie

źródło: PIG

W latach 2019-2020 nie wydobywano surowców naturalnych ze złóż zlokalizowanych na terenie powiatu nowodworskiego.

Tabela 26. Wydobycie surowców naturalnych ze złóż zlokalizowanych na terenie powiatu nowodworskiego w 2019 r.

Lp.	Nazwa złoża	Kopalina	Zasoby [tys. t]		Wydobycie [tys. t]
			geologiczne bilansowe	przemysłowe	
1.	Drewnica	Kruszywa naturalne	861	-	-
2.	Dworek	Kruszywa naturalne	15	-	-
3.	Jazowa	Kruszywa naturalne	873	-	-
4.	Kąty Rybackie	Bursztyny	6,90	-	-
5.	Kiezmark	Kruszywa naturalne	493	402	-
6.	Kmiecin	Kruszywa naturalne	2 696	2 334	-
7.	Krynica Morska IG-1	Wody lecznicze	1,0	-	-
8.	Myszewko	Kruszywa naturalne	372	-	-
	Myszewko I	Kruszywa naturalne	245	-	-
	Rychnowo Żuławskie	Kruszywa naturalne	141	-	-
	Stegna	Bursztyny	1,40	-	-
	Sztutowo-p.I	Bursztyny	10,30	-	-
	Sztutowo-p.II	Bursztyny	8,90	-	-

źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.12.2019r.
Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy

Tabela 27. Ilość wydobytego złoża w latach 2017-2020 na terenie powiatu nowodworskiego

Rok	Ilość wydobycia surowców
2017	204,00
2018	22,00
2019	0,00
2020	b.d.

źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.12.2019r.;
Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy

3.5. Zrównoważone wykorzystanie gleb

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 3 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji zrównoważonego wykorzystania gleb

Tabela 28. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji ochrona gleb

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Kierunek interwencji: Ochrona gleb			
1.	Zrekultywowanie gleb zdegradowanych w kierunku leśnym lub rolnym	Przedsiębiorcy	↔
2.	Prowadzenie monitoringu jakości gleb	Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	↔
3.	Stosowanie tzw. „dobrych praktyk rolniczych”	Mieszkańcy	↑

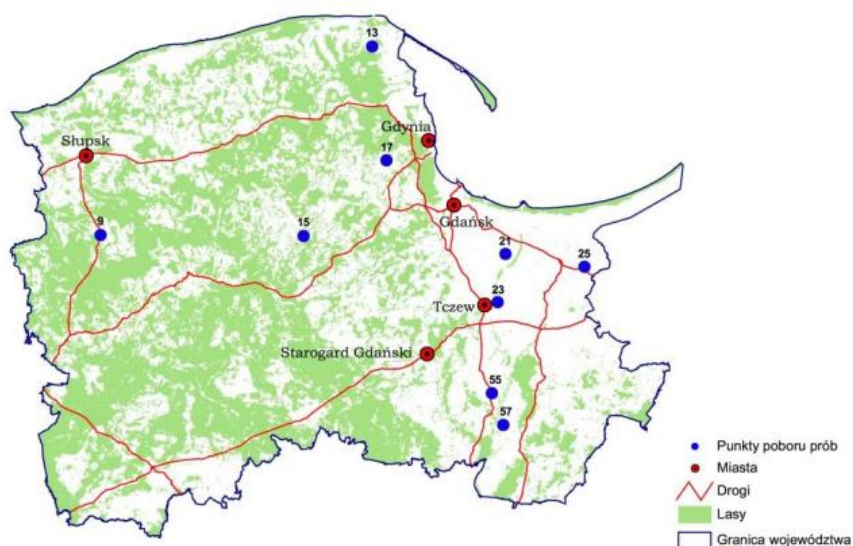
1. Zrekultywowanie gleb zdegradowanych w kierunku leśnym lub rolnym

W raportowanym okresie na terenie powiatu nowodworskiego zadanie było realizowane w ramach potrzeb.

2. Prowadzenie monitoringu jakości gleb

Programu "Monitoring chemizmu gleb ornych Polski" stanowi element Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Obowiązek prowadzenia takich badań wynika z zapisów krajowych aktów prawnych m.in. ustawy Prawo Ochrony Środowiska.

Województwo pomorskie

Rysunek 11. Mapa punktów pomiarowych na terenie województwa pomorskiego

źródło: Monitoring Chemizmu Gleb Ornych Polski

Na terenie powiatu nowodworskiego znajduje się punkt objęty badaniami nr 25, zlokalizowany w Solnicy (Gmina: Nowy Dwór Gdański).

Charakterystyka gleb w punkcie pomiarowym nr 25 – Solnica.

Punkt: 25

Miejscowość: Solnica

Gmina: Nowy Dwór Gdański; Województwo: pomorskie; Powiat: nowodworski.

Kompleks: 2 (pszenny dobry); Typ: Fc (mady czarnoziemne); Klasa bonitacyjna: IIIa

Gatunek gleby wg:

BN-78/9180-11: glp (glina lekka pylasta)

PTG 2008: gp (glina piaszczysta).

W 2020 r. rozpoczęto kolejny 6 cykl pomiarowy monitoringu chemizmu gleb ornych Polski. Wyniki będą dostępne w późniejszym terminie na stronie:

https://www.gios.gov.pl/chemizm_gleb/index.php?mod=pomiary&p=25

Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Gdańsku prowadziła badania odczynu i zasobności gleb na zlecenie rolników dla doradztwa nawozowego. Poniżej przedstawione są wyniki badań za lata 2019-2020.

Tabela 29. Zestawienie odczynu i zasobności gleb w makroelementy cz.1

Rodzaj użytku	Powierzchnia przebadana [ha]	Ilość próbek	Kategoria agronomiczna gleby				
			bardzo lekka	lekka	średnia	ciężka	organiczna
Grunty orne	4521,37	1747	11	101	531	1098	6
		100%	1%	6%	30%	63%	0%
Użytki zielone	32,65	7	0	0	6	1	0
		100%	0%	0%	86%	14%	0%
Użytki rolne	4554,02	1754	11	101	537	1099	6
		100%	1%	6%	31%	62%	0%

źródło: Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza

Tabela 30. Zestawienie odczynu i zasobności gleb w makroelementy cz.2

Rodzaj użytku	Powierzchnia przebadana [ha]	Ilość próbek	Odczyn pH				
			bardzo lekka	lekka	średnia	ciężka	organiczna
Grunty orne	4521,37	1747	85	563	785	268	46
		100%	5%	32%	45%	15%	3%
Użytki zielone	32,65	7	0	4	2	1	0
		100%	0%	57%	29%	14%	0%
Użytki rolne	4554,02	1754	85	567	787	269	46
		100%	5%	32%	45%	15%	3%

źródło: Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza

Tabela 31. Zestawienie odczynu i zasobności gleb w makroelementy cz.3

Rodzaj użytku	Powierzchnia przebadana [ha]	Ilość próbek	Potrzeby wapnowania				
			bardzo lekka	lekka	średnia	ciężka	organiczna
Grunty orne	4521,37	1747	533	330	353	325	206
		100%	30%	19%	20%	19%	12%
Użytki zielone	32,65	7	0	1	3	1	2
		100%	0%	14%	43%	14%	29%
Użytki rolne	4554,02	1754	533	331	356	326	208
		100%	30%	19%	20%	19%	12%

źródło: Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza

Tabela 32. Zestawienie odczynu i zasobności gleb w makroelementy cz.4

Rodzaj użytku	Ilość próbek	Zawartość fosforu				
		bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka
Grunty orne	1743	352	513	343	211	324
	100%	20%	29%	20%	12%	19%
Użytki zielone	7	1	5	1	0	0
	100%	14%	72%	14%	0%	0%
Użytki rolne	1750	353	518	344	211	324
	100%	20%	30%	20%	12%	18%

źródło: Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza

Tabela 33. Zestawienie odczynu i zasobności gleb w makroelementy cz.5

Rodzaj użytku	Ilość próbek	Zawartość potasu				
		bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka
Grunty orne	1743	129	422	748	184	260
	100%	7%	24%	43%	11%	15%
Użytki zielone	7	0	3	3	0	1
	100%	0%	43%	43%	0%	14%
Użytki rolne	1750	129	425	751	184	261
	100%	7%	24%	44%	10%	15%

źródło: Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza

Tabela 34. Zestawienie odczynu i zasobności gleb w makroelementy cz.6

Rodzaj użytku	Ilość próbek	Zawartość magnezu				
		bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka
Grunty orne	1743	1	22	107	264	1349
	100%	0%	1%	6%	15%	78%
Użytki zielone	7	0	0	0	0	7
	100%	0%	0%	0%	0%	100%
Użytki rolne	1750	1	22	107	264	1356
	100%	0%	1%	6%	15%	78%

źródło: Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza

3. Stosowanie tzw. „dobrych praktyk rolniczych”

Na terenie gmin powiatu nowodworskiego w celu stosowania tzw. „dobrych praktyk rolniczych” miały miejsce szkolenia oraz targi dla rolników.

Tabela 35. Wykaz targów i szkoleń na terenie powiatu nowodworskiego.

Zadanie (nazwa szkolenia)	Rok	Jednostka odpowiedzialna
„Zasady przeprowadzania uboju zwierząt wykorzystywanych do produkcji mięsa na użytek własny”	2020r.	Gmina Stegna
„Wdrażamy innowacje w rolnictwie – SIR”. Druga edycja szkoleń „e-sieciowanie” organizowanych przez Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu.	2020r.	Gmina Stegna
Rolnictwo ekologiczne - warunki ubiegania się o certyfikat i korzyści wynikające z jego posiadania	2019r.	Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu
Podatek VAT w gospodarstwie rolnym		
Innowacyjne rozwiązania technologiczne dla gospodarstw rolnych.		
Zasady realizacji pakietów programu rolno-środowiskowo-klimatycznego w gospodarstwach rolnych oraz program działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych		
Obowiązki związane z przechowywaniem i stosowaniem nawozów wynikające z Programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych		
Produkty tradycyjne i regionalne narzędziem promocji regionu		
Wybrane elementy nowoczesnej uprawy rzepaku ozimego		
Płatności bezpośrednie w kampanii 2019 oraz zasady wypełniania wniosku w aplikacji eWniosekPlus		
Nowe technologie uprawy roślin strączkowych - siew siewnikiem firmy Kverneland Optima HD E-Drive		
Zadanie (nazwa targów)	Rok	Jednostka odpowiedzialna
Targi ogrodnicze – „Wiosna 2019” w Słupsku	6-7 kwietnia 2019 r.	Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu
XI Targi Ogrodniczo-Pszczelarskie w Lubaniu	13-14 kwietnia 2019 r.	
X Wiosenne Targi Ogrodnicze w Starym Polu	27-28 kwietnia 2019 r.	
Targi Kwiatowe 2019 w Słupsku	11-12 maja 2019 r.	
XXVIII Pomorskie Agro-Targi, Pomorska Wystawa Zwierząt Hodowlanych w Lubaniu	1-2 czerwca 2019 r.	
XXVI Żuławskie Targi Rolne, XX Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych w Starym Polu	15-16 czerwca 2019 r.	
XXV Jesienne Targi Ogrodnicze w Starym Polu	7-8 września 2019 r.	
XXII Kaszubska Jesień Rolnicza w Lubaniu	14-15 września 2019r.	
Targi Ogrodniczo-Pszczelarskie „Jesień 2019” w Słupsku	28-29 września 2019r.	

Zadanie (nazwa konkursu)	Rok	Jednostka Odpowiedzialna
XX edycja ogólnopolskiego konkursu „Sposób na Sukces”	2020r.	Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu
Piękna Wieś Pomorska 2020		
Konkurs na Rolnika Roku regionu Morza Bałtyckiego 2020		
Konkurs kulinarny o Bursztynowy Laur Marszałka Województwa Pomorskiego „Pomorskie Smaki”		
Konkurs Rolnik FARMER Roku 2020		
Konkurs na najlepsze gospodarstwo agroturystyczne w województwie pomorskim w 2020 roku		
Konkurs „Najlepszy Doradca Ekologiczny”		
Ogólnopolski konkurs „Doradca Roku”		
Konkurs plastyczny: „Mój świat, moje miasto, moja gmina”	2019r.	Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu
Konkurs kulinarny: „Jadalne rośliny dziko rosnące”		
Olimpiada Młodych Producentów Rolnych		
Wojewódzka Olimpiada BHP		
Wojewódzka Olimpiada Młodych Producentów Rolnych		
Olimpiada Wiedzy o BHP w Rolnictwie		

źródło: PODR, gminy powiatu nowodworskiego

3.6. Gospodarka odpadami

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 2 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji gospodarka odpadami.

Tabela 36. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji gospodarka odpadami

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Kierunek interwencji: Odpady niebezpieczne			
1.	Realizacja gminnych programów usuwania azbestu	Gminy Powiatu Nowodworskiego	↔
Kierunek interwencji: Rozwój systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych			
2.	Selektywne zbieranie odpadów komunalnych	Gminy Powiatu Nowodworskiego	↔

1. Realizacja gminnych Programów usuwania azbestu

Zadaniem istotnym w skali powiatu i województwa w analizowanym okresie jest usuwanie wyrobów zawierających azbest. Zgodnie z wymogami UE oraz Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 wyroby te muszą ulec demontażowi i unieszkodliwieniu do roku 2032.

Tabela 37. Masa wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu nowodworskiego.

nazwa	zinwentaryzowane			unieszkodliwione			pozostałe do unieszkodliwienia		
	razem	osoby fizyczne	osoby prawne	razem	osoby fizyczne	osoby prawne	razem	osoby fizyczne	osoby prawne
Krynica Morska	195 941	195 941	0	41 306	41 306	0	154 636	154 636	0
Nowy Dwór Gdański	770 955	766 173	4 781	135 117	135 117	0	635 838	631 056	4 781
Stegna	7 148 287	4 955 467	2 192 820	4 114 381	2 076 151	2 038 230	3 033 906	2 879 316	154 590
Ostaszewo	2 308 653	1 637 903	670 750	162 473	162 473	0	2 146 180	1 475 430	670 750
Sztutowo	1 923 197	1 914 356	8 841	1 286 272	1 283 522	2 750	636 926	630 834	6 091
RAZEM	12 347 033	9 469 840	2 877 193	5 739 548	3 698 568	2 040 980	6 607 485	5 771 272	836 213

źródło: Baza Azbestowa na dzień 31.12.2020r.

Wszystkie gminy z terenu powiatu posiadają uchwalane programy usuwania azbestu:

- Miasto i Gmina Nowy Dwór Gdański – (Uchwała Nr 97/XIV/2007 Rady Miejskiej w dniu 06 grudnia 2007r.),
- Miasto Krynica Morska – (Uchwała Nr XXX/237/09 Rady Miejskiej Krynica Morska z dnia 24 września 2009 r.),
- Gmina Ostaszewo – (Uchwała Nr XXIV/127/2012 Rady Gminy Ostaszewo z dnia 19 grudnia 2012 roku.),
- Gmina Stegna – (Uchwała Nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r. (M. P. 2009 nr 50 poz. 735 ze zm.)
- Gmina Sztutowo – (Uchwała Rady Gminy Sztutowo nr XIII/109/08 z dnia 28 marca 2008 r.).

Gmina Stegna

Gmina Stegna w latach 2019-2020 otrzymała dofinansowanie z WFOŚ, NFOŚ i GW do tony demontażu, transportu i utylizacji kwota 70% z 600 zł oraz transport i utylizacja 70% z 300 zł. W analizowanych latach bezpiecznie unieszkodliwionych zostało 9,160 Mg (tony) wyrobów zawierających azbest z czterech nieruchomości położonych na terenie Gminy Stegna. Łączna powierzchnia pokryć dachowych z których usunięte zostały wyroby zawierające azbest wynosi ok. 630 m².

Ostaszewo

W analizowanych latach bezpiecznie unieszkodliwionych zostało 1,78 Mg (tony) wyrobów zawierających azbest z jednego budynku.

Sztutowo

W analizowanych latach bezpiecznie unieszkodliwionych zostało 4,34 Mg (tony) wyrobów zawierających azbest.

2. Selektywne zbieranie odpadów komunalnych

Zgodnie z „Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022”, obszar województwa został podzielony na cztery regiony gospodarki odpadami:

1. Region Północny,
2. Region Południowy,
3. Region Zachodni,
4. Region Wschodni – do którego należy powiat nowodworski.

Podział województwa na RGOK został zniesiony. Wskazane zmiany wynikają z przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych ustaw (Dz. U. 2019 poz. 1579), która zmieniła przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. 2020 poz. 797) m.in. w zakresie zniesienia regionów gospodarki odpadami oraz zmiany regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych na instalacje komunalne.

Za odbiór odpadów od właścicieli nieruchomości odpowiadają firmy posiadające uprawnienia, wyłonione w trybie przetargu przez poszczególne Gminy.

Tabela 38. Masa odebranych odpadów komunalnych na terenie powiatu nowodworskiego w 2019 r.

Nazwa gminy	powiat nowodworski	Krynica Morska	Nowy Dwór Gdański	Ostaszewo	Stegna	Sztutowo
odpady selektywne						
ogółem	3 703,53	694,35	1 065,45	113,49	1 226,34	603,90
z gospodarstw domowych	3 268,24	513,27	936,23	113,16	1 174,18	531,40
z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	435,29	181,08	129,22	0,33	52,16	72,50
papier i tektura	287,66	125,68	96,50	0,32	42,82	22,34
szkło	707,64	170,35	196,78	29,79	219,77	90,95
tworzywa sztuczne	812,77	144,36	281,81	35,58	245,04	105,98
metale	0,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10
tekstylna	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
niebezpieczne	0,38	0,00	0,16	0,00	0,22	0,00
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne razem	79,20	11,66	27,00	4,84	27,38	8,32
wielkogabarytowe	383,26	79,10	120,94	12,60	124,09	46,53
biodegradowalne	973,84	134,48	304,70	12,00	417,32	105,34
baterie i akumulatory razem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
opakowania wielomateriałowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
zmieszane odpady opakowaniowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
pozostałe	458,68	28,71	37,56	18,36	149,70	224,34
baterie i akumulatory niebezpieczne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne - niebezpieczne	2,14	0,00	0,18	0,00	1,96	0,00
zmieszane odpady						
ogółem	10 042,38	1 591,00	3 676,01	528,75	3 255,78	990,84
z gospodarstw domowych	6 972,50	1 016,99	2 638,79	406,04	2 245,20	665,48
z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	3 069,88	574,01	1 037,22	122,71	1 010,58	325,36

źródło: GUS, stan na 31.12.2019 r.

Tabela 39. Osiągnięte poziomy recyklingu i ograniczenia masy odpadów w gminach Powiatu Nowodworskiego

	Krynica Morska		Nowy Dwór Gdański		Ostaszewo		Stegna		Sztutowo	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła [%]	233	277,82	30	40,1	21,94	25,12	43,62	45	77,5	77,5
Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych [%]	53	55,11	89	67,12	b.d.	100	85,78	94	86	86
Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowiska [%]	34	36	6,45	5,53	11,12	11,96	24,69	23	22	22

źródło: Analiza stanu gospodarowania odpadami

Tabela 40. Analiza deklaracji a liczba osób zamieszkujących na terenie danej gminy

Parametr	Sztutowo	Ostaszewo	Krynica Morska	Stegna	Nowy Dwór Gdański
Liczba zameldowanych osób na dzień 31.12.2020	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Ilość złożonych deklaracji na dzień 31.12.2020 [gosp.]	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Liczba zameldowanych osób na dzień 31.12.2019	3588	3185	1227	9753	17 695
Ilość złożonych deklaracji na dzień 31.12.2019 [gosp.]	1080	863	436	3141	b.d.
Liczba zameldowanych osób na dzień 31.12.2018	3615	3174	1234	9815	17 780
Ilość złożonych deklaracji na dzień 31.12.2018 [gosp.]	1074	893	440	3093	b.d.

źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gmin: Sztutowo 2018, 2019; Ostaszewo 2018, 2019; Krynica Morska 2018, 2019; Stegna 2018, 2019;

Różnica pomiędzy liczbą osób zameldowanych na terenie gmin, a liczbą osób objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wynika z faktu, iż część mieszkańców ze względu na pracę przebywa poza terenem gmin, a część mieszkańców (głównie studentów) kontynuuje naukę poza miejscem stałego zameldowania.

Na terenach powiatu nowodworskiego występują następujące Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, do których również mieszkańcy przekazywali odpady komunalne:

- Na terenie Gminy Stegna, przy ul. Gdańskiej 2 (punkt wspólny dla gmin Stegna i Sztutowo),
- Na terenie gminy Ostaszewo, przy ul. Kościuszki 1,
- Na terenie Miasta Krynica-Morska, przy ul. Zalewowej 6/9.
- Na terenie Miasta i Gminy Nowy Dwór Gdański, przy ul. Warszawskiej 22,

W Stegnie również znajduje się Stacja Przeladunkowa Odpadów należąca do Zakładu Utylizacji Odpadów Stałych Sp. z o.o. z Tczewa.

3.7. Ochrona krajobrazu i różnorodności biologicznej, powstrzymanie procesów degradacji oraz poprawa spójności systemu obszarów

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 6 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji ochrona krajobrazu i różnorodności biologicznej, powstrzymanie procesów degradacji oraz poprawa spójności systemu obszarów.

Tabela 41. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji Ochrona krajobrazu i różnorodności biologicznej, powstrzymanie procesów degradacji oraz poprawa spójności systemu obszarów

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Kierunek interwencji: Ochrona obszarów cennych przyrodniczo			
1.	Obejmowanie ochroną prawną nowych obszarów i obiektów szczególnie cennych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym, z uwzględnieniem ich spójności przestrzennej z systemem obszarów chronionych województwa i województw ościennych	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim, gminy Powiatu Nowodworskiego,	↑
2.	Prowadzenie na terenie powiatu edukacji ekologicznej dotyczącej zasobów przyrodniczych ze szczególnym naciskiem na formy ochrony przyrody	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim, gminy Powiatu Nowodworskiego	↔
3.	Uwzględnianie w uproszczonych planach urzędzenia lasów, położonych w granicach parków krajobrazowych, najcenniejszych przyrodniczo elementów w celu zwiększenia możliwości ich ochrony	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim	↓
Kierunek interwencji: Dostosowanie ekosystemów leśnych do zmian klimatycznych i warunków siedliskowych; przywracanie i zachowanie walorów ekologicznych obszarom rolniczym			
4.	Planowe zalesienia nieprzydatnych rolniczo gruntów porolnych oraz gruntów „odzyskanych” na skutek rekultywacji, szczególnie w obszarach korytarzy ekologicznych i stref wododziałowych oraz wodochronnych obszarów leśnych	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim, Nadleśnictwo Elbląg	↔
Kierunek interwencji: Ochrona obszarów cennych przyrodniczo			
5.	Działania na rzecz poprawy stanu cennych i szczególnie wrażliwych ekosystemów wodnych i od wody zależnych (Mierzei Wiślanej) i ich zrównoważona eksploatacja	PGW WP, RZGW, Urząd Morski w Gdyni, Lasy Państwowe, Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych, Samorządy	↑
6.	Działania na rzecz ochrony i przywracanie charakteru pomorskiego krajobrazu	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim, gminy Powiatu Nowodworskiego, Stowarzyszenia rozwoju lokalnego	↑

1. Obejmowanie ochroną prawną nowych obszarów i obiektów szczególnie cennych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym, z uwzględnieniem ich spójności przestrzennej z systemem obszarów chronionych województwa i województw ościennych

Zadanie to realizowane jest zawsze na etapie opiniowania MPZP.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Rzek Szarpawy i Tugi” został utworzony 01.07.1985r. uchwalony Uchwałą Nr VI/51/85 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Elblągu z dnia 26 kwietnia 1985 r. w sprawie utworzenia parków krajobrazowych oraz obszarów krajobrazu chronionego na terenie woj. Elbląskiego (Dz. Urz. Woj. Elbląskiego z 1985 r. Nr 10, poz. 60). Zajmuje powierzchnię 3191,8900 ha. Swoim zasięgiem obejmuje tereny gmin: Sztutowo (wiejska), Nowy Dwór Gdański (miejsko-wiejska) oraz Stegna (wiejska).

Obszar obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz dolin rzecznych delty Wisły, charakteryzujące się specyficznymi walorami przyrodniczymi i fizjonomicznymi równiny aluwialnej, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem oraz pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych, łączących dolinę rzeki Wisły z obszarem Żuław Wiślanych, doliną rzeki Nogat i otoczeniem Zalewu Wiślanego. Celem ochrony jest zachowanie w stanie niezmienionym ekosystemów brzegowych obszaru międzywała dolin rzecznych Szarpawy i Tugi oraz ich specyfiki krajobrazowej charakterystycznej dla terenu Żuław Wiślanych wraz z historycznymi obiektami techniki i kultury oraz walorami rekreacyjnymi.

W analizowanym okresie zostały przyjęte poniższe uchwały:

- Uchwała Nr 114/IX/19 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 maja 2019 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzek Szarpawy i Tugi (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2019 r. poz. 2958),
- Uchwała Nr 245/XIX/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 lutego 2020 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzek Szarpawy i Tugi (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2020 r. poz. 1624).¹³

---

¹³ źródło: crfop.gdos.gov.pl

Tabela 42. Zmiany w aktach prawnych ustanawiających pomniki przyrody zlokalizowane na terenie powiatu nowodworskiego

Lp.	Data utworzenia	Dane aktu prawnego o ustanowieniu	Nazwa	Opis granicy	Typ tworu + opis pomnika	Gatunek drzewa	Wysokość drzewa [m]	Pierśnica [cm]
Miasto i Gmina Nowy Dwór Gdański								
1.	1954-07-02	Orzeczenie nr 42 Prezydium WRN w Gdańsku o uznaniu za pomnik przyrody DZ. Urz. WRN w Gdańsku (DZ. Urz. RNG Nr 1 z dnia 31.01.1955)	Dwie damy	Dz. nr 289/4 Marynowy przy DK 55 km 6+700 strona lewa Marynowy, 200m od wsi przy szosie Marynowy-Nowy Staw, 200 m od Marynowa	Wieloobiektowy Topole białe 2 sztuki	Topola biała - Populus alba	24	236
		Uchwała Nr 237/XXIX/2020 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2020 r. poz. 5350)				Topola biała - Populus alba	24	199
2.	1966-10-21	Orzeczenie nr 158/66 Prezydium WRN w Gdańsku Wydz. RiL o uznaniu za pomnik przyrody (Dz. Urz. WRN w Gdańsku)	Mędrzec	Dz. nr 77/3 obr. Jazowa nr 24 (nieruchomość prywatna)	Jednoobiektowy martwe konary i gałęzie, tylce po konarach	Platan klonolistny - Platanus xacerifolia (Platanus xhispanica)	27	204
		Uchwała Nr 237/XXIX/2020 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego. z 2020 r. poz. 5350)						
3.	1988-11-29	Zarządzenie nr 21/88 Wojewody Elbląskiego z dnia 2 września 1988 r. w sprawie uznania niektórych tworów za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Elbląskiego Nr 24 poz. 711 z dn. 14.11.1988)	Mieszczanin	Dz. nr 1/2, na chodniku przy ul. Warszawskiej 27 Nowy Dwór Gdański, ul. Warszawska 27 (skrzyżowanie ul. 1 maja z ul. Dąbrowskiego)	Jednoobiektowy martwe konary, obłożony płytami chodnikowymi	Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - Aesculus hippocastanum	21	114
		Uchwała Nr 237/XXIX/2020 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2020 r. poz. 5350)						

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego za lata 2019-2020

Lp.	Data utworzenia	Dane aktu prawnego o ustanowieniu	Nazwa	Opis granicy	Typ tworu + opis pomnika	Gatunek drzewa	Wysokość drzewa [m]	Pierśnica [cm]
4.	1988-11-29	Zarządzenie nr 21/88 Wojewody Elbląskiego z dnia 2 września 1988 r. w sprawie uznania niektórych tworów za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Elbląskiego Nr 24 poz. 711 z dn. 14.11.1988)	Pielgrzym	Dz. nr 498, przy ścieżce rowerowej, ul. Drzymały 2, 40 m od kościoła p.w. Przemienienia Pańskiego	Jednoobiektowy martwe konary i gałęzie, na wysokości 180cm dwojak	Dąb szypułkowy - Quercus robur	20	137
		Uchwała Nr 237/XXIX/2020 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2020 r. poz. 5350)						
5.	1988-11-29	Zarządzenie nr 21/88 Wojewody Elbląskiego z dnia 2 września 1988 r. w sprawie uznania niektórych tworów za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Elbląskiego Nr 24 poz. 711 z dn. 14.11.1988)	Ogrodnik	Dz. nr 919 przy ul. Konopnickiej 19	Jednoobiektowy martwe konary i gałęzie, dziupla	Dąb szypułkowy - Quercus robur	16	133
		Uchwała Nr 237/XXIX/2020 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2020 r. poz. 5350)						
6.	1988-11-29	Zarządzenie nr 21/88 Wojewody Elbląskiego z dnia 2 września 1988 r. w sprawie uznania niektórych tworów za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Elbląskiego Nr 24 poz. 711 z dn. 14.11.1988)	Strażnik wałowy	Dz. nr 141 obr. Żelichowo, na skarpie rzeki Tugi, vis a vis nieruchomości nr 9	Jednoobiektowy martwe konary i gałęzie, poobcinane konary	Dąb szypułkowy - Quercus robur	18	133
		Uchwała Nr 237/XXIX/2020 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2020 r. poz. 5350)						

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego za lata 2019-2020

Lp.	Data utworzenia	Dane aktu prawnego o ustanowieniu	Nazwa	Opis granicy	Typ tworu + opis pomnika	Gatunek drzewa	Wysokość drzewa [m]	Pierśnica [cm]
7.	1988-11-29	Zarządzenie nr 21/88 Wojewody Elbląskiego z dnia 2 września 1988 r. w sprawie uznania niektórych tworów za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Elbląskiego Nr 24 poz. 711 z dn. 14.11.1988)	Mennonita	Dz. nr 113, Różewo na terenie cmentarza mennonickiego	Jednoobiektowy martwe konary i gałęzie, tylce po konarach, dziupla w podstawie pnia	Dąb szypułkowy - Quercus robur	23	172
		Uchwała Nr 237/XXIX/2020 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2020 r. poz. 5350)						
8.	1993-01-05	Rozporządzenie Wojewody Elbląskiego nr 10/92 w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody z dnia 21 grudnia 1992 r	Kolejarz	Dz. nr 11/4, ul. Warszawska strona prawa 300 m za Zespołem Szkół nr 2	Jednoobiektowy martwe konary i gałęzie, listwa mrozowa, poobcinane konary	Dąb szypułkowy - Quercus robur	24	153
		Uchwała Nr 237/XXIX/2020 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2020 r. poz. 5350)						
9.	1996-03-02	Rozporządzenie nr 8/96 Wojewody Elbląskiego z dnia 31 grudnia 1996 r. w sprawie wprowadzenia form ochrony przyrody (Dz. Urz. WE Nr 1 poz.1 z dn. 15.02.1996)	Siłacz	Dz. nr 13/3, ul. Warszawska 20 (Miejskie Obiekty Sportowe)	Jednoobiektowy obłożony płytami betonowymi, martwe konary i gałęzie, poobcinane konary	Dąb szypułkowy - Quercus robur	27	131
		Uchwała Nr 237/XXIX/2020 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2020 r. poz. 5350)						

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego za lata 2019-2020

Lp.	Data utworzenia	Dane aktu prawnego o ustanowieniu	Nazwa	Opis granicy	Typ tworu + opis pomnika	Gatunek drzewa	Wysokość drzewa [m]	Pierśnica [cm]
10.	1996-03-02	Rozporządzenie nr 8/96 Wojewody Elbląskiego z dnia 31 grudnia 1996 r. w sprawie wprowadzenia form ochrony przyrody (Dz. Urz. WE Nr 1 poz.1 z dn. 15.02.1996)	Podróżnik	Dz. nr 276 Orlinec, przy drodze powiatowej Marzęcino-Orlinec-Solnica, na łuku drogi za mostkiem, strona prawa	Jednoobiektowy b.d.	Dąb szypułkowy - Quercus robur	26	132
		Uchwała Nr 237/XXIX/2020 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2020 r. poz. 5350)						
11.	1996-03-02	Rozporządzenie nr 8/96 Wojewody Elbląskiego z dnia 31 grudnia 1996 r. w sprawie wprowadzenia form ochrony przyrody (Dz. Urz. WE Nr 1 poz.1 z dn. 15.02.1996)	Pustelnik	Dz. nr 300 Orlinec, przy drodze śródpolnej na dawnym spalenisku	Jednoobiektowy b.d.	Wiąz szypułkowy - Ulmus laevis (Ulmus pedunculata, Ulmus effusa)	24	116
		Uchwała Nr 237/XXIX/2020 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2020 r. poz. 5350)						

źródło: crfop.gdos.gov.pl

2. Prowadzenie na terenie powiatu edukacji ekologicznej dotyczącej zasobów przyrodniczych ze szczególnym naciskiem na formy ochrony przyrody

Działania edukacyjne m.in. konkursy, które odbywały się w latach 2019-2020 na terenie powiatu nowodworskiego opisane są w obszarze interwencji *osiągnięcie i utrzymywania standardów jakości środowiska, wpływających na warunki zdrowotne* w zadaniu numer 1. *Prowadzenie działań dotyczących edukacji ekologicznej.*

Tabela 43. Ścieżki edukacyjne, punkty edukacyjne oraz obiekty edukacyjne zlokalizowane na terenie powiatu nowodworskiego .

Lp.	Nazwa	Lokalizacja	Opis
Na terenie Parku Krajobrazowego „Mierzeja Wiślana” i jego otuliny ¹⁴			
1.	Rezerwat „Mewia Łacha” – przygotowana przez Park Krajobrazowy „Mierzeja Wiślana” (Mikoszewo)	Ścieżka usytuowana jest na granicy wschodniej rezerwatu, w ciągu drogi leśnej prowadzącej do zejścia na plażę nr 90 od strony ul. Bursztynowej w Mikoszewie.	Ścieżka ma około 850 m długości. Na jej przebiegu usytuowanych jest 8 tablic tematycznych, dotyczących historii powstania rezerwatu, obowiązujących na jego terenie przepisów porządkowych, a przede wszystkim prezentujących walory przyrodnicze rezerwatu. Na trasie można podziwiać różnorodność zbiorowisk roślinnych w rejonie rezerwatu i związanej z nimi flory i fauny oraz procesy związane z formowaniem się wydm nadmorskich i sukcesji roślinnej.
2.	„Las wokół nas” – przygotowana przez Park Krajobrazowy „Mierzeja Wiślana” we współpracy z Nadleśnictwem Elbląg i Muzeum Stutthof (Stegna, Sztutowo)	Wejście znajduje się po lewej stronie przed bramą wjazdową na teren Oczyszczalni Ścieków w Stegnie przy ul. Gdańskiej 2.	Ścieżka ma 1.9 km długości. Trasa ścieżki przebiega wokół tego obiektu i jej wyjście znajduje się naprzeciw punktu wejścia. Na czternastu przystankach ścieżki edukacyjnej zapoznać się można z przepisami porządkowymi obowiązującymi na ścieżce, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska leśnego, warstwową budową lasu, składem drzewostanu Mierzei Wiślanej z nauką rozpoznawania gatunków drzew liściastych i iglastych oraz specyfiką gospodarki leśnej. Kilka tablic tematycznych poświęconych jest bogatej faunie Parku, grzybom i porostom. Znajduje się tam również tablica o lokalnej historii z okresu II Wojny Światowej. Przy ostatniej tablicy poświęconej burzliwej historii lasów Mierzei Wiślanej przygotowane jest miejsce z ławkami.
3.	Ścieżka edukacyjna "Wydma edukacyjna" - przygotowana przez Szkołę Podstawową w Sztutowie we współpracy z naszym Parkiem i Urzędem Morskim (Sztutowo)	Ścieżka znajduje się na terenie ogrodu Szkoły Podstawowej w Sztutowie, przy ulicy Szkolnej 13.	Jest dostępna do zwiedzania dla turystów. Na kilku tablicach prezentowane są walory przyrodnicze wydm nadmorskich (najciekawsze gatunki flory i fauny), zagrożenia i sposoby ich ochrony. Walorem ścieżki jest prawdziwa wydma wybudowana w ramach projektu, na której posadzone zostały rośliny charakterystyczne dla tego typu siedliska.

¹⁴ <https://parkmierzeja.pl/edukacja-6/sciezki-edukacyjne/>

Lp.	Nazwa	Lokalizacja	Opis
4.	W rezerwacie „Kąty Rybackie” – przygotowana przez Nadleśnictwo Elbląg (Kąty Rybackie).	Początek ścieżki znajduje się przy siedzibie Leśnictwa Kąty, gdzie znajduje się tablica informacyjna o rodzaju i przedmiocie ochrony rezerwatu i wyznaczona jest trasa dojścia do obiektu.	Ścieżka ma około 5 km długości. W ostatnich latach została włączona w sieć szlaków spacerowych na terenie całego rezerwatu. Na terenie obiektu znajdują się tablice dydaktyczne prezentujące m.in. zmiany liczebności kormorana czarnego, charakterystyczne cechy budowy i tryb życia tego ptaka i czapli siwej oraz informacje ogólne o wpływie kolonii na drzewostan.
5.	Ścieżka edukacyjna "Krynicki Starodrzew" - przygotowana przez Park Krajobrazowy „Mierzeja Wiślana”	Użytek znajduje się pomiędzy ulicami Spacerową, a Lotników w pobliżu niewielkiego skwerku z fontanną, gdzie rośnie pomnikowy dąb Benek.	W samym sercu Krynicy Morskiej powstał jedyny w naszym regionie użytek ekologiczny "Krynicki Starodrzew", a w nim krótka ścieżka edukacyjna, która przybliży walory tego miejsca.
6.	Ścieżka edukacyjna "Wielbłądzi Garb" - przygotowana przez Nadleśnictwo Elbląg we współpracy z naszym Parkiem(Krynica Morska)	Ścieżka rozpoczyna się przy niewielkim parkingu usytuowanym po prawej stronie drogi 501 około 2 km za Krynica Morską w kierunku Piasków. Wiedzie do wieży widokowej znajdującym się w kulminacyjnym punkcie ciągu wzniesień wydmowych nazywanych Wielbłądzim Garbem.	Jest to kilometrowy pas wysokich wydm osiagający w kulminacyjnym punkcie 49,5 m n.p.m., rozciągający się na wschód od Krynicy Morskiej w kierunku Piasków. Jest to najpóźniej utrwalona wydma na Mierzei Wiślanej (nasadzenia wykonano tu w okresie międzywojennym). Jako najwyższe wzniesienie na Mierzei Wiślanej stanowi doskonały punkt widokowy. Ścieżka tematyczna prezentuje walory flory i fauny tej części Mierzei Wiślanej.
7.	Ścieżka edukacyjna "Do wieży na Górze Pirata" - przygotowana przez Nadleśnictwo Elbląg (Krynica Morska-Leśniczówka)	Ścieżka rozpoczyna się na przeciwko parkingu przy Leśniczówce, około 5 km za Krynica Morską w kierunku Piasków. Wiedzie na wysoką wydme zwaną Górą Pirata.	Tablice przybliżają bogactwo awifauny Mierzei Wiślanej i okolic. Jest to miejsce wyjątkowe w skali kraju i Europy. Ponad wąskim pasem łądu przelatują miliony ptaków tworząc spektakularne zjawisko przyrodnicze, przybierające na sile jesienią. Jest to jedno z czterech miejsc w Europie o wyjątkowym nasileniu wędrówki ptaków drapieżnych. Z tego też powodu wybudowano na Górze Pirata dwupoziomą platformę widokową specjalnie dla obserwatorów awifauny. Miejsce dostępne dla turystów (poziom niższy), ale jednocześnie punkt monitoringu ptaków migrujących (poziom wyższy).

Lp.	Nazwa	Lokalizacja	Opis
8.	Punkt edukacyjny - przygotowany przez Nadleśnictwo Elbląg (Piaski).	Punkt edukacyjny znajduje się na parkingu w Piaskach.	Przygotowano go wykorzystując tablice z dawnej przyrodniczo-kulturowej ścieżki dydaktycznej, opracowanej na zlecenie OEE w Piaskach. Tematyka tablic obejmuje specyfikę terenu pod względem przyrodniczym i kulturowym - zbiorowiska roślin nad Zalewem Wiślanym, wydmy - ich rodzaje i powstawanie oraz roślinność siedlisk plaży, nadmorskich borów sosnowych i lasów liściastych. Pozostałe prezentują faunę, gospodarkę leśną, genezę Mierzei Wiślanej oraz historię Piasków.
9.	b.d.	Poza terenem Parku, tuż za Przekopem Wisły znajduje się ciekawa ścieżka wiodąca od przeprawy promowej Świbno-Mikoszewo do lewo brzeżnej części rezerwatu "Mewia Łacha"	gdzie znajduje się wieża widokowa, skąd bezpiecznie można podziwiać krajobraz stożka ujściowego Wisły, a przede wszystkim podglądać ptaki i foki. Przyrody strzegą tu miłośnicy przyrody z Grupy Badawczej Ptaków Wodnych Kuling, którzy udzielają ciekawych informacji.
Będące pod opieką Nadleśnictwa Elbląg ¹⁵			
10.	"Parasol"	Park Bażantarnia	Historyczne miejsce odpoczynku elblązan. Odbudowany przez Nadleśnictwo w 2005 r. Od tego roku funkcjonuje porozumienie pomiędzy dziećmi Szkoły Podstawowej Nr 15 i Nadleśnictwem obejmujące opieką tereny Bażantarni w ramach programu „Czysty Las”.
11.	Ścieżka Przyrodnicza i Wiata Widokowa - Wielbłądzi Garb.	Krynica Morska	Ścieżka przyrodnicza zachęca gości wieżą widokową, z której rozpościera się widok zarówno na Morze Bałtyckie jak i Zalew Wiślanym oraz Wysoczyznę Elbląską. Z czterech zainstalowanych tablic turysta będzie mógł zapoznać się z otaczającą przyrodą. Leśnicy budując ścieżkę zadbali również o przyrodę instalując schody i barierki. Dzięki czemu ograniczony zostanie wpływ odwiedzających wydmy gości na otaczającą przyrodę. Warto odwiedzić to miejsce gdyż jest to najwyższa stała wydma w Europie, można tu zapoznać się z miejscową przyrodą i aktywnie spędzić czas. Znajduje się ona niedaleko Krynicy Morskiej, przy drodze w kierunku Piasków.
12.	Ścieżka Przyrodniczo-Historyczna „Kadyński Las”	m. Kadyny	Na ścieżkę składają się takie elementy jak: - liczący ponad 700 lat oraz 10 m obwodu na wysokości pierśnicy dęb szypułkowy, będący jednym z trzech najstarszych i najokazalszych dębów w Polsce. - „Dąb Bażyńskiego” swoją nazwę otrzymał na cześć pierwszego właściciela majątku rycerskiego w Kadynach Jana Bażyńskiego. -Klasztor Ojców Franciszkanów

¹⁵ <https://elblag.gdansk.lasy.gov.pl/obiekty-edukacyjne>

Lp.	Nazwa	Lokalizacja	Opis
			-Mauzoleum rodziny Birknerów -punkt widokowy z przepięknym otwarciem na Dolinę Ceglanego Potoku ,cegielnię ,Zalew oraz Mierzeję Wiślaną. - liczące 219 stopni schody prowadzące na szczyt Klasztornej Góry.
13.	Szkółka Leśna- Punkt Edukacji Leśnej "Buczyna"	m. Kadyny	Poza oczywistą funkcją produkcyjną jest wdzięcznym miejscem edukacji przyrodniczo leśnej, obiektem szczególnie pomocnym w nauce o powstawaniu lasu, jego odnawianiu i następstwie pokoleń w gospodarce leśnej. Szkółka wyposażona jest w wiatę przeznaczoną do podejmowania grup dzieci i młodzieży oraz realizacji zielonych lekcji. Oferta skierowana jest w szczególności do grup zorganizowanych placówek oświatowych: szkół oraz przedszkoli.
14.	Lipowe Wzgórze	Wysocyzna Elbląska	Dogodne miejsce odpoczynku.
15.	Zagroda Adaptacyjna, Dostrzegalnia Dzików	Leśnictwo Przebrno na Mierzei Wiślanej	Zagroda adaptacyjna.

źródło: Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych - Park Krajobrazowy „Mierzeja Wiślana”,
Nadleśnictwo Elbląg

Na terenie powiatu nowodworskiego nad zasobami przyrodniczymi nadzór sprawują Urząd Morski w Gdyni oraz Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gdańsku.

3. Uwzględnianie w uproszczonych planach urządzenia lasów, położonych w granicach parków krajobrazowych, najcenniejszych przyrodniczo elementów w celu zwiększenia możliwości ich ochrony

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia lasów na terenie powiatu nowodworskiego wynosi 5 606,46ha, co daje lesistość na poziomie 8,0%.

Tabela 44. Powierzchnia lasów na terenie powiatu nowodworskiego.

Nazwa	lasy ogółem	lasy publiczne ogółem	lasy prywatne ogółem	lesistość w %
	2019	2019	2019	2019
	[ha]	[ha]	[ha]	[%]
Powiat Nowodworski	5 606,46	5 592,46	14,00	8,0
Krynica Morska	1 683,23	1 683,23	0,00	14,2
Nowy Dwór Gdański	105,36	101,36	4,00	0,5
Ostaszewo	95,87	91,87	4,00	1,6
Stegna	1 766,43	1 760,43	6,00	10,4
Szutowo	1 769,87	1 769,87	0,00	15,9

źródło: GUS

Lasy powiatu nowodworskiego są zarządzane przez Nadleśnictwo Elbląg. W analizowanym okresie nie były sporządzane i aktualizowane plany urządzenia lasu.

4. Planowe zalesienia nieprzydatnych rolniczo gruntów porolnych oraz gruntów „odzyskanych” na skutek rekultywacji, szczególnie w obszarach korytarzy ekologicznych i stref wododziałowych oraz wodochronnych obszarów leśnych

W analizowanych latach na terenie powiatu nowodworskiego dokonano odnowień zadrzewień przydrożnych:

- 2019 – odnowa zadrzewień na terenie miasta i gminy Nowy Dwór Gdański: zakup 650 szt. sadzonek drzew i wykonanie nasadzeń drzew alejowych 20 szt., pielęgnacja pomnika przyrody. Koszt wyniósł 15 013,00zł. Zadanie finansowane z budżetu Gminy.
- 2020 – opracowanie dokumentacji pod podporę pochylonego drzewa, nasadzenia 5 dębów kolumnowych, zakup 160 sadzonek drzew. . Koszt wyniósł 14 064,58zł. Zadanie finansowane z budżetu Gminy Nowy Dwór Gdański.

Ponadto informowano właścicieli nieruchomości o możliwości zalesienia gruntów nieprzydatnych rolniczo.

5. Działania na rzecz poprawy stanu cennych i szczególnie wrażliwych ekosystemów wodnych i od wody zależnych (Mierzei Wiślanej) i ich zrównoważona eksploatacja

W 2019r. na realizację działań na rzecz poprawy stanu cennych i szczególnie wrażliwych ekosystemów wodnych i od wody zależnych (Mierzei Wiślanej) i ich zrównoważona eksploatacja WFOŚiGW w Gdańsku przeznaczył 4 700 zł na sprzętanie rezerwatu przyrody „Mewia Łacha” (gmina Stegna), w tym zależnego od wód morskich siedliska przyrodniczego 1210 kidzina na brzegu morskim oraz siedlisk wydmywych narażonych na abrazję: 2110 inicjalne stadia nadmorskich wydmy białych, 2120 nadmorskie wydmy białe, 2130 nadmorskie wydmy szare, 2160 nadmorskie wydmy z zaroślami rokitnika oraz akcje porządkowe na terenie całego terenu Parku i otuliny.

Natomiast w 2020r. Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego przeznaczył 5 228 zł na akcje porządkowe na terenie całego terenu parku i otuliny „Mierzeja Wiślana”. Opiekę i ochronę nad Parkiem Krajobrazowym „Mierzeja Wiślana” stanowi Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych.

6. Działania na rzecz ochrony i przywracanie charakteru pomorskiego krajobrazu

W latach 2019-2020 Powiat Nowodworski przeznaczył 14 990,00 zł na zakup materiału zadrzewieniowego do nasadzeń estetyzacyjnych, tworzenia ochronnych pasów zieleni izolacyjnej przy zabudowie mieszkaniowej oraz poprawiających warunki biocenotyczne.

Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych z oddziałem: Park Krajobrazowy „Mierzeja Wiślana” w 2019r. wykonywał następujące zadania:

- **Utrzymanie zadrzewień śródpolnych i lokalnych korytarzy ekologicznych.** WFOŚiGW w Gdańsku przeznaczył 12 998 zł na nasadzenie wierzb i drzew owocowych celem wzmocnienia struktury istniejących liniowych i powierzchniowych zadrzewień śródpolnych oraz remiz śródpolnych w żuławskiej części otuliny PKMW – (akcje porządkowe),

- **Ochrona siedlisk i miejsc koncentracji ptaków wodno-błotnych.** WFOŚiGW w Gdańsku przeznaczył 500 zł na utrzymywanie odpowiedniego poziomu wody w wykonanym przez Park zagłębieniu w okresach suszy, połączonych z wykaszaniem roślinności w otoczeniu zbiornika, w celu zwiększenia potencjału przyrodniczego obiektu oraz utrzymania w jego otoczeniu łąki świeżej ze związku *Arrhenatherion elatioris* (w sieci Natura 2000 jest to chronione siedlisko przyrodnicze o kodzie 6510),
- **Interwencje przyrodnicze do osłabionych zwierząt.** WFOŚiGW w Gdańsku przeznaczył swoje środki na tymczasową opiekę i doraźną pomoc zwierzętom na terenie Parku.

Natomiast w 2020r.:

- **Ochrona siedlisk i miejsc koncentracji ptaków wodno-błotnych.** Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego przeznaczył 800 zł na utrzymywanie odpowiedniego poziomu wody w wykonanym przez Park zagłębieniu w okresach suszy, połączonych z wykaszaniem roślinności w otoczeniu zbiornika, w celu zwiększenia potencjału przyrodniczego obiektu oraz utrzymania w jego otoczeniu łąki świeżej ze związku *Arrhenatherion elatioris* (w sieci Natura 2000 jest to chronione siedlisko przyrodnicze o kodzie 6510),
- **Interwencje przyrodnicze do osłabionych zwierząt.** Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego przeznaczył swoje środki na tymczasową opiekę i doraźną pomoc zwierzętom na terenie Parku.

3.8.Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnej awarii

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 6 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji zrównoważonego wykorzystania gleb

Tabela 45. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnej awarii

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Kierunek interwencji: Zapobieganie występowania poważnych awarii			
1.	Prowadzenie rejestru zakładów zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych (ZDR, ZZR)	Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gdańsku, Wojewódzka Komenda Straży Pożarnej w Gdańsku	↔
Kierunek interwencji: Kształtowanie u mieszkańców województwa pomorskiego postaw i nawyków proekologicznych oraz poczucia odpowiedzialności za stan środowiska			
2.	Wspieranie tworzenia i funkcjonowania lokalnych centrów informacji i edukacji ekologicznej	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim, gminy Powiatu Nowodworskiego	↓
3.	Wspieranie instytucji i stowarzyszeń prowadzących w terenie edukację ekologiczną wśród młodzieży szkolnej, mieszkańców i turystów na szczeblu regionalnym i lokalnym	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim, gminy Powiatu Nowodworskiego	↔

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
4.	Wspieranie aktywności obywatelskiej, powstawania i rozwoju regionalnych i lokalnych agend organizacji ekologicznych oraz Nowych podmiotów artykułujących ekologiczne interesy społeczności lokalnych	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim, gminy Powiatu Nowodworskiego	↓
5.	Współpraca samorządów z mediami w zakresie promocji wiedzy i zachowań proekologicznych; Organizacja debat publicznych, podnoszących problemy ekologiczne na przykładach lokalnych problemów i konfliktów	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim, gminy Powiatu Nowodworskiego	↔
6.	Upowszechnienie stosowania w administracji publicznej „zielonych zamówień”, promowanie posiadaczy certyfikatów i znaków ekologicznych oraz wymagań ekologicznych w odniesieniu do zamawianych produktów	Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim, gminy Powiatu Nowodworskiego	↓

1. Prowadzenie rejestru zakładów zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych (ZDR, ZZR)

W latach 2019-2020r. na terenie Powiatu Nowodworskiego nie występowały zakłady zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych (ZDR, ZZR). Dodatkowo w analizowanym okresie nie wystąpiły na terenie powiatu nowodworskiego poważne awarie w rozumieniu art. 3 pkt. 23 i 24 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.).

2. Wspieranie tworzenia i funkcjonowania lokalnych centrów informacji i edukacji ekologicznej

W analizowanym okresie Powiat Nowodworski nie otrzymał wniosków o takie wsparcie.

3. Wspieranie instytucji i stowarzyszeń prowadzących w terenie edukację ekologiczną wśród młodzieży szkolnej, mieszkańców i turystów na szczeblu regionalnym i lokalnym

W latach 2019-2020 na terenie powiatu nowodworskiego prowadzone były w szkołach prelekcji i pogadanki dotyczące zagadnień przyrodniczych i problemów tutejszego regionu w tym zakresie. Zadania realizowane mające na celu prowadzenie na terenie powiatu edukacji ekologicznej wśród młodzieży szkolnej, mieszkańców i turystów na szczeblu regionalnym i lokalnym, przez instytucje i stowarzyszenia, zostały przedstawione w zadaniach opisanych we wcześniejszej części raportu.

4. Wspieranie aktywności obywatelskiej, powstawania i rozwoju regionalnych i lokalnych agend organizacji ekologicznych oraz Nowych podmiotów artykułujących ekologiczne interesy społeczności lokalnych

W analizowanym okresie na terenie powiatu nowodworskiego nie było takich wniosków.

5. Współpraca samorządów z mediami w zakresie promocji wiedzy i zachowań proekologicznych; Organizacja debat publicznych, podnoszących problemy ekologiczne na przykładach lokalnych problemów i konfliktów

W latach 2019-2020 powiat nowodworski realizował zadanie, poprzez przekazywanie informacji do mediów społecznościowych i lokalnych mediów o podejmowanych działaniach proekologicznych.

Urząd Gminy w Sztutowie przeznaczył 21 000,00 zł z budżetu gminy na relacje z podjętych przez Urząd Gminy działań, akcji, konkurów, imprez: na portalach: Żuławy TV, Żuławy i Mierzeja 24.

Powiat nowodworski w 2018r. przeznaczył 500 zł na pokrycie kosztów współpracy z telewizją regionalną „Żuławy TV” – decyzja Zarządu Powiatu z dnia 26.11.2018r.

6. Upowszechnienie stosowania w administracji publicznej „zielonych zamówień”, promowanie posiadaczy certyfikatów i znaków ekologicznych oraz wymagań ekologicznych w odniesieniu do zamawianych produktów

Na terenie gminy Stegna 7 budynków użyteczności publicznej posiada instalację OZE wykorzystującą hydroenergię.

Na obszarach gminy Nowy Dwór Gdański, w miejscowościach Kmiecina, Myszkowo, Solnica oraz w mieście na ul. Zagonowej zamontowano lampy solarne. Koszt realizacji tego zadania wyniósł 155 211,04zł, w tym:

- w 2019r. 148 375,04 zł,
- w 2020r. 6 836,00zł.

Źródłem finansowania było Miasto Nowy Dwór Gdański.

4. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska

W Programie Ochrony Środowiska dla powiatu nowodworskiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 wyznaczono łącznie 43 zadania w 8 obszarach interwencji. W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2020 r. podjęto się realizacji 36 zadań. Należy podkreślić, iż wiele zadań wpisuje się w realizację więcej niż jednego strategicznego celu długoterminowego. Znaczna część zadań ma charakter ciągły. Brak realizacji niektórych zadań wynika m.in. z braku konieczności wykonania tych zadań.

Stopień realizacji zadań dla powiatu nowodworskiego wynosi 83,72%.

Poniżej zestawiono ilość zadań wyznaczonych i zrealizowanych w poszczególnych obszarach interwencji, a także przedstawiono wydatkowane kwoty na ich realizację. Podane sumy dotyczą wydatków majątkowych – inwestycyjnych. Część zadań posiada charakter administracyjny i jest realizowana w ramach bieżącej działalności podmiotów, stąd nie możliwe jest wyszczególnienie dokładnych kwot przeznaczonych na realizację przedsięwzięć.

Tabela 46. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska.

Lp.	Obszar interwencji	Liczba zadań wyznaczonych	Liczba zadań zrealizowanych/realizowanych	% realizacji POŚ
1.	Osiągnięcie i utrzymywanie standardów jakości środowiska, wpływających na warunki zdrowotne	12	11	91,66
2.	Ochrona przed polami elektromagnetycznymi	2	2	100,00
3.	Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych, w tym wód przybrzeżnych	11	9	81,81
4.	Zrównoważone użytkowanie zasobów kopalin	1	1	100,00
5.	Zrównoważone wykorzystanie gleb	3	2	66,66
6.	Gospodarka odpadami	2	2	100,00
7.	Ochrona krajobrazu i różnorodności biologicznej, powstrzymanie procesów degradacji oraz poprawa spójności systemu obszarów	6	5	83,33
8.	Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnej awarii	6	3	50,00
Razem		43	36	83,72

źródło: opracowanie własne

Tabela 47. Poniesione koszty w celu realizacji Programu Ochrony Środowiska.

Obszar interwencji	Źródło finansowania	Poniesione nakłady finansowe za lata 2019-2020
		RAZEM [zł]
Osiągnięcie i utrzymywanie standardów jakości środowiska, wpływających na warunki zdrowotne	Budżet Powiatu	11 395 003,14
	Budżet Gmin	16 180 201,77
	Budżet Spółdzielni Mieszkaniowej w Nowym Dworze Gdańskim	7 866 192,37
	UE	22 354 666,79
	NFOŚiGW	718 803,73
	Krajowy Fundusz Drogowy	32 094,00
	Fundusz Europejski	7 808 952,14
	Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego	3 062 818,99
	Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych	181 979,00
	Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa	496 000,00
	Fundusz Dróg Samorządowych	2 862 378,25
	Fundusz Sołecki wsi Przemysław	17 868,33
	Budżet Województwa Pomorskiego	1 990 107,00
	inne	2 054 073,30
	RAZEM	77 021 138,81
Ochrona mieszkańców przed polami elektromagnetycznymi	-	-
		RAZEM
Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych, w tym wód przybrzeżnych	Budżet Gmin	935 519,24
	PGW WP	3 936 107,75
	Urząd Morski w Gdyni	5 250 000,00
	UE	30 553 548,85
	CWŻ	622 016,57

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego za lata 2019-2020

Obszar interwencji	Źródło finansowania	Poniesione nakłady finansowe za lata 2019-2020
		RAZEM [zł]
	JST	636 000,00
	NFOŚiGW, WFOŚiGW	4 761 423,45
	inne	11 979,20
	RAZEM	46 706 595,06
Zrównoważone użytkowanie zasobów kopalnin	-	-
	RAZEM	00,00
Zrównoważone wykorzystanie gleb	-	-
	RAZEM	00,00
Gospodarka odpadami	-	-
	RAZEM	00,00
Ochrona krajobrazu i różnorodności biologicznej, powstrzymanie procesów degradacji oraz poprawa spójności systemu obszarów	Budżet Miasta Nowy Dwór Gdański	29 077,58
	WFOŚiGW	18 198,00
	Budżet Województwa Pomorskiego	6 028,00
	Budżet Powiatu	14 990,00
	RAZEM	68 293,58
Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnej awarii	Budżet Gminy Sztutowo	21 000,00
	Budżet Miasta Nowy Dwór Gdański	155 211,04
	RAZEM	176 211,04
	SUMA	123 972 238,49

źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych

5. Ocena systemu monitoringu

W celu oceny wpływu realizacji zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska na poprawę środowiska na terenie powiatu nowodworskiego zestawiono wartości wskaźników monitoringu, porównując stan z 2018 roku (ostatni rok z poprzedniego okresu sprawozdawczego) ze stanem w latach 2019-2020.

Brak niektórych danych w obszarze interwencji „Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów” wynika z tego, że podmioty odbierające odpady komunalne zobowiązane są przekazać sprawozdania za 2020 r. w terminie do 30.06.2021 r. Natomiast prezydent miasta zobowiązany jest do sporządzenia (na podstawie sprawozdań ww. podmiotów) rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2020 r. w terminie do 31.08.2021 r.

Ponadto dane dot. monitoringu środowiska, które publikowane są przez GIOŚ będą dostępne w późniejszym terminie.

Tabela 48. Wskaźniki monitoringu

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Źródło pozyskania danych	2018	2019	2020	Tendencja zmian w analizowanych latach
Grupa I: Powietrze atmosferyczne							
1.	Klasyfikacja strefy dla : <ul style="list-style-type: none"> • Pyłu zawieszonego PM10, • Pyłu zawieszonego PM2,5, • Dwutlenku azotu, • Dwutlenku siarki, • tlenki azotu, • tlenek węgla, • ozon, • benzen, • arsen, • kadm, • nikiel, • ołów • benzo(a)piren 	szt.	GIOŚ	C	A	b.d.	poprawa
				A	A	b.d.	bez zmian
				A	A	b.d.	
				A	A	b.d.	
				A	A	b.d.	
				A	A	b.d.	
				A	A	b.d.	
				A	A	b.d.	
				A	A	b.d.	
				A	A	b.d.	
				A	A	b.d.	
				C	C	b.d.	
2.	Ilość rodzajów substancji z przekroczeniem wartości docelowych substancji w powietrzu	szt.	GIOŚ	2	1	b.d.	spadek
3.	Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych	t/rok	GUS	5	7	b.d.	wzrost
4.	Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych	t/rok	GUS	7 702	8 808	b.d.	wzrost
5.	Sprzedaż energii cieplnej w przeliczeniu na kubaturę budynków mieszkalnych ogrzewanych centralnie	GJ	GUS	64 139,0	59 385,0	b.d.	spadek

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego za lata 2019-2020

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Źródło pozyskania danych	2018	2019	2020	Tendencja zmian w analizowanych latach
Grupa II: Gospodarowanie wodami i gospodarka wodno-ściekowa							
6.	% JCWP o wskazanym co najmniej dobrym stanie wód	szt.	GIOŚ	b.d.	2	2	bez zmian
7.	% punktów pomiarowych wód podziemnych, dla których wskazano dobry stan chemiczny wód	szt.	GIOŚ	b.d.	2	2	bez zmian
8.	Ścieki oczyszczone razem	dam ³ na 100km ²	GUS	236,32	230,83	b.d.	spadek
9.	Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków z podwyższonym usuwaniem biogenów	osoba	GUS	10 300	10 465	b.d.	wzrost
10.	Zużycie wody w przeliczeniu na mieszkańca	m ³ /rok	GUS	55,7	56,4	b.d.	wzrost
Grupa III: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów							
11.	Masa odpadów komunalnych odebranych jako zmieszane odpady komunalne	Kg/os	GUS	289,8	281,6	b.d.	spadek
12.	Dziki wysypiska – zlikwidowane	szt.	GUS	8	6	b.d.	spadek
Grupa IV: Ochrona przyrody							
13.	Powierzchnia obszarów chronionych	ha	GUS	16 843,50	16 341,44	b.d.	spadek
14.	Powierzchnia lasów	ha	GUS	5 438,85	5 420,76	b.d.	spadek
15.	Zieleńce	ha	GUS	30,14	30,14	b.d.	bez zmian
Grupa V: Zasoby geologiczne							
16.	Powierzchnia złóż surowców	ha	PIG-PIB	22,00	00,00	b.d.	spadek
Grupa VI: Gleby							
17.	Powierzchnia gruntów ornych	ha	GUS	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
18.	Powierzchnia łąk i pastwisk	ha	GUS	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowodworskiego za lata 2019-2020

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Źródło pozyskania danych	2018	2019	2020	Tendencja zmian w analizowanych latach
Grupa VII: Hałas							
19.	Drogi gminne o nawierzchni twardej ulepszonej	km	GUS	198,8	200,3	b.d.	wzrost
20.	Drogi powiatowe o nawierzchni twardej ulepszonej	km	GUS	223,9	223,4	b.d.	bez zmian
Grupa VIII: Pola elektromagnetyczne							
21.	Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych na terenie powiatu	V/m	GIOŚ/ WIOŚ	-	<0,1	-	bez zmian
					0,24	-	bez zmian
				0,28	-	-	bez zmian
Grupa IX: Poważne awarie							
22.	Liczba zdarzeń o znamionach poważnej awarii oraz poważnych awarii na terenie powiatu	szt.	Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gdańsku, Wojewódzka Komenda Straży Pożarnej w Gdańsku	0	0	0	bez zmian
Grupa X: Edukacja ekologiczna							
23.	Ilość przeprowadzonych kampanii edukacyjnych.	szt.	Starostwo powiatowe w Nowym Dworze Gdańskim, gminy powiatu	b.d.	5	2	spadek

6. Podsumowanie

W Programie Ochrony Środowiska dla powiatu nowodworskiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 wyznaczono łącznie 43 zadania w 8 obszarach interwencji. W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2020 r. podjęto się realizacji 36 zadań. Realizacja Programu kształtuje się na poziomie **83,72%**, co jest bardzo dobrym wynikiem.

Zadania których realizacja w raportowanym okresie nie była konieczna:

- 1) Tworzenie obszarów ograniczonego użytkowania w otoczeniu obiektów, instalacji i infrastruktury transportowej, gdzie mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska w zakresie uciążliwości akustycznej,
- 2) Wdrożenie zintegrowanego zarządzania obszarami przybrzeżnymi, jako systemu pozwalającego na skuteczne rozwiązywanie problemów zabezpieczenia osadnictwa, dziedzictwa kulturowego oraz cennych zasobów środowiska,
- 3) Kontrola zawartych umów na odbiór ścieków bytowych ze zbiorników bezodpływowych,
- 4) Uwzględnianie w uproszczonych planach urządzenia lasów, położonych w granicach parków krajobrazowych, najcenniejszych przyrodniczo elementów w celu zwiększenia możliwości ich ochrony,
- 5) Wspieranie tworzenia i funkcjonowania lokalnych centrów informacji i edukacji ekologicznej,
- 6) Wspieranie aktywności obywatelskiej, powstawania i rozwoju regionalnych i lokalnych agend organizacji ekologicznych oraz Nowych podmiotów artykułujących ekologiczne interesy społeczności lokalnych.

Większość zrealizowanych zadań jest długofalowa, to znaczy, że przedsięwzięcia są działaniami ciągłymi (wykonywanymi na bieżąco w ramach potrzeb i dostępnych środków finansowych) i cyklicznymi (corocznymi).

Nakłady poniesione na realizację Programu Ochrony Środowiska w latach 2019-2020 wyniosły ponad 123 mln zł. Władze powiatu oraz inne podmioty odpowiedzialne za realizację Programu największe nakłady finansowe, ponad 77 mln zł, przeznaczyły na działania inwestycyjne związane z osiągnięciem i utrzymywaniem standardów jakości środowiska, wpływających na warunki zdrowotne. Wykonano m.in.: termomodernizację budynków użyteczności publicznej w Nowym Dworze Gdańskim, kompleksową termomodernizacja Zespołu Szkół w Krynicy Morskiej z wykorzystaniem energii odnawialnej, wykonano budowę oświetlenia na terenie powiatu, rozbudowano infrastrukturę rowerową, wybudowano i przebudowano drogi wewnętrzne, gminne, powiatowe, wojewódzkie i krajowe.

W zakresie ochrony przed hałasem prowadzono działania monitoringowe i kontrolne, natomiast na terenie powiatu realizowano zadania pozwalające na ograniczenie wielkości emisji pochodzącej z transportu oraz hałasu komunikacyjnego, takie jak: zakup materiału zadrzewieniowego i jego nasadzenie, remonty dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych, przebudowa mostu w Tujsku.

Kolejnym obszarem interwencji była gospodarka wodno-ściekowa. Wybudowano kilka kilometrów sieci deszczowej oraz podjęto się modernizacji oczyszczalni ścieków w Nowym Dworze Gdańskim. Centralny Wodociąg Żuławski wykonywał inwestycje mające na celu poprawę jakości wody przeznaczonej do spożycia. Na terenie powiatu wykonywane było płukanie sieci wodociągowej oraz przebudowa rurociągu tłoczego.

W celu zapewnienia wysokiej jakości infrastruktury służącej składowaniu odpadów rozpoczęto inwestycje w budowę PSZOK. Zlikwidowano kilka dzikich wysypisk śmieci oraz usuwano azbest z posesji na terenie powiatu. Zwiększono kontrole w zakresie wypełniania przez podmioty odbierające odpady komunalne - ustaleń dotyczących metod oraz miejsc prowadzenia odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

W obszarach pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami i zagrożenia poważnymi awariami prowadzono działania monitoringowe i kontrolne. Na bieżąco wykonywane są prace pielęgnacyjne i utrzymujące tereny zieleni oraz prowadzona jest edukacja ekologiczna dla wszystkich grup wiekowych z zakresu ochrony powietrza czy gospodarki odpadami komunalnymi.

Powiat wybiera te inwestycje, które z punktu widzenia potrzeb omawianej jednostki samorządu terytorialnego są najważniejsze i najpilniejsze, w stosunku do jakości środowiska i zdrowia mieszkańców.

Podmioty wyznaczone do realizacji zadań zawartych w Programie pozyskiwały środki finansowe ze źródeł zewnętrznych, takich jak Europejski Fundusz, Narodowy i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Krajowego Funduszu Drogowego, Funduszu Dróg Samorządowych, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa realizacji Programu na terenie powiatu wskazuje m.in. na wzrost długości dróg gminnych i powiatowych o nawierzchni twardej ulepszonej, powierzchni zieleńców, zużycia wody w przeliczeniu na mieszkańca, odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków z podwyższonym usuwaniem biogenów, emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych. Odnotowano także osiągnięcie wymaganego poziomu PM 10 w powietrzu, poziomu recyklingu odpadów, brak zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym, wzrost ilości usuniętego azbestu. Negatywnym zjawiskiem jest zakwalifikowanie strefy powiatu nowodworskiego do klasy C ze względu na przekroczenie dopuszczalnych stężeń benzo(a)pirenu w powietrzu.

W dalszym ciągu konieczne jest inwestowanie w działania z zakresu ochrony środowiska. Opracowując nowy Program zaleca się wyznaczenie celów i zadań, które będą przyczyniać się do dalszej ochrony i sukcesywnej poprawy jakości środowiska, uwzględniając możliwości finansowe i organizacyjne poszczególnych jednostek.

Biorąc pod uwagę zawarte w opracowaniu informacje, wskazujące na liczne podejmowane działania oraz wynikająca z nich pozytywne aspekty, realizację Programu Ochrony Środowiska dla powiatu nowodworskiego za lata 2019-2020 ocenia się pozytywnie.

Spis tabel

Tabela 1. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze powiatu nowodworskiego.....	8
Tabela 2. Dane demograficzne	11
Tabela 3. Procesy demograficzne w powiecie nowodworskim w latach 2010-2019.....	12
Tabela 4. Bezrobocie na terenie powiatu nowodworskiego w latach 2015-2019.	13
Tabela 5. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie powiatu nowodworskiego.	14
Tabela 6. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji osiągnięcia i utrzymywania standardów jakości środowiska, wpływających na warunki zdrowotne	16
Tabela 7. Prowadzenie działań dotyczących edukacji ekologicznej na terenie powiatu nowodworskiego.....	18
Tabela 8. Termomodernizacje budynków wykonane w latach 2019-2020	23
Tabela 9. Modernizacje kotłowni na terenie powiatu nowodworskiego w latach 2019-2020.....	25
Tabela 10. Wnioski o zmianę źródła ciepła na terenie powiatu nowodworskiego	27
Tabela 11. Podstawowe dane techniczne dotyczące sieci ciepłowniczej.....	28
Tabela 12. Parametry sieci gazowej na terenie powiatu nowodworskiego	28
Tabela 13. Wyniki pomiaru hałasu przemysłowego na terenie województwa pomorskiego.....	33
Tabela 14. Działania pozwalające na ograniczenie wielkości emisji pochodzącej z transportu oraz hałasu komunikacyjnego.	35
Tabela 15. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji ochrona mieszkańców przed polami elektromagnetycznymi.....	43
Tabela 16. MPZP uchwalone w latach 2019-2020.....	43
Tabela 17. Wyniki pomiarów monitoringu w 2019r.	46
Tabela 18. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód powierzchniowych, w tym wód przybrzeżnych	46
Tabela 19. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze powiatu nowodworskiego.....	51
Tabela 20. Ocena stanu JCWP badanych w roku 2019 na terenie powiatu nowodworskiego.....	52
Tabela 21. Stan JCWPd zlokalizowanych na terenie powiatu nowodworskiego	53
Tabela 22. Budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenie powiatu Nowodworskiego.	54
Tabela 23. Wykonane inwestycje mające na celu poprawę jakości wody.	56
Tabela 24. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji zrównoważone użytkowanie zasobów kopalin	57
Tabela 25. Surowce naturalne występujące na terenie powiatu nowodworskiego	57
Tabela 26. Wydobyte surowców naturalnych ze złóż zlokalizowanych na terenie powiatu nowodworskiego w 2019 r.....	58
Tabela 27. Ilość wydobytego złoża w latach 2017-2020 na terenie powiatu nowodworskiego	58
Tabela 28. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji ochrona gleb.....	59
Tabela 29. Zestawienie odczynu i zasobności gleb w makroelementy cz.1	60
Tabela 30. Zestawienie odczynu i zasobności gleb w makroelementy cz.2	60
Tabela 31. Zestawienie odczynu i zasobności gleb w makroelementy cz.3	61
Tabela 32. Zestawienie odczynu i zasobności gleb w makroelementy cz.4	61
Tabela 33. Zestawienie odczynu i zasobności gleb w makroelementy cz.5	61
Tabela 34. Zestawienie odczynu i zasobności gleb w makroelementy cz.6	61
Tabela 35. Wykaz targów i szkoleń na terenie powiatu nowodworskiego.	62
Tabela 36. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji gospodarka odpadami.....	63
Tabela 37. Masa wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu nowodworskiego.	64
Tabela 38. Masa odebranych odpadów komunalnych na terenie powiatu nowodworskiego w 2019 r. 66	66
Tabela 39. Osiągnięte poziomy recyklingu i ograniczenia masy odpadów w gminach Powiatu Nowodworskiego	67
Tabela 40. Analiza deklaracji a liczba osób zamieszkujących na terenie danej gminy	68

Tabela 41. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji Ochrona krajobrazu i różnorodności biologicznej, powstrzymanie procesów degradacji oraz poprawa spójności systemu obszarów	69
Tabela 42. Zmiany w aktach prawnych ustanawiających pomniki przyrody zlokalizowane na terenie powiatu nowodworskiego	71
Tabela 43. Ścieżki edukacyjne, punkty edukacyjne oraz obiekty edukacyjne zlokalizowane na terenie powiatu nowodworskiego	75
Tabela 44. Powierzchnia lasów na terenie powiatu nowodworskiego.	78
Tabela 45. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnej awarii	80
Tabela 46. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska.....	83
Tabela 47. Poniesione koszty w celu realizacji Programu Ochrony Środowiska	84
Tabela 48. Wskaźniki monitoringu	87

Spis rysunków

Rysunek 1. Powiat nowodworski na tle województwa pomorskiego.....	6
Rysunek 2. Gminy powiatu nowodworskiego.....	6
Rysunek 3. Położenie powiatu nowodworskiego na tle regionów fizycznogeograficznych.	7
Rysunek 4. Lasy powiatu nowodworskiego.....	9
Rysunek 5. Układ głównych dróg na terenie powiatu nowodworskiego	11
Rysunek 6. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem	12
Rysunek 7. Średnie temperatury i opady występujące na terenie miasta Nowy Dwór Gdański.....	14
Rysunek 8. Przebieg trasy węzła integracyjnego Nowy Dwór Gdański.....	32
Rysunek 9. Lokalizacja analizowanych odcinków dróg krajowych na terenie powiatu nowodworskiego w 2018 r.	34
Rysunek 10. Ocena JCWP na terenie powiatu nowodworskiego lata 2017-2019	53
Rysunek 11. Mapa punktów pomiarowych na terenie województwa pomorskiego	59